

Hvězdářská ročenka 2025

Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy

Hvězdářská ročenka 2025

Pod redakcí Jakuba Rozehnalů připravili

Jakub Černý
Martin Fuchs
Pavol Habuda
Stanislav Poddaný
Tomáš Prosecký
Lenka Soumarová
Ladislav Šmelcer
Jan Veselý
Jan Vondrák
Miloslav Zejda

Ročník 101.

Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy
v koedici s Astronomickým ústavem AV ČR
Praha 2024

© Jakub Rozehnal za kolektiv, 2024

ISBN 978-80-86017-71-6 (Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy, p.o.)

ISBN 978-80-907269-9-4 (Astronomický ústav AV ČR, v.v.i.)

ISSN 0373-8280

fotografie na obálce:

NASA/JPL-Caltech/SwRI/MSSS. Image processing: Jackie Branc (CC BY)

Předmluva

Vážení čtenáři,

Hvězdářská ročenka s efemeridami a dalšími daty pro rok 2025 gregoriánského kalendáře, kterou jste právě otevřeli, je jejím 101. ročníkem. Jsem upřímně rád, že ročenka přežila prvních sto let svého vydávání, i když cítím, že ji v nedaleké budoucnosti čekají změny. Proto uvítáme, pokud se nám s vaším pohledem na věc svěříte na mailové adrese ročenka@observatory.cz a přispějete tak k diskuzi o její další podobě.

Již tradičně je digitální rozšíření Ročenky, včetně nástrojů pro manipulaci s daty a jejich vizualizací, dostupné on-line na adrese <http://ročenka.observatory.cz>. Na této adrese si můžete samozřejmě stáhnout jak tištěnou, tak digitální část pro případné off-line použití.

On-line přístup k datům a nástrojům pro jejich zpracování získáte po registraci a aktivaci ročníku na výše uvedené adrese, kód pro registraci je vložen do publikace na samostatné kartičce. Rád bych na tomto místě obligátně upozornil všechny čtenáře, tedy i ty, kteří on-line data nevyužívají, že registrace je pro ně výhodná – poskytne nám totiž možnost je v případě nalezení chyby kontaktovat a na chybu je upozornit, v on-line edici případné chyby opravujeme okamžitě po jejich zjištění. Vaše registrační údaje k jiným účelům nevyužíváme.

Cenu ročenky se snažíme držet na úrovni, která právě pokrývá náklady, v této souvislosti připomínám možnost zakoupení levnější a výhradně digitální edice, kterou v podobě e-ročenky můžete pro příští roky zakoupit na adrese: <https://shop.planetum.cz>.

Kolektiv autorů ročenky nedoznal oproti minulým několika rokům žádných změn. Hvězdářskou ročenku na rok 2025 pro vás připravili: Jan Vondrák, autor významné části dat a textů ke kapitolám Slunce, Soumraky, Měsíc a Zákryty planet a hvězd Měsícem a dat pro kapitoly Planety, Zatmění, Trpasličí planety a Planetky, dále pak i grafických podkladů pro grafy viditelnosti Merkuru v období kolem maximálních elongací. Jan Veselý je autorem velmi používaného Kalendáře úkazů a popisu viditelnosti objektů v kapitole Planety, Pavol Habuda pak zpracoval předpovědi aktivity meteorických rojů. Jakub Černý je autorem kapitoly Komety, Miloslav Zejda je hlavním autorem kapitoly Proměnné hvězdy, jejímž spoluautorem je také Ladislav Šmelcer. Stanislav Poddaný je autorem předpovědí tranzitů extrasolárních planet. Obě posledně jmenované části jsou vzhledem ke svému rozsahu a častým korekcím uvedeny pouze v digitální části ročenky. Autorem textů ke kapitolám Kalendářní data a Zatmění je Tomáš Prosecký. Zejména Janu Vondrákovi náleží velký dík redakce i části autorského kolektivu, který z jeho precizně dodaných dat dále čerpal.

Mé osobní poděkování patří Martinovi Fuchsovi, který se jako obvykle vysoko nad rámec svého smluvního závazku věnoval sazbě a grafické úpravě tištěné i digitální formy ročenky, dále pak Lence Soumarové a Janu Veselému za pečlivé korektury textu. Lence Soumarové též děkuji za precizní jazykovou úpravu.

Tato publikace by nemohla vzniknout bez podpory dvou vydavatelů, tj. Planetum, příspěvkové organizace hlavního města Prahy, a Astronomického ústavu Akademie věd České republiky.

Milí přátelé, děkujeme za vaši přízeň, kterou nám jako pravidelní čtenáři Hvězdářské ročenky projevujete. Jménem celého autorského kolektivu Vám při pozorování nočního nebe přeji temnou oblohu a s ohledem na nadcházející parlamentní volby i jasnou mysl.

Jakub Rozehnal,
Praha, listopad 2024

Kalendářní data roku 2025

Rok **2025 gregoriánského (řebořského) kalendáře**, který v běžném životě používáme, u nás začíná 1. ledna v 0 h 0 min středoevropského času. Jedná se o rok nepřestupný o 365 dnech.

Základy roku 2025 v gregoriánském kalendáři jsou:

indikce (římský počet, 15letá perioda)	3
nedělní písmeno	E
sluneční kruh (28letá perioda)	18
zlaté číslo (19letá perioda)	12
epakta	0
neděle velikonoční.....	20. dubna

Rok 2025 **juliánského** kalendáře (tzv. „starý styl“) začíná v úterý 14. ledna gregoriánského kalendáře.

Juliánské datum (JD): datum 1. ledna 2025 v 0 h TČ = 2 460 676, 500 dne juliánské periody. Juliánské dny jsou uvedeny v denní sluneční efemeridě a začínají v poledne světového času, tj. o 12 hodin později než střední dny téhož data.

Modifikované juliánské datum (MJD):

$$\text{MJD} = \text{JD} - 2\,400\,000,5$$

Pro 1. ledna 2025 má tedy hodnotu 60 676.

Dále se v ročence (v geocentrických efemeridách) využívá **terestrický čas (TT, TČ)** definovaný vztahem:

$$\text{TT} = \text{TAI} + 32,184 \text{ s},$$

kde TAI je **mezinárodní atomový čas** (zavedený 1. ledna 1972), založený na průměrném údaji ze souboru nejpresnějších atomových hodin světa. Dalšími časy, se kterými je možno se v ročence setkat, jsou **čas světový (UT, SČ – místní střední čas greenwichského poledníku)** a **středoevropský (CET, SEČ)**. SEČ je střední sluneční čas patnáctého poledníku, tedy poledníku nacházejícího se 15 stupňů východně od Greenwiche. Jedná se o pásmový čas, který užíváme v běžném občanském životě, a platí ve většině evropských států. V jarním a letním období je potom zaváděn **letní čas (CEST, SELČ)**, který začíná poslední nedělí v březnu (v roce 2025 tedy 30. března), kdy se hodiny ve 2 h SEČ posunou o jednu hodinu vpřed. Letní čas končí poslední nedělí v říjnu (v roce 2025 tedy 26. října), kdy se hodiny ve 3 h SELČ posunou o jednu hodinu zpět.

Platí následující vztahy

$$\text{SELČ} = \text{SEČ} + 1 \text{ h } 00 \text{ min } 00 \text{ s},$$

$$\text{SEČ} = \text{UT} + 1 \text{ h } 00 \text{ min } 00 \text{ s},$$

$$\text{TT} = \text{TAI} + 32,184 \text{ s} = \text{UT} + \Delta T,$$

kde veličina $\Delta T = 32,184 \text{ s} - (\text{UT1} - \text{TAI})$ je tzv. oprava na nerovnoměrnost rotace Země. Její hodnota se určuje na základě pozorování a je publikována v bulletinu Mezinárodní služby rotace Země (IERS, <http://www.iers.org>).

1. 1. 2024 +69,175 s

1. 7. 2024 +69,188 s

Předběžně lze počítat s následujícími hodnotami ΔT

1. 1. 2025 +69,04 ± 0,088 s

1. 7. 2025 +69,06 ± 0,133 s

Astronomické roční doby 2025 (údaje v SEČ):

jarní rovnodennost, začátek jara ..... 20. březen 10 h 1 min

letní slunovrat, začátek léta ..... 21. červen 3 h 43 min

podzimní rovnodennost, začátek podzimu ..... 22. září 19 h 19 min

zimní slunovrat, začátek zimy ..... 21. prosinec 16 h 3 min

Poloha některých našich hvězdáren

město	zeměpisná délka východně od Greenwiche		zeměpisná šířka	oprava hv. času	nadmořská výška
Hvězdárna Karlovy Vary	0h 51min 37,3s	12° 54' 19,2"	+50° 12' 54,4"	-8,48s	615m
Hvězdárna v Rokycanech a Plzni	0h 54min 24,6s	13° 36' 09,0"	+49° 45' 06,0"	-8,94s	400m
Štefánikova hvězdárna, Petřín	0h 57min 35,5s	14° 23' 52,5"	+50° 04' 53,0"	-9,46s	327m
Hvězdárna a planetárium České Budějovice	0h 57min 53,3s	14° 28' 19,5"	+48° 58' 22,8"	-9,51s	394m
Hvězdárna a planetárium Č. Budějovice, pobočka Klet', Koperníkova kopule	0h 57min 09,1s	14° 17' 16,8"	+48° 51' 47,7"	-9,39s	1068m
Astronomický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i.	0h 59min 08,1s	14° 47' 01,1"	+49° 54' 38,0"	-9,71s	528m
Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové	1h 03min 21,4s	15° 50' 21,0"	+50° 10' 38,0"	-10,41s	287m
Hvězdárna v Úpici	1h 04min 02,9s	16° 00' 43,5"	+50° 30' 26,6"	-10,52s	416m
Hvězdárna a planetárium Brno	1h 06min 20,1s	16° 35' 01,8"	+49° 12' 14,9"	-10,90s	305m
Hvězdárna Valašské Meziříčí	1h 11min 54,1s	17° 58' 31,4"	+49° 27' 50,5"	-11,81s	338m
Planetárium Ostrava	1h 12min 34,7s	18° 08' 40,4"	+49° 50' 14,8"	-11,92s	281m

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

- Rok 2025 v různých érách
- Koordinovaný světový čas

Soumrak

měsíc/den	počátek			konec		
	astronomický	nautický	občanský		nautický	astronomický
	<i>h min</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>
1 1.	6 0	6 39	7 20	16 47	17 29	18 8
1 11.	5 58	6 37	7 18	16 58	17 39	18 18
1 21.	5 53	6 31	7 11	17 12	17 52	18 31
1 31.	5 43	6 21	7 0	17 28	18 7	18 45
2 10.	5 30	6 7	6 45	17 44	18 22	19 0
2 20.	5 13	5 50	6 28	18 0	18 38	19 15
3 2.	4 54	5 31	6 9	18 16	18 54	19 32
3 12.	4 32	5 10	5 48	18 33	19 10	19 49
3 22.	4 8	4 48	5 26	18 49	19 27	20 7
4 1.	3 43	4 24	5 4	19 5	19 44	20 27
4 11.	3 16	4 0	4 42	19 22	20 3	20 48
4 21.	2 47	3 36	4 20	19 39	20 22	21 12
5 1.	2 17	3 13	4 0	19 56	20 43	21 40
5 11.	1 45	2 50	3 41	20 13	21 4	22 11
5 21.	1 9	2 30	3 26	20 29	21 24	22 48
5 31.	0 13	2 14	3 14	20 42	21 43	** **
6 10.	** **	2 3	3 7	20 52	21 57	** **
6 20.	** **	2 0	3 6	20 57	22 3	** **
6 30.	** **	2 6	3 10	20 57	22 1	** **
7 10.	** **	2 18	3 19	20 51	21 51	** **
7 20.	1 9	2 36	3 32	20 39	21 35	23 0
7 30.	1 47	2 56	3 48	20 24	21 16	22 23
8 9.	2 18	3 16	4 4	20 6	20 53	21 50
8 19.	2 45	3 36	4 20	19 46	20 30	21 20
8 29.	3 9	3 55	4 37	19 24	20 5	20 51
9 8.	3 30	4 13	4 53	19 2	19 41	20 23
9 18.	3 49	4 30	5 8	18 39	19 17	19 57
9 28.	4 7	4 46	5 23	18 17	18 54	19 33
10 8.	4 23	5 1	5 39	17 55	18 33	19 10
10 18.	4 39	5 17	5 54	17 35	18 13	18 50
10 28.	4 54	5 32	6 10	17 17	17 55	18 32
11 7.	5 9	5 47	6 25	17 2	17 40	18 18
11 17.	5 23	6 1	6 40	16 49	17 29	18 7
11 27.	5 35	6 14	6 54	16 41	17 21	18 0
12 7.	5 46	6 25	7 6	16 37	17 18	17 57
12 17.	5 54	6 33	7 15	16 37	17 19	17 58
12 27.	5 59	6 38	7 20	16 43	17 24	18 4

$\lambda = 15^\circ$, $\varphi = 50^\circ$;

Pro přepočet časů soumraku pro jinou zeměpisnou polohu použijte vzorce popsané v kapitole Slunce. Redukce délky z ep. J2025.0 na J2000.0 je -0,349. Astronomický soumrak - kdy je Slunce méně než 18 pod obzorem - trvá na +50 rovnoběžce od 31. 5. do 10. 7. po celou noc.

**Chcete jedinečný dárek,
se kterým
můžete naslouchat vesmíru?**

ASTROPIS

**Jediný populárně-vědecký časopis pro příznivce
astronomie a kosmonautiky v Česku**

**Objednejte si dárkový certifikát
na roční předplatné.**

www.astropis.cz

Efemeridy Slunce jsou počítány podle Bretagnonovy teorie pohybu Země kolem Slunce VSOP87. Vzhledem k přesnosti zde publikovaných efemerid jsou uváženy pouze ty periodické členy, jejichž amplitudy převyšují 15 km v heliocentrické poloze Země.

Na str. 12 – 23 jsou pro každý den v roce publikovány základní efemeridy Slunce. Je uveden den v měsíci a týdně, juliánské datum a pro 0h terestrického času zdánlivé rovníkové geocentrické souřadnice středu slunečního disku. Pro 0h světového času každého dne je dán zdánlivý hvězdný čas. Pro padesátou rovnoběžku a středoevropský poledník jsou pak pro každý den spočítány okamžiky východu, pravého poledne a západu Slunce a jeho přibližný azimut v okamžiku západu. Západy a východy jsou vztaženy k hornímu okraji Slunce, refrakce při obzoru je uvážena hodnotou 34'. Čas východu, pravého poledne a západu přepočteme pro místo o zeměpisné délce jiné nežli nominálních 15° na východ od základního poledníku tak, že přičteme opravu v minutách, rovnou $4 \cdot (15^\circ - \lambda)$. V případě východu a západu na rovnoběžce jiné než padesáté je třeba připojit ještě další opravu, vypočtenou z přibližného vzorce

$$6,22 \cdot (\varphi - 50^\circ) \cotg A,$$

jestliže φ značí zeměpisnou šířku ve stupních a A je azimut Slunce v okamžiku jeho západu (je uveden pro každý den v posledním sloupci tabulky). Oprava je dána v časových minutách a k času východu se přičítá, od času západu se odečítá. Tak například pro Brno ($\lambda = 16,59^\circ$, $\varphi = 49,20^\circ$) je 1. července 2025 ($A=129^\circ$) čas východu Slunce roven:

$$3 \text{ h } 55 \text{ min} - 6,4 \text{ min} + 4,0 \text{ min} = 3 \text{ h } 53 \text{ min}$$

a čas jeho západu

$$20 \text{ h } 12 \text{ min} - 6,4 \text{ min} - 4,0 \text{ min} = 20 \text{ h } 02 \text{ min}$$

Časová rovnice je dána rozdílem hvězdný čas minus rektascenze Slunce plus (nebo minus) 12 hodin.

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

- Efemeridy pro fyzikální pozorování Slunce
- Tabulka desetidenních efemerid Slunce a Země

den	JD	θ h TČ		θ h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	právé poledne	západ	A
	2460	h min s	° ' "	h min s	h min	h min s	h min	°
1 S	676,5	18 47 2,3	-22 59 54	6 43 35,905	7 58	12 3 39	16 9	54
2 Č	677,5	18 51 27,1	-22 54 42	6 47 32,468	7 58	12 4 7	16 10	54
3 P	678,5	18 55 51,5	-22 49 4	6 51 29,028	7 58	12 4 35	16 11	54
4 S	679,5	19 0 15,5	-22 42 58	6 55 25,584	7 58	12 5 3	16 12	54
5 N	680,5	19 4 39,2	-22 36 25	6 59 22,137	7 58	12 5 29	16 13	55
6 P	681,5	19 9 2,3	-22 29 25	7 3 18,688	7 57	12 5 56	16 15	55
7 Ú	682,5	19 13 25,0	-22 21 58	7 7 15,240	7 57	12 6 22	16 16	55
8 S	683,5	19 17 47,1	-22 14 5	7 11 11,794	7 57	12 6 47	16 17	55
9 Č	684,5	19 22 8,8	-22 5 46	7 15 8,352	7 56	12 7 12	16 18	56
10 P	685,5	19 26 29,8	-21 57 2	7 19 4,914	7 56	12 7 36	16 20	56
11 S	686,5	19 30 50,3	-21 47 51	7 23 1,479	7 55	12 8 0	16 21	56
12 N	687,5	19 35 10,2	-21 38 15	7 26 58,045	7 55	12 8 23	16 23	56
13 P	688,5	19 39 29,4	-21 28 14	7 30 54,612	7 54	12 8 45	16 24	57
14 Ú	689,5	19 43 48,1	-21 17 49	7 34 51,177	7 53	12 9 7	16 25	57
15 S	690,5	19 48 6,0	-21 6 58	7 38 47,739	7 52	12 9 28	16 27	57
16 Č	691,5	19 52 23,4	-20 55 44	7 42 44,297	7 52	12 9 48	16 28	58
17 P	692,5	19 56 40,0	-20 44 6	7 46 40,852	7 51	12 10 8	16 30	58
18 S	693,5	20 0 55,9	-20 32 4	7 50 37,404	7 50	12 10 27	16 31	58
19 N	694,5	20 5 11,1	-20 19 38	7 54 33,955	7 49	12 10 46	16 33	59
20 P	695,5	20 9 25,6	-20 6 50	7 58 30,505	7 48	12 11 3	16 35	59
21 Ú	696,5	20 13 39,4	-19 53 39	8 2 27,057	7 47	12 11 20	16 36	59
22 S	697,5	20 17 52,4	-19 40 5	8 6 23,610	7 46	12 11 36	16 38	60
23 Č	698,5	20 22 4,7	-19 26 10	8 10 20,166	7 45	12 11 52	16 39	60
24 P	699,5	20 26 16,3	-19 11 53	8 14 16,724	7 44	12 12 6	16 41	61
25 S	700,5	20 30 27,0	-18 57 15	8 18 13,285	7 43	12 12 20	16 43	61
26 N	701,5	20 34 37,0	-18 42 15	8 22 9,848	7 41	12 12 33	16 44	61
27 P	702,5	20 38 46,2	-18 26 56	8 26 6,412	7 40	12 12 45	16 46	62
28 Ú	703,5	20 42 54,6	-18 11 16	8 30 2,976	7 39	12 12 57	16 48	62
29 S	704,5	20 47 2,2	-17 55 16	8 33 59,538	7 37	12 13 8	16 49	63
30 Č	705,5	20 51 9,0	-17 38 58	8 37 56,097	7 36	12 13 17	16 51	63
31 P	706,5	20 55 14,9	-17 22 20	8 41 52,653	7 35	12 13 26	16 53	64

JD ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Vodnáře dne 19. 1. ve 21 h 0 min SEČ.

Dne 4. 1. ve 14 h SEČ je Země Slunci nejbližší : 147,1 miliónu km.

den	J.D.	θ h TČ		θ h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	A
		<i>h min s</i>	<i>° ' "</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>°</i>
1 S	707,5	20 59 20,0	-17 5 24	8 45 49,204	7 33	12 13 35	16 54	64
2 N	708,5	21 3 24,3	-16 48 10	8 49 45,754	7 32	12 13 42	16 56	65
3 P	709,5	21 7 27,8	-16 30 38	8 53 42,303	7 30	12 13 48	16 58	65
4 Ú	710,5	21 11 30,4	-16 12 49	8 57 38,854	7 29	12 13 54	17 0	66
5 S	711,5	21 15 32,2	-15 54 43	9 1 35,408	7 27	12 13 59	17 1	66
6 Č	712,5	21 19 33,2	-15 36 21	9 5 31,967	7 26	12 14 3	17 3	67
7 P	713,5	21 23 33,4	-15 17 44	9 9 28,528	7 24	12 14 6	17 5	67
8 S	714,5	21 27 32,7	-14 58 50	9 13 25,092	7 22	12 14 9	17 7	68
9 N	715,5	21 31 31,2	-14 39 42	9 17 21,656	7 21	12 14 10	17 8	68
10 P	716,5	21 35 29,0	-14 20 19	9 21 18,218	7 19	12 14 11	17 10	69
11 Ú	717,5	21 39 25,9	-14 0 42	9 25 14,778	7 17	12 14 11	17 12	69
12 S	718,5	21 43 22,1	-13 40 51	9 29 11,335	7 16	12 14 10	17 13	70
13 Č	719,5	21 47 17,6	-13 20 46	9 33 7,888	7 14	12 14 9	17 15	70
14 P	720,5	21 51 12,2	-13 0 29	9 37 4,438	7 12	12 14 7	17 17	71
15 S	721,5	21 55 6,2	-12 39 59	9 41 0,987	7 10	12 14 4	17 19	71
16 N	722,5	21 58 59,4	-12 19 16	9 44 57,535	7 8	12 14 0	17 20	72
17 P	723,5	22 2 52,0	-11 58 22	9 48 54,083	7 7	12 13 56	17 22	73
18 Ú	724,5	22 6 43,8	-11 37 16	9 52 50,633	7 5	12 13 51	17 24	73
19 S	725,5	22 10 35,0	-11 15 59	9 56 47,185	7 3	12 13 45	17 25	74
20 Č	726,5	22 14 25,5	-10 54 31	10 0 43,739	7 1	12 13 39	17 27	74
21 P	727,5	22 18 15,4	-10 32 53	10 4 40,296	6 59	12 13 32	17 29	75
22 S	728,5	22 22 4,7	-10 11 5	10 8 36,856	6 57	12 13 24	17 31	75
23 N	729,5	22 25 53,4	- 9 49 8	10 12 33,417	6 55	12 13 16	17 32	76
24 P	730,5	22 29 41,4	- 9 27 1	10 16 29,978	6 53	12 13 7	17 34	77
25 Ú	731,5	22 33 28,9	- 9 4 46	10 20 26,539	6 51	12 12 58	17 36	77
26 S	732,5	22 37 15,8	- 8 42 23	10 24 23,097	6 49	12 12 48	17 37	78
27 Č	733,5	22 41 2,2	- 8 19 52	10 28 19,651	6 47	12 12 38	17 39	78
28 P	734,5	22 44 48,0	- 7 57 13	10 32 16,202	6 45	12 12 27	17 41	79

J.D. ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Ryb dne 18. 2. v 11 h 6 min SEČ.

den	J.D.	θ h TČ		θ h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	právé poledne	západ	A
		2460	h min s	° ' "	h min s	h min	h min s	h min °
1 S	735,5	22 48 33,3	- 7 34 28	10 36 12,749	6 43	12 12 15	17 42	80
2 N	736,5	22 52 18,1	- 7 11 36	10 40 9,296	6 41	12 12 3	17 44	80
3 P	737,5	22 56 2,4	- 6 48 37	10 44 5,844	6 39	12 11 51	17 46	81
4 Ú	738,5	22 59 46,2	- 6 25 34	10 48 2,395	6 37	12 11 38	17 47	81
5 S	739,5	23 3 29,5	- 6 2 24	10 51 58,950	6 35	12 11 24	17 49	82
6 Č	740,5	23 7 12,4	- 5 39 10	10 55 55,509	6 33	12 11 10	17 51	83
7 P	741,5	23 10 54,9	- 5 15 52	10 59 52,070	6 31	12 10 56	17 52	83
8 S	742,5	23 14 37,0	- 4 52 30	11 3 48,632	6 28	12 10 41	17 54	84
9 N	743,5	23 18 18,6	- 4 29 3	11 7 45,193	6 26	12 10 26	17 55	84
10 P	744,5	23 21 59,9	- 4 5 34	11 11 41,752	6 24	12 10 11	17 57	85
11 Ú	745,5	23 25 40,9	- 3 42 2	11 15 38,307	6 22	12 9 55	17 59	86
12 S	746,5	23 29 21,5	- 3 18 27	11 19 34,859	6 20	12 9 39	18 0	86
13 Č	747,5	23 33 1,8	- 2 54 50	11 23 31,408	6 18	12 9 23	18 2	87
14 P	748,5	23 36 41,8	- 2 31 11	11 27 27,955	6 16	12 9 6	18 4	88
15 S	749,5	23 40 21,6	- 2 7 30	11 31 24,502	6 13	12 8 49	18 5	88
16 N	750,5	23 44 1,2	- 1 43 49	11 35 21,048	6 11	12 8 32	18 7	89
17 P	751,5	23 47 40,5	- 1 20 6	11 39 17,596	6 9	12 8 15	18 8	89
18 Ú	752,5	23 51 19,7	- 0 56 23	11 43 14,146	6 7	12 7 57	18 10	90
19 S	753,5	23 54 58,7	- 0 32 40	11 47 10,698	6 5	12 7 40	18 12	91
20 Č	754,5	23 58 37,6	- 0 8 57	11 51 7,253	6 3	12 7 22	18 13	91
21 P	755,5	0 2 16,3	+ 0 14 46	11 55 3,810	6 0	12 7 4	18 15	92
22 S	756,5	0 5 55,0	+ 0 38 27	11 59 0,370	5 58	12 6 46	18 16	92
23 N	757,5	0 9 33,6	+ 1 2 8	12 2 56,930	5 56	12 6 28	18 18	93
24 P	758,5	0 13 12,1	+ 1 25 47	12 6 53,489	5 54	12 6 10	18 19	94
25 Ú	759,5	0 16 50,6	+ 1 49 24	12 10 50,047	5 52	12 5 52	18 21	94
26 S	760,5	0 20 29,1	+ 2 12 58	12 14 46,602	5 49	12 5 34	18 23	95
27 Č	761,5	0 24 7,6	+ 2 36 30	12 18 43,154	5 47	12 5 16	18 24	95
28 P	762,5	0 27 46,1	+ 2 59 58	12 22 39,702	5 45	12 4 58	18 26	96
29 S	763,5	0 31 24,7	+ 3 23 24	12 26 36,248	5 43	12 4 40	18 27	97
30 N	764,5	0 35 3,3	+ 3 46 45	12 30 32,795	5 41	12 4 22	18 29	97
31 P	765,5	0 38 41,9	+ 4 10 2	12 34 29,344	5 39	12 4 4	18 31	98

J.D. ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Berana dne 20. 3. v 10 h 1 min SEČ.

Začátek astronomického jara. Jarní rovnodennost.

den	J.D.	θ h TČ		θ h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	A
		<i>h min s</i>	<i>° ' "</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>°</i>
1 Ú	766,5	0 42 20,7	+ 4 33 14	12 38 25,898	5 36	12 3 47	18 32	99
2 S	767,5	0 45 59,5	+ 4 56 22	12 42 22,456	5 34	12 3 29	18 34	99
3 Č	768,5	0 49 38,5	+ 5 19 24	12 46 19,017	5 32	12 3 11	18 35	100
4 P	769,5	0 53 17,6	+ 5 42 20	12 50 15,580	5 30	12 2 54	18 37	100
5 S	770,5	0 56 56,9	+ 6 5 10	12 54 12,142	5 28	12 2 37	18 38	101
6 N	771,5	1 0 36,3	+ 6 27 54	12 58 8,701	5 26	12 2 20	18 40	102
7 P	772,5	1 4 15,9	+ 6 50 31	13 2 5,258	5 24	12 2 3	18 42	102
8 Ú	773,5	1 7 55,7	+ 7 13 0	13 6 1,811	5 21	12 1 46	18 43	103
9 S	774,5	1 11 35,7	+ 7 35 23	13 9 58,361	5 19	12 1 30	18 45	103
10 Č	775,5	1 15 16,0	+ 7 57 37	13 13 54,909	5 17	12 1 14	18 46	104
11 P	776,5	1 18 56,5	+ 8 19 43	13 17 51,456	5 15	12 0 58	18 48	104
12 S	777,5	1 22 37,3	+ 8 41 41	13 21 48,004	5 13	12 0 42	18 49	105
13 N	778,5	1 26 18,4	+ 9 3 31	13 25 44,552	5 11	12 0 27	18 51	106
14 P	779,5	1 29 59,9	+ 9 25 11	13 29 41,102	5 9	12 0 12	18 52	106
15 Ú	780,5	1 33 41,7	+ 9 46 42	13 33 37,654	5 7	11 59 57	18 54	107
16 S	781,5	1 37 23,8	+10 8 3	13 37 34,210	5 5	11 59 43	18 56	107
17 Č	782,5	1 41 6,3	+10 29 14	13 41 30,767	5 3	11 59 29	18 57	108
18 P	783,5	1 44 49,2	+10 50 16	13 45 27,327	5 1	11 59 16	18 59	108
19 S	784,5	1 48 32,6	+11 11 6	13 49 23,888	4 59	11 59 3	19 0	109
20 N	785,5	1 52 16,3	+11 31 46	13 53 20,448	4 57	11 58 50	19 2	110
21 P	786,5	1 56 0,5	+11 52 14	13 57 17,008	4 55	11 58 38	19 3	110
22 Ú	787,5	1 59 45,2	+12 12 30	14 1 13,565	4 53	11 58 26	19 5	111
23 S	788,5	2 3 30,3	+12 32 35	14 5 10,119	4 51	11 58 15	19 7	111
24 Č	789,5	2 7 15,9	+12 52 28	14 9 6,670	4 49	11 58 4	19 8	112
25 P	790,5	2 11 2,0	+13 12 7	14 13 3,218	4 47	11 57 54	19 10	112
26 S	791,5	2 14 48,5	+13 31 34	14 16 59,766	4 45	11 57 44	19 11	113
27 N	792,5	2 18 35,6	+13 50 47	14 20 56,316	4 43	11 57 35	19 13	113
28 P	793,5	2 22 23,2	+14 9 47	14 24 52,869	4 42	11 57 26	19 14	114
29 Ú	794,5	2 26 11,3	+14 28 33	14 28 49,428	4 40	11 57 18	19 16	114
30 S	795,5	2 29 59,9	+14 47 4	14 32 45,991	4 38	11 57 11	19 17	115

J.D. ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Býka dne 19. 4. ve 20 h 56 min SEČ.

den	J.D.	0 h TČ		0 h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	právé poledne	západ	A
	2460	<i>h min s</i>	° ' "	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	°
1 Č	796,5	2 33 49,1	+15 5 21	14 36 42,556	4 36	11 57 3	19 19	115
2 P	797,5	2 37 38,8	+15 23 22	14 40 39,121	4 34	11 56 57	19 20	116
3 S	798,5	2 41 29,0	+15 41 8	14 44 35,684	4 33	11 56 51	19 22	116
4 N	799,5	2 45 19,7	+15 58 39	14 48 32,244	4 31	11 56 45	19 24	117
5 P	800,5	2 49 11,0	+16 15 53	14 52 28,800	4 29	11 56 40	19 25	117
6 Ú	801,5	2 53 2,8	+16 32 51	14 56 25,353	4 28	11 56 35	19 27	118
7 S	802,5	2 56 55,1	+16 49 33	15 0 21,904	4 26	11 56 32	19 28	118
8 Č	803,5	3 0 48,0	+17 5 57	15 4 18,453	4 24	11 56 28	19 30	119
9 P	804,5	3 4 41,5	+17 22 5	15 8 15,002	4 23	11 56 25	19 31	119
10 S	805,5	3 8 35,5	+17 37 54	15 12 11,553	4 21	11 56 23	19 32	120
11 N	806,5	3 12 30,1	+17 53 26	15 16 8,104	4 20	11 56 21	19 34	120
12 P	807,5	3 16 25,2	+18 8 41	15 20 4,659	4 18	11 56 20	19 35	120
13 Ú	808,5	3 20 20,9	+18 23 36	15 24 1,215	4 17	11 56 20	19 37	121
14 S	809,5	3 24 17,2	+18 38 14	15 27 57,775	4 15	11 56 20	19 38	121
15 Č	810,5	3 28 14,1	+18 52 32	15 31 54,336	4 14	11 56 20	19 40	122
16 P	811,5	3 32 11,6	+19 6 31	15 35 50,899	4 13	11 56 21	19 41	122
17 S	812,5	3 36 9,6	+19 20 12	15 39 47,462	4 11	11 56 23	19 42	122
18 N	813,5	3 40 8,2	+19 33 32	15 43 44,024	4 10	11 56 25	19 44	123
19 P	814,5	3 44 7,3	+19 46 33	15 47 40,584	4 9	11 56 28	19 45	123
20 Ú	815,5	3 48 7,0	+19 59 13	15 51 37,141	4 7	11 56 32	19 46	124
21 S	816,5	3 52 7,3	+20 11 33	15 55 33,695	4 6	11 56 36	19 48	124
22 Č	817,5	3 56 8,2	+20 23 32	15 59 30,246	4 5	11 56 40	19 49	124
23 P	818,5	4 0 9,5	+20 35 11	16 3 26,797	4 4	11 56 45	19 50	125
24 S	819,5	4 4 11,4	+20 46 28	16 7 23,348	4 3	11 56 51	19 52	125
25 N	820,5	4 8 13,9	+20 57 24	16 11 19,901	4 2	11 56 57	19 53	125
26 P	821,5	4 12 16,8	+21 7 58	16 15 16,460	4 1	11 57 3	19 54	126
27 Ú	822,5	4 16 20,2	+21 18 10	16 19 13,023	4 0	11 57 11	19 55	126
28 S	823,5	4 20 24,2	+21 28 0	16 23 9,590	3 59	11 57 18	19 56	126
29 Č	824,5	4 24 28,5	+21 37 28	16 27 6,158	3 58	11 57 26	19 57	126
30 P	825,5	4 28 33,3	+21 46 33	16 31 2,724	3 57	11 57 35	19 58	127
31 S	826,5	4 32 38,5	+21 55 15	16 34 59,288	3 57	11 57 43	20 0	127

J.D. ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Blíženců dne 20. 5. v 19 h 55 min SEČ.

den	J.D.	θ h TČ		θ h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	A
		<i>h min s</i>	<i>° ' "</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>°</i>
1 N	827,5	4 36 44,1	+22 3 35	16 38 55,848	3 56	11 57 53	20 1	127
2 P	828,5	4 40 50,1	+22 11 31	16 42 52,404	3 55	11 58 2	20 2	127
3 Ú	829,5	4 44 56,4	+22 19 4	16 46 48,958	3 54	11 58 12	20 3	128
4 S	830,5	4 49 3,1	+22 26 13	16 50 45,509	3 54	11 58 22	20 3	128
5 Č	831,5	4 53 10,1	+22 32 59	16 54 42,060	3 53	11 58 33	20 4	128
6 P	832,5	4 57 17,4	+22 39 21	16 58 38,612	3 53	11 58 44	20 5	128
7 S	833,5	5 1 25,0	+22 45 19	17 2 35,165	3 52	11 58 55	20 6	128
8 N	834,5	5 5 32,9	+22 50 54	17 6 31,720	3 52	11 59 6	20 7	129
9 P	835,5	5 9 41,0	+22 56 4	17 10 28,278	3 51	11 59 18	20 7	129
10 Ú	836,5	5 13 49,4	+23 0 50	17 14 24,839	3 51	11 59 30	20 8	129
11 S	837,5	5 17 58,0	+23 5 11	17 18 21,402	3 51	11 59 42	20 9	129
12 Č	838,5	5 22 6,7	+23 9 9	17 22 17,966	3 51	11 59 54	20 9	129
13 P	839,5	5 26 15,7	+23 12 42	17 26 14,531	3 50	12 0 7	20 10	129
14 S	840,5	5 30 24,9	+23 15 50	17 30 11,094	3 50	12 0 20	20 11	129
15 N	841,5	5 34 34,1	+23 18 34	17 34 7,656	3 50	12 0 32	20 11	129
16 P	842,5	5 38 43,5	+23 20 53	17 38 4,215	3 50	12 0 45	20 11	129
17 Ú	843,5	5 42 53,0	+23 22 48	17 42 0,771	3 50	12 0 58	20 12	129
18 S	844,5	5 47 2,6	+23 24 18	17 45 57,324	3 50	12 1 11	20 12	129
19 Č	845,5	5 51 12,3	+23 25 23	17 49 53,876	3 50	12 1 24	20 13	129
20 P	846,5	5 55 21,9	+23 26 3	17 53 50,427	3 50	12 1 38	20 13	130
21 S	847,5	5 59 31,6	+23 26 18	17 57 46,981	3 51	12 1 51	20 13	130
22 N	848,5	6 3 41,3	+23 26 9	18 1 43,538	3 51	12 2 4	20 13	129
23 P	849,5	6 7 51,0	+23 25 34	18 5 40,100	3 51	12 2 17	20 13	129
24 Ú	850,5	6 12 0,6	+23 24 35	18 9 36,666	3 52	12 2 30	20 13	129
25 S	851,5	6 16 10,1	+23 23 11	18 13 33,234	3 52	12 2 43	20 13	129
26 Č	852,5	6 20 19,5	+23 21 22	18 17 29,802	3 52	12 2 56	20 13	129
27 P	853,5	6 24 28,8	+23 19 9	18 21 26,368	3 53	12 3 8	20 13	129
28 S	854,5	6 28 37,8	+23 16 31	18 25 22,930	3 53	12 3 21	20 13	129
29 N	855,5	6 32 46,7	+23 13 28	18 29 19,489	3 54	12 3 33	20 13	129
30 P	856,5	6 36 55,3	+23 10 1	18 33 16,043	3 54	12 3 45	20 13	129

J.D. ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Raka dne 21. 6. ve 3 h 43 min SEČ.
Začátek astronomického léta. Letní slunovrat.

den	J.D.	0 h TČ		0 h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	právé poledne	západ	A
		2460	<i>h min s</i>	<i>° ' "</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>
1 Ú	857,5	6 41 3,6	+23 6 10	18 37 12,596	3 55	12 3 56	20 12	129
2 S	858,5	6 45 11,7	+23 1 55	18 41 9,147	3 56	12 4 8	20 12	129
3 Č	859,5	6 49 19,5	+22 57 15	18 45 5,699	3 56	12 4 19	20 12	128
4 P	860,5	6 53 27,0	+22 52 11	18 49 2,251	3 57	12 4 30	20 11	128
5 S	861,5	6 57 34,1	+22 46 44	18 52 58,806	3 58	12 4 40	20 11	128
6 N	862,5	7 1 40,8	+22 40 52	18 56 55,363	3 59	12 4 50	20 10	128
7 P	863,5	7 5 47,2	+22 34 37	19 0 51,923	4 0	12 5 0	20 10	128
8 Ú	864,5	7 9 53,2	+22 27 59	19 4 48,485	4 1	12 5 9	20 9	128
9 S	865,5	7 13 58,8	+22 20 58	19 8 45,049	4 2	12 5 18	20 9	127
10 Č	866,5	7 18 4,0	+22 13 33	19 12 41,613	4 2	12 5 26	20 8	127
11 P	867,5	7 22 8,7	+22 5 46	19 16 38,177	4 3	12 5 34	20 7	127
12 S	868,5	7 26 13,0	+21 57 36	19 20 34,739	4 4	12 5 42	20 6	127
13 N	869,5	7 30 16,9	+21 49 3	19 24 31,298	4 6	12 5 49	20 5	126
14 P	870,5	7 34 20,2	+21 40 8	19 28 27,854	4 7	12 5 55	20 5	126
15 Ú	871,5	7 38 23,1	+21 30 51	19 32 24,407	4 8	12 6 1	20 4	126
16 S	872,5	7 42 25,5	+21 21 12	19 36 20,958	4 9	12 6 7	20 3	125
17 Č	873,5	7 46 27,4	+21 11 11	19 40 17,508	4 10	12 6 12	20 2	125
18 P	874,5	7 50 28,8	+21 0 48	19 44 14,060	4 11	12 6 17	20 1	125
19 S	875,5	7 54 29,6	+20 50 4	19 48 10,616	4 12	12 6 21	20 0	125
20 N	876,5	7 58 30,0	+20 38 59	19 52 7,175	4 14	12 6 24	19 58	124
21 P	877,5	8 2 29,8	+20 27 33	19 56 3,738	4 15	12 6 27	19 57	124
22 Ú	878,5	8 6 29,0	+20 15 46	20 0 0,304	4 16	12 6 30	19 56	124
23 S	879,5	8 10 27,7	+20 3 39	20 3 56,871	4 17	12 6 32	19 55	123
24 Č	880,5	8 14 25,8	+19 51 11	20 7 53,436	4 19	12 6 33	19 54	123
25 P	881,5	8 18 23,4	+19 38 24	20 11 49,998	4 20	12 6 34	19 52	122
26 S	882,5	8 22 20,3	+19 25 17	20 15 46,556	4 21	12 6 34	19 51	122
27 N	883,5	8 26 16,6	+19 11 51	20 19 43,111	4 23	12 6 33	19 50	122
28 P	884,5	8 30 12,3	+18 58 6	20 23 39,662	4 24	12 6 32	19 48	121
29 Ú	885,5	8 34 7,4	+18 44 2	20 27 36,212	4 25	12 6 30	19 47	121
30 S	886,5	8 38 1,9	+18 29 40	20 31 32,762	4 27	12 6 28	19 45	120
31 Č	887,5	8 41 55,7	+18 15 0	20 35 29,312	4 28	12 6 25	19 44	120

J.D. ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Lva dne 22. 7. ve 14 h 30 min SEČ.

Dne 3. 7. ve 21 h SEČ je Země od Slunce nejdále: 152,1 miliónu km.

den	J.D.	θ h TČ		θ h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	A
		<i>h min s</i>	<i>° ' "</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>°</i>
1 P	888,5	8 45 48,9	+18 0 1	20 39 25,865	4 30	12 6 21	19 42	120
2 S	889,5	8 49 41,5	+17 44 46	20 43 22,419	4 31	12 6 17	19 41	119
3 N	890,5	8 53 33,5	+17 29 13	20 47 18,976	4 32	12 6 12	19 39	119
4 P	891,5	8 57 24,8	+17 13 23	20 51 15,536	4 34	12 6 7	19 37	118
5 Ú	892,5	9 1 15,6	+16 57 16	20 55 12,097	4 35	12 6 1	19 36	118
6 S	893,5	9 5 5,7	+16 40 53	20 59 8,659	4 37	12 5 54	19 34	117
7 Č	894,5	9 8 55,2	+16 24 14	21 3 5,222	4 38	12 5 47	19 32	117
8 P	895,5	9 12 44,1	+16 7 20	21 7 1,783	4 40	12 5 39	19 31	116
9 S	896,5	9 16 32,5	+15 50 10	21 10 58,341	4 41	12 5 30	19 29	116
10 N	897,5	9 20 20,2	+15 32 44	21 14 54,896	4 42	12 5 21	19 27	115
11 P	898,5	9 24 7,4	+15 15 4	21 18 51,447	4 44	12 5 11	19 25	115
12 Ú	899,5	9 27 54,0	+14 57 9	21 22 47,996	4 45	12 5 1	19 24	114
13 S	900,5	9 31 40,0	+14 39 0	21 26 44,545	4 47	12 4 50	19 22	114
14 Č	901,5	9 35 25,5	+14 20 37	21 30 41,094	4 48	12 4 39	19 20	113
15 P	902,5	9 39 10,5	+14 2 0	21 34 37,646	4 50	12 4 27	19 18	113
16 S	903,5	9 42 55,0	+13 43 9	21 38 34,202	4 51	12 4 15	19 16	112
17 N	904,5	9 46 39,0	+13 24 5	21 42 30,762	4 53	12 4 2	19 14	112
18 P	905,5	9 50 22,5	+13 4 49	21 46 27,325	4 54	12 3 49	19 12	111
19 Ú	906,5	9 54 5,5	+12 45 20	21 50 23,889	4 56	12 3 35	19 10	111
20 S	907,5	9 57 48,0	+12 25 38	21 54 20,452	4 57	12 3 21	19 8	110
21 Č	908,5	10 1 30,1	+12 5 45	21 58 17,013	4 59	12 3 6	19 6	110
22 P	909,5	10 5 11,7	+11 45 40	22 2 13,570	5 0	12 2 51	19 4	109
23 S	910,5	10 8 52,9	+11 25 24	22 6 10,123	5 2	12 2 36	19 2	109
24 N	911,5	10 12 33,6	+11 4 57	22 10 6,673	5 3	12 2 20	19 0	108
25 P	912,5	10 16 13,9	+10 44 20	22 14 3,221	5 5	12 2 3	18 58	107
26 Ú	913,5	10 19 53,8	+10 23 33	22 17 59,768	5 6	12 1 46	18 56	107
27 S	914,5	10 23 33,3	+10 2 35	22 21 56,316	5 8	12 1 29	18 54	106
28 Č	915,5	10 27 12,4	+ 9 41 29	22 25 52,866	5 9	12 1 11	18 52	106
29 P	916,5	10 30 51,1	+ 9 20 13	22 29 49,417	5 11	12 0 53	18 50	105
30 S	917,5	10 34 29,4	+ 8 58 48	22 33 45,971	5 12	12 0 35	18 48	105
31 N	918,5	10 38 7,4	+ 8 37 15	22 37 42,528	5 14	12 0 16	18 46	104

J.D. ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Panny dne 22. 8. ve 21 h 34 min SEČ.

den	J.D.	θ h TČ		θ h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	právé poledne	západ	A
		2460	h min s	° ' "	h min s	h min	h min s	h min °
1 P	919,5	10 41 45,1	+ 8 15 33	22 41 39,086	5 15	11 59 57	18 44	104
2 Ú	920,5	10 45 22,5	+ 7 53 44	22 45 35,646	5 17	11 59 38	18 42	103
3 S	921,5	10 48 59,5	+ 7 31 47	22 49 32,206	5 18	11 59 18	18 39	102
4 Č	922,5	10 52 36,3	+ 7 9 43	22 53 28,765	5 20	11 58 58	18 37	102
5 P	923,5	10 56 12,9	+ 6 47 32	22 57 25,323	5 21	11 58 38	18 35	101
6 S	924,5	10 59 49,2	+ 6 25 15	23 1 21,877	5 23	11 58 18	18 33	101
7 N	925,5	11 3 25,2	+ 6 2 51	23 5 18,428	5 24	11 57 57	18 31	100
8 P	926,5	11 7 1,1	+ 5 40 22	23 9 14,976	5 26	11 57 37	18 29	99
9 Ú	927,5	11 10 36,8	+ 5 17 47	23 13 11,522	5 27	11 57 16	18 26	99
10 S	928,5	11 14 12,4	+ 4 55 6	23 17 8,069	5 29	11 56 55	18 24	98
11 Č	929,5	11 17 47,8	+ 4 32 20	23 21 4,619	5 30	11 56 34	18 22	98
12 P	930,5	11 21 23,1	+ 4 9 30	23 25 1,172	5 32	11 56 12	18 20	97
13 S	931,5	11 24 58,4	+ 3 46 35	23 28 57,730	5 33	11 55 51	18 18	96
14 N	932,5	11 28 33,6	+ 3 23 35	23 32 54,291	5 35	11 55 30	18 15	96
15 P	933,5	11 32 8,8	+ 3 0 32	23 36 50,853	5 36	11 55 8	18 13	95
16 Ú	934,5	11 35 43,9	+ 2 37 25	23 40 47,415	5 38	11 54 47	18 11	95
17 S	935,5	11 39 19,0	+ 2 14 16	23 44 43,975	5 39	11 54 25	18 9	94
18 Č	936,5	11 42 54,2	+ 1 51 3	23 48 40,531	5 40	11 54 4	18 7	93
19 P	937,5	11 46 29,4	+ 1 27 48	23 52 37,084	5 42	11 53 43	18 4	93
20 S	938,5	11 50 4,6	+ 1 4 30	23 56 33,633	5 43	11 53 21	18 2	92
21 N	939,5	11 53 39,9	+ 0 41 11	0 0 30,181	5 45	11 53 0	18 0	92
22 P	940,5	11 57 15,3	+ 0 17 51	0 4 26,727	5 47	11 52 39	17 58	91
23 Ú	941,5	12 0 50,8	- 0 5 31	0 8 23,273	5 48	11 52 18	17 56	90
24 S	942,5	12 4 26,4	- 0 28 53	0 12 19,821	5 50	11 51 57	17 53	90
25 Č	943,5	12 8 2,2	- 0 52 15	0 16 16,371	5 51	11 51 36	17 51	89
26 P	944,5	12 11 38,1	- 1 15 37	0 20 12,923	5 53	11 51 16	17 49	89
27 S	945,5	12 15 14,2	- 1 38 59	0 24 9,478	5 54	11 50 56	17 47	88
28 N	946,5	12 18 50,4	- 2 2 21	0 28 6,035	5 56	11 50 35	17 45	87
29 P	947,5	12 22 26,9	- 2 25 41	0 32 2,594	5 57	11 50 15	17 42	87
30 Ú	948,5	12 26 3,7	- 2 48 59	0 35 59,153	5 59	11 49 56	17 40	86

J.D. ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Vah dne 22. 9. v 19 h 19 min SEČ.

Začátek astronomického podzimu. Podzimní rovnodennost.

den	J.D.	θ h TČ		θ h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	A
		<i>h min s</i>	<i>° ' "</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>h min s</i>	<i>h min</i>	<i>°</i>
1 S	949,5	12 29 40,7	- 3 12 16	0 39 55,712	6 0	11 49 36	17 38	86
2 Č	950,5	12 33 17,9	- 3 35 30	0 43 52,270	6 2	11 49 17	17 36	85
3 P	951,5	12 36 55,5	- 3 58 42	0 47 48,825	6 3	11 48 58	17 34	84
4 S	952,5	12 40 33,3	- 4 21 51	0 51 45,377	6 5	11 48 40	17 32	84
5 N	953,5	12 44 11,5	- 4 44 57	0 55 41,926	6 6	11 48 21	17 30	83
6 P	954,5	12 47 50,1	- 5 7 59	0 59 38,472	6 8	11 48 4	17 27	83
7 Ú	955,5	12 51 29,0	- 5 30 58	1 3 35,019	6 9	11 47 46	17 25	82
8 S	956,5	12 55 8,3	- 5 53 52	1 7 31,567	6 11	11 47 29	17 23	81
9 Č	957,5	12 58 48,1	- 6 16 41	1 11 28,120	6 13	11 47 13	17 21	81
10 P	958,5	13 2 28,3	- 6 39 26	1 15 24,677	6 14	11 46 57	17 19	80
11 S	959,5	13 6 9,1	- 7 2 5	1 19 21,238	6 16	11 46 41	17 17	80
12 N	960,5	13 9 50,3	- 7 24 39	1 23 17,801	6 17	11 46 26	17 15	79
13 P	961,5	13 13 32,0	- 7 47 7	1 27 14,364	6 19	11 46 11	17 13	78
14 Ú	962,5	13 17 14,3	- 8 9 29	1 31 10,925	6 20	11 45 57	17 11	78
15 S	963,5	13 20 57,1	- 8 31 44	1 35 7,483	6 22	11 45 44	17 9	77
16 Č	964,5	13 24 40,5	- 8 53 52	1 39 4,038	6 24	11 45 31	17 7	77
17 P	965,5	13 28 24,5	- 9 15 52	1 43 0,589	6 25	11 45 19	17 5	76
18 S	966,5	13 32 9,1	- 9 37 45	1 46 57,137	6 27	11 45 7	17 3	76
19 N	967,5	13 35 54,4	- 9 59 29	1 50 53,685	6 28	11 44 56	17 1	75
20 P	968,5	13 39 40,2	-10 21 5	1 54 50,232	6 30	11 44 45	16 59	74
21 Ú	969,5	13 43 26,7	-10 42 31	1 58 46,781	6 32	11 44 36	16 57	74
22 S	970,5	13 47 13,9	-11 3 48	2 2 43,331	6 33	11 44 27	16 55	73
23 Č	971,5	13 51 1,7	-11 24 55	2 6 39,884	6 35	11 44 18	16 53	73
24 P	972,5	13 54 50,3	-11 45 51	2 10 36,440	6 37	11 44 11	16 51	72
25 S	973,5	13 58 39,5	-12 6 37	2 14 32,997	6 38	11 44 4	16 49	72
26 N	974,5	14 2 29,5	-12 27 12	2 18 29,557	6 40	11 43 57	16 47	71
27 P	975,5	14 6 20,1	-12 47 35	2 22 26,118	6 42	11 43 52	16 45	71
28 Ú	976,5	14 10 11,5	-13 7 46	2 26 22,678	6 43	11 43 47	16 44	70
29 S	977,5	14 14 3,7	-13 27 44	2 30 19,238	6 45	11 43 43	16 42	69
30 Č	978,5	14 17 56,6	-13 47 30	2 34 15,795	6 47	11 43 39	16 40	69
31 P	979,5	14 21 50,2	-14 7 2	2 38 12,350	6 48	11 43 37	16 38	68

J.D. ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Štíra dne 23. 10. ve 4 h 51 min SEČ.

den	J.D.	θ h TČ		θ h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	právé poledne	západ	A
	2460/1	h min s	° ' "	h min s	h min	h min s	h min	°
1 S	980,5	14 25 44,6	-14 26 21	2 42 8,902	6 50	11 43 35	16 37	68
2 N	981,5	14 29 39,8	-14 45 26	2 46 5,452	6 52	11 43 34	16 35	67
3 P	982,5	14 33 35,8	-15 4 16	2 50 2,000	6 53	11 43 34	16 33	67
4 Ú	983,5	14 37 32,5	-15 22 52	2 53 58,549	6 55	11 43 34	16 32	66
5 S	984,5	14 41 30,1	-15 41 12	2 57 55,102	6 57	11 43 36	16 30	66
6 Č	985,5	14 45 28,6	-15 59 17	3 1 51,659	6 58	11 43 38	16 28	65
7 P	986,5	14 49 27,8	-16 17 6	3 5 48,222	7 0	11 43 41	16 27	65
8 S	987,5	14 53 27,9	-16 34 39	3 9 44,787	7 1	11 43 45	16 25	64
9 N	988,5	14 57 28,9	-16 51 55	3 13 41,354	7 3	11 43 50	16 24	64
10 P	989,5	15 1 30,7	-17 8 55	3 17 37,919	7 5	11 43 55	16 22	64
11 Ú	990,5	15 5 33,4	-17 25 36	3 21 34,481	7 6	11 44 2	16 21	63
12 S	991,5	15 9 37,0	-17 42 0	3 25 31,039	7 8	11 44 9	16 20	63
13 Č	992,5	15 13 41,4	-17 58 6	3 29 27,593	7 10	11 44 18	16 18	62
14 P	993,5	15 17 46,7	-18 13 53	3 33 24,145	7 11	11 44 27	16 17	62
15 S	994,5	15 21 52,8	-18 29 20	3 37 20,695	7 13	11 44 37	16 16	61
16 N	995,5	15 25 59,8	-18 44 29	3 41 17,245	7 15	11 44 48	16 14	61
17 P	996,5	15 30 7,7	-18 59 17	3 45 13,796	7 16	11 44 59	16 13	60
18 Ú	997,5	15 34 16,4	-19 13 45	3 49 10,348	7 18	11 45 12	16 12	60
19 S	998,5	15 38 26,0	-19 27 52	3 53 6,903	7 19	11 45 25	16 11	60
20 Č	999,5	15 42 36,4	-19 41 39	3 57 3,461	7 21	11 45 39	16 10	59
21 P	000,5	15 46 47,6	-19 55 4	4 1 0,021	7 22	11 45 54	16 9	59
22 S	001,5	15 50 59,6	-20 8 7	4 4 56,583	7 24	11 46 10	16 8	59
23 N	002,5	15 55 12,4	-20 20 48	4 8 53,146	7 26	11 46 27	16 7	58
24 P	003,5	15 59 25,9	-20 33 6	4 12 49,709	7 27	11 46 44	16 6	58
25 Ú	004,5	16 3 40,3	-20 45 2	4 16 46,271	7 28	11 47 2	16 5	58
26 S	005,5	16 7 55,3	-20 56 34	4 20 42,832	7 30	11 47 21	16 4	57
27 Č	006,5	16 12 11,1	-21 7 43	4 24 39,390	7 31	11 47 41	16 4	57
28 P	007,5	16 16 27,6	-21 18 27	4 28 35,945	7 33	11 48 1	16 3	57
29 S	008,5	16 20 44,8	-21 28 48	4 32 32,498	7 34	11 48 22	16 2	56
30 N	009,5	16 25 2,6	-21 38 44	4 36 29,049	7 36	11 48 43	16 2	56

J.D. ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Štřelce dne 22. 11. ve 2 h 35 min SEČ.

den	J.D.	θ h TČ		θ h SČ	poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky			
		RA	Dec	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	A
	2461	h min s	° ' "	h min s	h min	h min s	h min	°
1 P	010,5	16 29 21,1	-21 48 15	4 40 25,600	7 37	11 49 6	16 1	56
2 Ú	011,5	16 33 40,2	-21 57 21	4 44 22,154	7 38	11 49 28	16 0	55
3 S	012,5	16 37 59,9	-22 6 2	4 48 18,711	7 39	11 49 52	16 0	55
4 Č	013,5	16 42 20,2	-22 14 18	4 52 15,273	7 41	11 50 16	16 0	55
5 P	014,5	16 46 41,1	-22 22 7	4 56 11,840	7 42	11 50 40	15 59	55
6 S	015,5	16 51 2,5	-22 29 31	5 0 8,410	7 43	11 51 6	15 59	55
7 N	016,5	16 55 24,5	-22 36 29	5 4 4,979	7 44	11 51 31	15 59	54
8 P	017,5	16 59 47,0	-22 43 0	5 8 1,545	7 45	11 51 57	15 58	54
9 Ú	018,5	17 4 9,9	-22 49 4	5 11 58,107	7 46	11 52 24	15 58	54
10 S	019,5	17 8 33,4	-22 54 41	5 15 54,665	7 47	11 52 51	15 58	54
11 Č	020,5	17 12 57,2	-22 59 52	5 19 51,219	7 48	11 53 19	15 58	54
12 P	021,5	17 17 21,5	-23 4 35	5 23 47,772	7 49	11 53 46	15 58	54
13 S	022,5	17 21 46,1	-23 8 50	5 27 44,324	7 50	11 54 15	15 58	53
14 N	023,5	17 26 11,1	-23 12 38	5 31 40,876	7 51	11 54 43	15 58	53
15 P	024,5	17 30 36,4	-23 15 59	5 35 37,430	7 52	11 55 12	15 58	53
16 Ú	025,5	17 35 1,9	-23 18 51	5 39 33,986	7 53	11 55 41	15 59	53
17 S	026,5	17 39 27,7	-23 21 16	5 43 30,545	7 54	11 56 11	15 59	53
18 Č	027,5	17 43 53,8	-23 23 12	5 47 27,106	7 54	11 56 40	15 59	53
19 P	028,5	17 48 20,0	-23 24 40	5 51 23,669	7 55	11 57 10	15 59	53
20 S	029,5	17 52 46,3	-23 25 40	5 55 20,233	7 55	11 57 40	16 0	53
21 N	030,5	17 57 12,7	-23 26 12	5 59 16,798	7 56	11 58 10	16 0	53
22 P	031,5	18 1 39,2	-23 26 16	6 3 13,362	7 56	11 58 39	16 1	53
23 Ú	032,5	18 6 5,6	-23 25 51	6 7 9,924	7 57	11 59 9	16 1	53
24 S	033,5	18 10 32,1	-23 24 58	6 11 6,484	7 57	11 59 39	16 2	53
25 Č	034,5	18 14 58,5	-23 23 37	6 15 3,040	7 58	12 0 9	16 3	53
26 P	035,5	18 19 24,8	-23 21 47	6 18 59,595	7 58	12 0 39	16 3	53
27 S	036,5	18 23 50,9	-23 19 30	6 22 56,147	7 58	12 1 8	16 4	53
28 N	037,5	18 28 16,9	-23 16 44	6 26 52,699	7 58	12 1 38	16 5	53
29 P	038,5	18 32 42,7	-23 13 30	6 30 49,252	7 58	12 2 7	16 6	53
30 Ú	039,5	18 37 8,2	-23 9 49	6 34 45,808	7 59	12 2 36	16 7	54
31 S	040,5	18 41 33,5	-23 5 39	6 38 42,369	7 59	12 3 4	16 8	54

J.D. ~ juliánské datum; RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace

Slunce vstupuje do znamení Kozoroha dne 21. 12. v 16 h 3 min SEČ.

Začátek astronomické zimy. Zimní slunovrat.

Na str. 25 – 36 jsou uvedeny efemeridy Měsíce. Pro každý den v roce jsou dány následující údaje:

a) Zdánlivá geocentrická rektascenze a deklinace středu měsíčního disku a horizontální rovníková paralaxa Měsíce pro 0h TČ.

b) Fyzikální efemeridy pro 0h SČ. Selenografická šířka b a délka l středu disku jsou souřadnice toho bodu na povrchu Měsíce, který má Zemi právě v zenitu; šířka je kladná na sever, délka na západ (z hlediska pozemského pozorovatele). Podobně jsou tabelovány i selenografické souřadnice Slunce – namísto délky je však uváděn její doplněk do 90° (coI), což je vlastně na východ kladně počítaná délka ranního terminátoru. Protože selenografická šířka Slunce je velmi malá a mění se jen zvolna, je uvedena na spodním okraji tabulky na str. 37 pouze pro každý desátý den. Selenografické souřadnice Slunce udávají polohu pólu terminátoru. Poziční úhel severního konce osy rotace Měsíce P je počítán od severní větve deklinační kružnice kladně na východ, stáří Měsíce je pak počet dní uplynulých od posledního novu.

c) Ve třetí části tabulky jsou uvedeny okamžiky východu, svrchního průchodu poledníkem a západu Měsíce. Jsou počítány pro středoevropský poledník a padesátou rovnoběžku a udávány ve středoevropském čase. Okamžiky východu a západu se vztahují k hornímu okraji měsíčního disku, vliv refrakce při obzoru je započítán hodnotou $34'$. Čas východu, svrchního průchodu a západu pro jinou zeměpisnou délku (kladnou na východ) získáme přičtením korekce

$$4,14 \text{ min} \cdot (15^\circ - \lambda).$$

Liší-li se zeměpisná šířka od nominálních 50° , je třeba v případě východu (západu) Měsíce připojit další opravu, spočtenou ze vzorce

$$8,41 \text{ min} \cdot (50^\circ - \varphi) \cotg t,$$

kte t je hodinový úhel Měsíce v okamžiku jeho východu (západu). Jeho přibližnou hodnotu ve stupních získáme z výrazu

$$t^\circ = 14,49 [\text{čas východu (západu)} - \text{čas svrchního průchodu}] h$$

pro daný den. Za denními efemeridami jsou na str. 37 uvedena pořadová čísla jednotlivých lunací, čísluovaných průběžně od novu, který nastal dne 16. 1. 1923, okamžiky jednotlivých fází Měsíce a jeho průchody přízemím a odzemím, vše ve středoevropském čase.

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

- Střední elementy dráhy Měsíce
- Konjunkce s hvězdami

den	θ h TČ			θ h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	h min	° ′	′ ″	°	°	°	°	d	h min	h min	h min
1	19 46,7	-25 52	57 26	6,0	-4,6	287,8	-9,7	1,1	9 37	13 31,2	17 34
2	20 43,8	-22 18	57 55	5,3	-4,2	300,0	-14,3	2,1	10 3	14 25,0	18 58
3	21 38,4	-17 28	58 20	4,2	-3,7	312,2	-17,8	3,1	10 23	15 15,9	20 22
4	22 30,5	-11 42	58 40	2,9	-3,1	324,3	-20,2	4,1	10 39	16 4,4	21 44
5	23 20,8	- 5 19	58 55	1,4	-2,4	336,5	-21,6	5,1	10 54	16 51,6	23 6
6	0 10,3	+ 1 21	59 5	-0,2	-1,6	348,7	-21,9	6,1	11 7	17 38,8	** **
7	1 0,3	+ 7 59	59 12	-1,8	-0,7	0,8	-21,1	7,1	11 22	18 27,5	0 29
8	1 52,0	+14 15	59 14	-3,3	0,2	13,0	-19,3	8,1	11 39	19 19,1	1 53
9	2 46,5	+19 48	59 12	-4,6	1,1	25,1	-16,2	9,1	12 2	20 14,4	3 20
10	3 44,4	+24 14	59 4	-5,6	2,1	37,3	-12,1	10,1	12 33	21 13,3	4 47
11	4 45,5	+27 12	58 49	-6,3	3,0	49,4	-6,9	11,1	13 16	22 14,6	6 8
12	5 48,4	+28 27	58 28	-6,6	3,9	61,5	-1,1	12,1	14 15	23 15,8	7 17
13	6 50,9	+27 53	58 0	-6,4	4,6	73,7	4,7	13,1	15 28	** ****	8 8
14	7 50,8	+25 39	57 27	-6,0	5,0	85,8	10,0	14,1	16 47	0 14,3	8 45
15	8 46,7	+22 2	56 50	-5,2	5,2	97,9	14,4	15,1	18 7	1 8,2	9 10
16	9 38,2	+17 26	56 13	-4,1	5,0	110,1	17,7	16,1	19 24	1 57,4	9 29
17	10 25,9	+12 10	55 36	-2,9	4,4	122,2	20,0	17,1	20 37	2 42,3	9 43
18	11 10,7	+ 6 32	55 4	-1,5	3,6	134,3	21,4	18,1	21 47	3 24,1	9 55
19	11 53,6	+ 0 47	54 39	-0,1	2,5	146,5	21,9	19,1	22 56	4 4,0	10 6
20	12 35,7	- 4 55	54 22	1,3	1,2	158,6	21,6	20,1	** **	4 43,2	10 17
21	13 18,2	-10 24	54 14	2,6	-0,2	170,8	20,6	21,1	0 4	5 22,9	10 30
22	14 2,0	-15 31	54 17	3,8	-1,6	182,9	18,8	22,1	1 14	6 4,4	10 44
23	14 48,2	-20 5	54 31	4,8	-2,9	195,1	16,1	23,1	2 26	6 48,6	11 2
24	15 37,5	-23 54	54 55	5,7	-4,0	207,2	12,6	24,1	3 39	7 36,4	11 26
25	16 30,4	-26 44	55 27	6,3	-4,9	219,4	8,2	25,1	4 52	8 28,1	12 1
26	17 26,6	-28 18	56 7	6,6	-5,4	231,6	3,1	26,1	5 58	9 23,5	12 48
27	18 25,3	-28 23	56 50	6,6	-5,6	243,8	-2,4	27,1	6 53	10 20,9	13 52
28	19 24,9	-26 51	57 34	6,3	-5,4	256,0	-7,8	28,1	7 34	11 18,6	15 10
29	20 23,5	-23 43	58 16	5,6	-4,9	268,2	-12,7	29,1	8 5	12 14,6	16 35
30	21 20,2	-19 9	58 51	4,5	-4,1	280,4	-16,7	0,5	8 27	13 7,9	18 1
31	22 14,3	-13 28	59 18	3,1	-3,2	292,6	-19,6	1,5	8 45	13 58,7	19 27

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku;
col ~ selenografická délka Slunce [doplněk do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

den	0 h TČ			0 h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	h min	° ′	′ ″	°	°	°	°	d	h min	h min	h min
1	23 6,4	- 7 1	59 34	1,6	-2,1	304,8	-21,3	2,5	9 0	14 47,6	20 52
2	23 57,2	- 0 11	59 40	-0,1	-0,9	316,9	-21,9	3,5	9 14	15 35,9	22 16
3	0 48,0	+ 6 39	59 37	-1,7	0,2	329,1	-21,4	4,5	9 29	16 24,9	23 41
4	1 39,8	+13 7	59 26	-3,3	1,2	341,3	-19,8	5,5	9 45	17 15,8	** **
5	2 33,8	+18 52	59 9	-4,6	2,2	353,5	-17,1	6,5	10 5	18 9,7	1 8
6	3 30,5	+23 32	58 49	-5,7	3,1	5,6	-13,2	7,5	10 33	19 6,8	2 34
7	4 30,1	+26 48	58 26	-6,3	3,8	17,8	-8,3	8,5	11 11	20 6,3	3 57
8	5 31,5	+28 26	58 1	-6,7	4,4	29,9	-2,7	9,5	12 4	21 6,3	5 9
9	6 32,9	+28 20	57 34	-6,6	4,8	42,1	3,1	10,5	13 11	22 4,6	6 4
10	7 32,5	+26 34	57 6	-6,2	5,0	54,2	8,4	11,5	14 27	22 59,3	6 45
11	8 28,7	+23 23	56 37	-5,4	5,0	66,4	13,1	12,5	15 47	23 49,6	7 13
12	9 21,0	+19 4	56 8	-4,4	4,8	78,5	16,7	13,5	17 4	** ****	7 33
13	10 9,6	+13 59	55 39	-3,2	4,3	90,6	19,3	14,5	18 19	0 35,8	7 49
14	10 55,2	+ 8 26	55 11	-1,9	3,5	102,8	21,0	15,5	19 30	1 18,7	8 2
15	11 38,8	+ 2 39	54 47	-0,4	2,6	114,9	21,8	16,5	20 40	1 59,4	8 13
16	12 21,2	- 3 9	54 27	1,0	1,4	127,0	21,8	17,5	21 49	2 38,9	8 24
17	13 3,6	- 8 46	54 14	2,4	0,1	139,2	21,0	18,5	22 58	3 18,5	8 36
18	13 47,0	-14 2	54 9	3,6	-1,3	151,3	19,5	19,5	** **	3 59,2	8 49
19	14 32,1	-18 48	54 14	4,7	-2,7	163,5	17,1	20,5	0 9	4 41,9	9 5
20	15 19,9	-22 52	54 28	5,6	-4,0	175,7	14,0	21,5	1 22	5 27,7	9 26
21	16 10,9	-26 1	54 53	6,3	-5,1	187,8	9,9	22,5	2 34	6 17,0	9 55
22	17 5,1	-28 2	55 27	6,7	-5,9	200,0	5,1	23,5	3 42	7 9,9	10 35
23	18 2,0	-28 41	56 11	6,8	-6,5	212,2	-0,2	24,5	4 41	8 5,6	11 31
24	19 0,5	-27 47	57 0	6,6	-6,7	224,4	-5,6	25,5	5 28	9 2,5	12 42
25	19 59,1	-25 18	57 53	6,0	-6,5	236,6	-10,7	26,5	6 3	9 58,9	14 3
26	20 56,5	-21 17	58 45	5,0	-5,8	248,8	-15,1	27,5	6 29	10 53,8	15 30
27	21 52,0	-15 58	59 31	3,7	-4,9	261,0	-18,5	28,5	6 49	11 46,3	16 58
28	22 45,7	- 9 39	60 7	2,2	-3,6	273,2	-20,7	29,5	7 5	12 37,0	18 25

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku;
col ~ selenografická délka Slunce [doplňek do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

den	θ h TČ			θ h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	<i>h min</i>	° ′	′ ″	°	°	°	°	<i>d</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>
1	23 38,1	- 2 43	60 29	0,5	-2,1	285,4	-21,8	1,0	7 20	13 27,0	19 53
2	0 30,4	+ 4 24	60 35	-1,3	-0,5	297,6	-21,7	2,0	7 34	14 17,3	21 21
3	1 23,5	+11 17	60 26	-3,0	1,1	309,8	-20,5	3,0	7 50	15 9,2	22 50
4	2 18,4	+17 29	60 4	-4,4	2,5	322,0	-18,0	4,0	8 10	16 3,7	** **
5	3 15,9	+22 36	59 32	-5,6	3,8	334,2	-14,3	5,0	8 35	17 1,1	0 20
6	4 15,9	+26 18	58 55	-6,4	4,8	346,4	-9,5	6,0	9 10	18 0,8	1 46
7	5 17,5	+28 20	58 16	-6,7	5,5	358,5	-4,0	7,0	9 58	19 1,1	3 2
8	6 19,1	+28 37	57 37	-6,8	6,0	10,7	1,7	8,0	11 1	19 59,7	4 3
9	7 18,8	+27 13	57 0	-6,4	6,1	22,9	7,2	9,0	12 15	20 54,8	4 47
10	8 15,1	+24 21	56 26	-5,7	6,0	35,0	12,0	10,0	13 33	21 45,7	5 18
11	9 7,6	+20 21	55 56	-4,7	5,6	47,2	15,8	11,0	14 50	22 32,4	5 40
12	9 56,4	+15 30	55 28	-3,6	5,0	59,3	18,7	12,0	16 5	23 15,8	5 56
13	10 42,2	+10 5	55 3	-2,2	4,2	71,5	20,6	13,0	17 17	23 56,8	6 10
14	11 25,9	+ 4 22	54 42	-0,8	3,2	83,6	21,6	14,0	18 26	** ****	6 21
15	12 8,4	- 1 26	54 25	0,6	2,0	95,8	21,9	15,0	19 35	0 36,4	6 32
16	12 50,7	- 7 7	54 12	2,0	0,7	107,9	21,4	16,0	20 45	1 15,9	6 43
17	13 33,7	-12 32	54 4	3,3	-0,6	120,1	20,1	17,0	21 55	1 56,0	6 56
18	14 18,3	-17 29	54 3	4,5	-2,0	132,3	18,0	18,0	23 7	2 37,9	7 10
19	15 5,1	-21 46	54 9	5,4	-3,3	144,4	15,0	19,0	** **	3 22,4	7 29
20	15 54,7	-25 12	54 24	6,2	-4,6	156,6	11,3	20,0	0 19	4 9,9	7 54
21	16 47,3	-27 34	54 47	6,7	-5,7	168,8	6,8	21,0	1 28	5 0,7	8 29
22	17 42,4	-28 40	55 21	6,8	-6,6	180,9	1,7	22,0	2 31	5 54,1	9 17
23	18 39,2	-28 20	56 3	6,7	-7,2	193,1	-3,6	23,0	3 22	6 49,2	10 20
24	19 36,4	-26 29	56 54	6,3	-7,5	205,3	-8,8	24,0	4 0	7 44,4	11 36
25	20 32,9	-23 9	57 49	5,4	-7,4	217,5	-13,4	25,0	4 29	8 38,6	12 58
26	21 28,1	-18 27	58 47	4,3	-6,8	229,7	-17,1	26,0	4 51	9 31,2	14 24
27	22 21,8	-12 36	59 41	2,9	-5,9	241,9	-19,8	27,0	5 9	10 22,2	15 51
28	23 14,5	- 5 55	60 27	1,2	-4,5	254,2	-21,5	28,0	5 24	11 12,6	17 19
29	0 7,1	+ 1 14	60 59	-0,6	-2,8	266,4	-21,9	29,0	5 38	12 3,1	18 48
30	1 0,7	+ 8 25	61 13	-2,3	-1,0	278,6	-21,2	0,5	5 54	12 55,5	20 19
31	1 56,3	+15 8	61 8	-3,9	1,0	290,8	-19,1	1,5	6 12	13 50,7	21 52

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku;
col ~ selenografická délka Slunce [doplňk do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

den	0 h TČ			0 h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	h min	° '	' "	°	°	°	°	d	h min	h min	h min
1	2 54,8	+20 54	60 45	-5,2	2,8	303,0	-15,8	2,5	6 35	14 49,1	23 24
2	3 56,2	+25 16	60 7	-6,1	4,5	315,3	-11,2	3,5	7 7	15 50,4	** **
3	4 59,5	+27 55	59 21	-6,7	5,8	327,5	-5,7	4,5	7 52	16 52,7	0 48
4	6 3,0	+28 42	58 30	-6,8	6,7	339,7	0,2	5,5	8 52	17 53,6	1 57
5	7 4,5	+27 41	57 39	-6,5	7,2	351,9	5,9	6,5	10 4	18 50,7	2 47
6	8 2,3	+25 7	56 51	-5,9	7,2	4,1	10,9	7,5	11 22	19 43,2	3 22
7	8 55,8	+21 21	56 9	-4,9	6,9	16,2	15,0	8,5	12 39	20 31,0	3 46
8	9 45,2	+16 41	55 32	-3,8	6,3	28,4	18,1	9,5	13 54	21 15,0	4 4
9	10 31,3	+11 25	55 3	-2,5	5,4	40,6	20,2	10,5	15 6	21 56,2	4 18
10	11 15,1	+ 5 49	54 39	-1,1	4,4	52,8	21,4	11,5	16 16	22 35,8	4 30
11	11 57,5	+ 0 4	54 21	0,3	3,2	64,9	21,9	12,5	17 25	23 15,0	4 41
12	12 39,5	- 5 38	54 8	1,7	1,8	77,1	21,6	13,5	18 33	23 54,7	4 52
13	13 22,2	-11 7	54 1	3,0	0,5	89,3	20,5	14,5	19 43	** ****	5 4
14	14 6,3	-16 11	53 58	4,2	-0,9	101,4	18,6	15,5	20 55	0 36,0	5 18
15	14 52,5	-20 40	54 1	5,2	-2,2	113,6	15,9	16,5	22 7	1 19,5	5 35
16	15 41,4	-24 20	54 10	6,0	-3,5	125,8	12,4	17,5	23 17	2 6,0	5 58
17	16 33,1	-26 59	54 26	6,5	-4,7	138,0	8,1	18,5	** **	2 55,6	6 29
18	17 27,1	-28 25	54 49	6,7	-5,7	150,1	3,2	19,5	0 22	3 47,7	7 12
19	18 22,8	-28 30	55 19	6,7	-6,6	162,3	-2,0	20,5	1 16	4 41,5	8 9
20	19 18,8	-27 7	55 58	6,3	-7,2	174,5	-7,2	21,5	1 58	5 35,5	9 18
21	20 14,2	-24 19	56 44	5,6	-7,6	186,7	-11,9	22,5	2 30	6 28,5	10 36
22	21 8,2	-20 12	57 36	4,6	-7,6	198,9	-15,8	23,5	2 54	7 20,0	11 58
23	22 0,7	-14 56	58 32	3,4	-7,2	211,1	-18,9	24,5	3 12	8 9,8	13 21
24	22 52,2	- 8 45	59 27	1,8	-6,5	223,4	-20,9	25,5	3 28	8 58,9	14 46
25	23 43,5	- 1 56	60 17	0,2	-5,2	235,6	-21,9	26,5	3 42	9 48,1	16 12
26	0 35,9	+ 5 10	60 56	-1,6	-3,6	247,8	-21,7	27,5	3 57	10 38,9	17 41
27	1 30,4	+12 7	61 19	-3,2	-1,8	260,0	-20,2	28,5	4 14	11 32,7	19 14
28	2 28,1	+18 24	61 23	-4,7	0,3	272,3	-17,5	0,2	4 34	12 30,3	20 49
29	3 29,5	+23 31	61 7	-5,7	2,4	284,5	-13,4	1,2	5 2	13 32,1	22 20
30	4 34,0	+26 59	60 32	-6,4	4,2	296,8	-8,0	2,2	5 42	14 36,4	23 39

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku;
col ~ selenografická délka Slunce [doplňk do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

den	θ h TČ			θ h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	h min	° ′	′ ″	°	°	°	°	d	h min	h min	h min
1	5 39,9	+28 31	59 45	-6,7	5,8	309,0	-2,0	3,2	6 37	15 40,5	** **
2	6 44,3	+28 4	58 50	-6,5	6,9	321,2	4,0	4,2	7 47	16 41,4	0 40
3	7 45,2	+25 54	57 53	-5,9	7,5	333,4	9,4	5,2	9 6	17 37,3	1 21
4	8 41,3	+22 21	56 58	-5,0	7,7	345,7	13,9	6,2	10 26	18 27,7	1 50
5	9 32,6	+17 49	56 9	-3,9	7,3	357,9	17,3	7,2	11 43	19 13,4	2 10
6	10 19,9	+12 39	55 27	-2,7	6,6	10,1	19,7	8,2	12 56	19 55,6	2 26
7	11 4,3	+ 7 6	54 54	-1,3	5,7	22,3	21,2	9,2	14 7	20 35,7	2 38
8	11 47,0	+ 1 24	54 29	0,1	4,5	34,5	21,8	10,2	15 15	21 14,8	2 50
9	12 29,0	- 4 18	54 12	1,5	3,1	46,6	21,7	11,2	16 24	21 54,1	3 1
10	13 11,3	- 9 48	54 2	2,8	1,8	58,8	20,9	12,2	17 33	22 34,7	3 12
11	13 54,9	-14 58	53 59	3,9	0,4	71,0	19,2	13,2	18 44	23 17,5	3 25
12	14 40,6	-19 35	54 1	5,0	-1,0	83,2	16,7	14,2	19 56	** ****	3 42
13	15 29,0	-23 27	54 9	5,8	-2,2	95,4	13,4	15,2	21 7	0 3,2	4 3
14	16 20,2	-26 21	54 22	6,3	-3,4	107,6	9,2	16,2	22 14	0 52,0	4 31
15	17 13,9	-28 4	54 40	6,6	-4,4	119,7	4,4	17,2	23 12	1 43,7	5 11
16	18 9,3	-28 27	55 3	6,6	-5,3	131,9	-0,7	18,2	23 57	2 37,1	6 3
17	19 5,2	-27 25	55 31	6,3	-6,1	144,1	-5,9	19,2	** **	3 30,8	7 9
18	20 0,2	-24 58	56 5	5,6	-6,6	156,3	-10,7	20,2	0 32	4 23,6	8 23
19	20 53,6	-21 14	56 45	4,7	-6,9	168,5	-14,8	21,2	0 57	5 14,5	9 42
20	21 45,2	-16 23	57 29	3,5	-7,0	180,7	-18,0	22,2	1 17	6 3,5	11 3
21	22 35,4	-10 38	58 16	2,1	-6,8	192,9	-20,3	23,2	1 33	6 51,1	12 24
22	23 25,0	- 4 14	59 5	0,5	-6,1	205,2	-21,6	24,2	1 47	7 38,3	13 46
23	0 15,2	+ 2 34	59 50	-1,1	-5,2	217,4	-21,9	25,2	2 1	8 26,5	15 11
24	1 7,2	+ 9 23	60 28	-2,7	-3,8	229,6	-21,0	26,2	2 16	9 17,2	16 39
25	2 2,4	+15 50	60 54	-4,1	-2,1	241,9	-18,9	27,2	2 35	10 11,7	18 11
26	3 1,5	+21 25	61 4	-5,3	-0,2	254,1	-15,4	28,2	2 58	11 11,1	19 45
27	4 4,9	+25 37	60 56	-6,1	1,8	266,4	-10,6	29,2	3 32	12 14,6	21 12
28	5 11,1	+27 59	60 31	-6,5	3,6	278,6	-4,7	0,9	4 20	13 20,4	22 23
29	6 17,7	+28 20	59 50	-6,4	5,2	290,9	1,5	1,9	5 25	14 24,8	23 14
30	7 21,8	+26 45	58 59	-6,0	6,4	303,1	7,4	2,9	6 43	15 24,8	23 49
31	8 21,4	+23 34	58 4	-5,1	7,1	315,4	12,4	3,9	8 5	16 19,2	** **

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku; col ~ selenografická délka Slunce [doplňk do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

den	0 h TČ			0 h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	<i>h min</i>	<i>° '</i>	<i>' ''</i>	<i>°</i>	<i>°</i>	<i>°</i>	<i>°</i>	<i>d</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>
1	9 15,7	+19 12	57 8	-4,1	7,3	327,6	16,3	4,9	9 26	17 8,0	0 13
2	10 5,4	+14 5	56 16	-2,8	7,1	339,8	19,0	5,9	10 43	17 52,4	0 31
3	10 51,4	+ 8 31	55 32	-1,4	6,4	352,0	20,8	6,9	11 55	18 33,8	0 45
4	11 35,0	+ 2 47	54 56	0,0	5,4	4,3	21,7	7,9	13 5	19 13,5	0 57
5	12 17,3	- 2 57	54 30	1,3	4,2	16,5	21,9	8,9	14 13	19 52,8	1 8
6	12 59,7	- 8 31	54 13	2,6	2,8	28,7	21,2	9,9	15 22	20 32,9	1 19
7	13 42,9	-13 45	54 5	3,8	1,5	40,9	19,8	10,9	16 32	21 15,0	1 32
8	14 28,1	-18 30	54 5	4,8	0,1	53,1	17,5	11,9	17 44	21 59,7	1 47
9	15 15,8	-22 33	54 13	5,6	-1,2	65,3	14,4	12,9	18 56	22 47,7	2 7
10	16 6,5	-25 42	54 26	6,2	-2,3	77,5	10,4	13,9	20 5	23 38,7	2 33
11	16 60,0	-27 43	54 44	6,5	-3,3	89,7	5,8	14,9	21 6	** ****	3 9
12	17 55,5	-28 24	55 7	6,5	-4,1	101,8	0,6	15,9	21 56	0 32,3	3 58
13	18 51,8	-27 40	55 32	6,2	-4,8	114,0	-4,6	16,9	22 33	1 26,6	5 1
14	19 47,4	-25 29	56 0	5,6	-5,3	126,2	-9,6	17,9	23 1	2 20,1	6 14
15	20 41,3	-21 59	56 31	4,7	-5,7	138,4	-13,9	18,9	23 22	3 11,7	7 32
16	21 33,2	-17 22	57 4	3,6	-5,8	150,6	-17,3	19,9	23 39	4 1,0	8 52
17	22 23,1	-11 51	57 39	2,2	-5,8	162,8	-19,8	20,9	23 53	4 48,3	10 11
18	23 11,9	- 5 41	58 15	0,7	-5,5	175,0	-21,4	21,9	** **	5 34,5	11 31
19	0 0,7	+ 0 52	58 50	-0,9	-4,9	187,3	-21,9	22,9	0 7	6 20,9	12 52
20	0 50,5	+ 7 30	59 24	-2,5	-4,1	199,5	-21,4	23,9	0 21	7 8,9	14 16
21	1 42,9	+13 53	59 53	-3,9	-3,0	211,7	-19,8	24,9	0 37	7 59,9	15 44
22	2 38,9	+19 36	60 13	-5,1	-1,6	224,0	-16,9	25,9	0 58	8 55,3	17 14
23	3 39,2	+24 13	60 22	-6,0	0,0	236,2	-12,7	26,9	1 26	9 55,6	18 43
24	4 43,4	+27 16	60 18	-6,4	1,7	248,5	-7,3	27,9	2 6	10 59,8	20 2
25	5 49,6	+28 24	59 59	-6,5	3,3	260,7	-1,2	28,9	3 2	12 4,7	21 2
26	6 55,2	+27 33	59 28	-6,1	4,7	273,0	4,9	0,6	4 16	13 7,5	21 45
27	7 57,3	+24 54	58 45	-5,4	5,7	285,2	10,4	1,6	5 38	14 5,6	22 14
28	8 54,6	+20 51	57 57	-4,3	6,3	297,5	14,8	2,6	7 2	14 58,0	22 34
29	9 47,0	+15 51	57 6	-3,0	6,5	309,7	18,1	3,6	8 22	15 45,3	22 50
30	10 35,1	+10 17	56 18	-1,6	6,3	322,0	20,3	4,6	9 38	16 28,7	23 3

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku;
col ~ selenografická délka Slunce [doplňk do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

den	θ h TČ			θ h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	h min	° ′	′ ″	°	°	°	°	d	h min	h min	h min
1	11 20,3	+ 4 28	55 35	-0,2	5,6	334,2	21,5	5,6	10 50	17 9,7	23 14
2	12 3,6	- 1 23	54 59	1,2	4,7	346,4	21,9	6,6	12 0	17 49,6	23 26
3	12 46,3	- 7 4	54 33	2,5	3,5	358,7	21,5	7,6	13 9	18 29,7	23 38
4	13 29,4	-12 26	54 17	3,7	2,2	10,9	20,3	8,6	14 19	19 11,1	23 52
5	14 14,1	-17 20	54 12	4,8	0,8	23,1	18,3	9,6	15 30	19 54,8	** **
6	15 1,0	-21 35	54 15	5,6	-0,5	35,3	15,5	10,6	16 42	20 41,6	0 10
7	15 50,9	-25 0	54 27	6,2	-1,7	47,5	11,7	11,6	17 53	21 31,7	0 34
8	16 43,7	-27 20	54 47	6,6	-2,7	59,7	7,3	12,6	18 57	22 24,6	1 6
9	17 39,0	-28 23	55 12	6,6	-3,5	71,9	2,2	13,6	19 52	23 19,3	1 51
10	18 35,6	-28 1	55 41	6,3	-4,2	84,1	-3,1	14,6	20 34	** ****	2 49
11	19 32,2	-26 10	56 12	5,7	-4,6	96,3	-8,2	15,6	21 5	0 14,0	4 0
12	20 27,4	-22 55	56 43	4,8	-4,8	108,5	-12,8	16,6	21 28	1 7,1	5 19
13	21 20,4	-18 27	57 14	3,7	-4,8	120,7	-16,5	17,6	21 46	1 57,9	6 39
14	22 11,3	-13 2	57 43	2,3	-4,6	132,9	-19,3	18,6	22 1	2 46,3	8 0
15	23 0,7	- 6 55	58 9	0,8	-4,3	145,1	-21,1	19,6	22 14	3 33,1	9 21
16	23 49,3	- 0 25	58 33	-0,8	-3,8	157,3	-21,9	20,6	22 28	4 19,2	10 41
17	0 38,4	+ 6 11	58 55	-2,4	-3,1	169,5	-21,7	21,6	22 43	5 6,0	12 3
18	1 29,3	+12 33	59 12	-3,8	-2,3	181,7	-20,4	22,6	23 1	5 55,1	13 28
19	2 23,1	+18 21	59 26	-5,0	-1,3	193,9	-17,9	23,6	23 25	6 47,5	14 55
20	3 20,7	+23 10	59 33	-5,9	-0,1	206,2	-14,1	24,6	23 59	7 44,4	16 23
21	4 22,1	+26 37	59 34	-6,5	1,1	218,4	-9,2	25,6	** **	8 45,3	17 44
22	5 26,3	+28 19	59 26	-6,6	2,4	230,7	-3,4	26,6	0 47	9 48,8	18 50
23	6 31,1	+28 8	59 9	-6,3	3,5	242,9	2,7	27,6	1 53	10 51,7	19 39
24	7 33,8	+26 6	58 43	-5,7	4,5	255,2	8,3	28,6	3 12	11 51,4	20 13
25	8 32,7	+22 31	58 9	-4,7	5,2	267,4	13,2	0,2	4 36	12 46,1	20 37
26	9 26,9	+17 47	57 30	-3,4	5,6	279,7	16,9	1,2	5 58	13 35,9	20 54
27	10 16,9	+12 19	56 48	-2,0	5,6	291,9	19,5	2,2	7 17	14 21,4	21 8
28	11 3,6	+ 6 28	56 6	-0,5	5,3	304,1	21,2	3,2	8 32	15 3,9	21 20
29	11 48,0	+ 0 31	55 28	0,9	4,6	316,4	21,9	4,2	9 43	15 44,7	21 32
30	12 31,3	- 5 20	54 57	2,3	3,6	328,6	21,8	5,2	10 54	16 25,0	21 44
31	13 14,7	-10 54	54 33	3,6	2,5	340,9	20,8	6,2	12 4	17 6,1	21 57

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku; col ~ selenografická délka Slunce [doplňk do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

den	θ h TČ			θ h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	h min	° ′	′ ″	°	°	°	°	d	h min	h min	h min
1	13 59,0	-16 0	54 19	4,7	1,2	353,1	19,1	7,2	13 15	17 49,0	22 13
2	14 45,2	-20 29	54 15	5,6	-0,1	5,3	16,5	8,2	14 27	18 34,4	22 34
3	15 34,0	-24 10	54 22	6,3	-1,4	17,5	13,1	9,2	15 38	19 23,0	23 3
4	16 25,7	-26 50	54 38	6,6	-2,5	29,7	8,9	10,2	16 45	20 14,7	23 42
5	17 20,1	-28 19	55 3	6,7	-3,5	41,9	4,0	11,2	17 44	21 8,7	** **
6	18 16,3	-28 24	55 35	6,5	-4,2	54,1	-1,3	12,2	18 30	22 3,6	0 35
7	19 13,2	-27 1	56 12	6,0	-4,7	66,3	-6,5	13,2	19 6	22 57,9	1 42
8	20 9,3	-24 9	56 51	5,2	-4,9	78,5	-11,3	14,2	19 32	23 50,4	2 58
9	21 3,7	-19 59	57 30	4,0	-4,8	90,7	-15,4	15,2	19 51	** ****	4 20
10	21 56,1	-14 42	58 5	2,6	-4,4	102,9	-18,6	16,2	20 7	0 40,6	5 43
11	22 46,8	- 8 36	58 35	1,1	-3,9	115,1	-20,7	17,2	20 22	1 28,9	7 5
12	23 36,5	- 2 1	58 57	-0,6	-3,1	127,3	-21,8	18,2	20 35	2 16,2	8 27
13	0 26,3	+ 4 44	59 13	-2,2	-2,2	139,5	-21,8	19,2	20 50	3 3,5	9 50
14	1 17,2	+11 17	59 21	-3,7	-1,3	151,7	-20,8	20,2	21 7	3 52,4	11 15
15	2 10,5	+17 17	59 22	-5,0	-0,2	163,9	-18,6	21,2	21 29	4 43,9	12 42
16	3 7,0	+22 20	59 18	-5,9	0,8	176,1	-15,1	22,2	21 59	5 39,1	14 10
17	4 6,9	+26 4	59 9	-6,5	1,9	188,3	-10,5	23,2	22 41	6 38,0	15 32
18	5 9,4	+28 11	58 56	-6,7	2,9	200,5	-5,0	24,2	23 39	7 39,6	16 43
19	6 12,9	+28 29	58 38	-6,5	3,7	212,7	0,9	25,2	** **	8 41,5	17 36
20	7 15,1	+26 58	58 16	-5,9	4,5	225,0	6,7	26,2	0 52	9 41,1	18 14
21	8 14,0	+23 52	57 50	-5,0	5,0	237,2	11,7	27,2	2 14	10 36,7	18 40
22	9 8,9	+19 31	57 20	-3,8	5,3	249,4	15,7	28,2	3 36	11 27,7	18 59
23	9 59,8	+14 17	56 48	-2,5	5,3	261,7	18,7	29,2	4 56	12 14,4	19 14
24	10 47,3	+ 8 32	56 14	-1,0	5,0	273,9	20,7	0,7	6 12	12 57,9	19 27
25	11 32,4	+ 2 33	55 41	0,5	4,4	286,2	21,7	1,7	7 25	13 39,4	19 39
26	12 16,2	- 3 24	55 10	2,0	3,6	298,4	21,9	2,7	8 37	14 20,1	19 50
27	12 59,7	- 9 8	54 44	3,3	2,6	310,7	21,3	3,7	9 47	15 1,1	20 3
28	13 43,8	-14 27	54 25	4,5	1,5	322,9	19,8	4,7	10 58	15 43,3	20 18
29	14 29,4	-19 10	54 14	5,5	0,2	335,1	17,5	5,7	12 10	16 27,6	20 36
30	15 17,3	-23 8	54 13	6,2	-1,1	347,3	14,4	6,7	13 22	17 14,7	21 1
31	16 7,8	-26 10	54 21	6,7	-2,4	359,5	10,4	7,7	14 31	18 4,8	21 35

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku;
col ~ selenografická délka Slunce [doplňk do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

den	θ h TČ			θ h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	h min	° ′	′ ″	°	°	°	°	d	h min	h min	h min
1	17 0,8	-28 3	54 41	6,8	-3,5	11,7	5,8	8,7	15 33	18 57,3	22 21
2	17 55,9	-28 37	55 9	6,7	-4,5	23,9	0,7	9,7	16 24	19 51,3	23 22
3	18 52,0	-27 46	55 47	6,3	-5,2	36,1	-4,6	10,7	17 3	20 45,5	** **
4	19 48,1	-25 28	56 31	5,6	-5,6	48,3	-9,5	11,7	17 33	21 38,5	0 34
5	20 43,0	-21 46	57 19	4,5	-5,7	60,5	-13,9	12,7	17 55	22 29,8	1 54
6	21 36,3	-16 51	58 7	3,2	-5,4	72,7	-17,5	13,7	18 13	23 19,4	3 17
7	22 28,0	-10 57	58 51	1,6	-4,8	84,9	-20,0	14,7	18 28	** ****	4 41
8	23 18,9	- 4 22	59 27	0,0	-3,8	97,0	-21,5	15,7	18 42	0 8,0	6 5
9	0 9,7	+ 2 32	59 52	-1,7	-2,7	109,2	-21,9	16,7	18 56	0 56,5	7 30
10	1 1,6	+ 9 23	60 5	-3,3	-1,3	121,4	-21,2	17,7	19 13	1 46,1	8 56
11	1 55,5	+15 45	60 5	-4,7	0,1	133,6	-19,3	18,7	19 33	2 38,0	10 25
12	2 52,5	+21 13	59 54	-5,8	1,5	145,8	-16,1	19,7	20 0	3 33,4	11 55
13	3 52,6	+25 23	59 34	-6,5	2,8	157,9	-11,7	20,7	20 39	4 32,2	13 21
14	4 55,2	+27 55	59 8	-6,8	3,9	170,1	-6,3	21,7	21 32	5 33,7	14 36
15	5 58,6	+28 37	58 38	-6,7	4,8	182,3	-0,5	22,7	22 41	6 35,6	15 35
16	7 0,7	+27 31	58 7	-6,1	5,5	194,5	5,3	23,7	23 59	7 35,5	16 16
17	7 59,8	+24 48	57 35	-5,3	5,8	206,8	10,5	24,7	** **	8 31,5	16 45
18	8 54,8	+20 48	57 4	-4,2	5,9	219,0	14,7	25,7	1 21	9 23,0	17 6
19	9 45,8	+15 51	56 33	-2,8	5,8	231,2	18,0	26,7	2 40	10 10,2	17 22
20	10 33,4	+10 17	56 3	-1,4	5,4	243,4	20,2	27,7	3 56	10 54,2	17 35
21	11 18,7	+ 4 24	55 35	0,1	4,8	255,7	21,5	28,7	5 10	11 35,9	17 47
22	12 2,5	- 1 33	55 9	1,6	4,0	267,9	21,9	0,2	6 21	12 16,6	17 58
23	12 45,9	- 7 21	54 45	2,9	3,0	280,1	21,6	1,2	7 32	12 57,2	18 10
24	13 29,7	-12 49	54 26	4,2	1,9	292,3	20,4	2,2	8 43	13 39,0	18 24
25	14 14,9	-17 46	54 12	5,2	0,7	304,6	18,4	3,2	9 55	14 22,5	18 41
26	15 2,1	-21 59	54 5	6,0	-0,6	316,8	15,5	4,2	11 7	15 8,5	19 3
27	15 51,6	-25 18	54 6	6,5	-1,9	329,0	11,8	5,2	12 16	15 57,1	19 33
28	16 43,5	-27 33	54 16	6,8	-3,2	341,2	7,4	6,2	13 21	16 48,1	20 13
29	17 37,3	-28 33	54 35	6,8	-4,3	353,4	2,5	7,2	14 16	17 40,7	21 7
30	18 32,3	-28 13	55 5	6,5	-5,4	5,6	-2,7	8,2	14 59	18 33,8	22 13

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku; col ~ selenografická délka Slunce [doplňk do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

den	θ h TČ			θ h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	h min	° ′	″	°	°	°	°	d	h min	h min	h min
1	19 27,3	-26 28	55 45	5,8	-6,1	17,8	-7,7	9,2	15 32	19 26,2	23 28
2	20 21,6	-23 21	56 32	4,9	-6,6	30,0	-12,3	10,2	15 57	20 17,2	** **
3	21 14,5	-18 59	57 26	3,7	-6,7	42,2	-16,1	11,2	16 16	21 6,8	0 49
4	22 6,2	-13 32	58 22	2,3	-6,4	54,3	-19,0	12,2	16 32	21 55,4	2 11
5	22 57,0	- 7 15	59 15	0,7	-5,7	66,5	-21,0	13,2	16 47	22 43,9	3 34
6	23 48,0	- 0 26	60 2	-1,0	-4,6	78,6	-21,9	14,2	17 1	23 33,5	4 59
7	0 40,0	+ 6 35	60 36	-2,7	-3,1	90,8	-21,7	15,2	17 17	** ****	6 26
8	1 34,3	+13 20	60 54	-4,2	-1,3	103,0	-20,2	16,2	17 36	0 25,7	7 56
9	2 31,9	+19 22	60 54	-5,4	0,6	115,1	-17,5	17,2	18 1	1 21,3	9 29
10	3 32,9	+24 9	60 38	-6,3	2,4	127,3	-13,3	18,2	18 36	2 20,9	11 1
11	4 36,9	+27 18	60 9	-6,7	4,1	139,4	-8,0	19,2	19 25	3 23,8	12 23
12	5 42,1	+28 32	59 29	-6,6	5,4	151,6	-2,0	20,2	20 31	4 27,7	13 30
13	6 46,0	+27 51	58 45	-6,2	6,4	163,8	3,9	21,2	21 48	5 29,7	14 17
14	7 46,5	+25 28	58 0	-5,4	7,0	176,0	9,3	22,2	23 9	6 27,6	14 49
15	8 42,6	+21 44	57 16	-4,3	7,2	188,2	13,8	23,2	** **	7 20,5	15 12
16	9 34,2	+17 0	56 36	-3,1	7,0	200,4	17,3	24,2	0 29	8 8,6	15 29
17	10 22,1	+11 37	56 0	-1,6	6,6	212,6	19,7	25,2	1 46	8 53,0	15 43
18	11 7,4	+ 5 52	55 28	-0,2	5,9	224,8	21,2	26,2	2 59	9 34,8	15 55
19	11 51,0	- 0 0	55 2	1,3	5,0	237,0	21,9	27,2	4 10	10 15,2	16 7
20	12 34,1	- 5 48	54 40	2,6	4,0	249,2	21,8	28,2	5 20	10 55,6	16 18
21	13 17,5	-11 20	54 22	3,9	2,8	261,4	20,8	29,2	6 30	11 36,6	16 32
22	14 2,2	-16 24	54 8	4,9	1,6	273,6	19,0	0,5	7 41	12 19,3	16 47
23	14 48,8	-20 49	54 0	5,7	0,3	285,8	16,4	1,5	8 53	13 4,4	17 8
24	15 37,6	-24 23	53 57	6,3	-1,0	298,0	12,9	2,5	10 4	13 52,1	17 35
25	16 28,8	-26 56	54 0	6,6	-2,3	310,2	8,7	3,5	11 10	14 42,2	18 11
26	17 21,9	-28 16	54 11	6,7	-3,5	322,4	3,9	4,5	12 8	15 33,9	18 59
27	18 16,1	-28 19	54 30	6,4	-4,7	334,6	-1,1	5,5	12 55	16 26,0	20 0
28	19 10,2	-27 0	54 58	5,9	-5,8	346,8	-6,2	6,5	13 31	17 17,6	21 10
29	20 3,6	-24 22	55 36	5,1	-6,6	359,0	-10,8	7,5	13 58	18 7,7	22 26
30	20 55,5	-20 32	56 21	4,0	-7,2	11,2	-14,8	8,5	14 19	18 56,2	23 45
31	21 46,1	-15 38	57 15	2,7	-7,5	23,3	-18,0	9,5	14 36	19 43,6	** **

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku;
col ~ selenografická délka Slunce [doplňk do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

den	θ h TČ			θ h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	<i>h min</i>	° ′	′ ″	°	°	°	°	<i>d</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>
1	22 35,7	- 9 50	58 13	1,2	-7,3	35,5	-20,3	10,5	14 50	20 30,7	1 5
2	23 25,3	- 3 23	59 11	-0,4	-6,7	47,7	-21,6	11,5	15 5	21 18,6	2 27
3	0 15,9	+ 3 27	60 5	-2,1	-5,6	59,8	-21,9	12,5	15 19	22 8,9	3 51
4	1 8,8	+10 18	60 50	-3,6	-4,0	72,0	-21,1	13,5	15 37	23 2,8	5 19
5	2 5,1	+16 43	61 18	-4,9	-2,1	84,1	-18,9	14,5	15 59	** ****	6 52
6	3 5,7	+22 10	61 27	-5,9	0,1	96,2	-15,3	15,5	16 30	0 1,6	8 26
7	4 10,4	+26 7	61 16	-6,5	2,2	108,4	-10,3	16,5	17 14	1 5,0	9 57
8	5 17,6	+28 9	60 46	-6,6	4,2	120,5	-4,4	17,5	18 15	2 11,1	11 14
9	6 24,5	+28 7	60 2	-6,2	5,9	132,7	1,9	18,5	19 31	3 16,8	12 11
10	7 28,4	+26 10	59 9	-5,5	7,1	144,8	7,7	19,5	20 54	4 18,7	12 50
11	8 27,4	+22 40	58 13	-4,4	7,8	157,0	12,7	20,5	22 16	5 15,1	13 16
12	9 21,3	+18 4	57 19	-3,2	8,0	169,1	16,5	21,5	23 35	6 5,8	13 36
13	10 10,6	+12 46	56 30	-1,8	7,8	181,3	19,2	22,5	** **	6 51,8	13 51
14	10 56,7	+ 7 5	55 46	-0,3	7,2	193,5	21,0	23,5	0 50	7 34,4	14 3
15	11 40,6	+ 1 15	55 11	1,1	6,4	205,7	21,8	24,5	2 1	8 15,1	14 15
16	12 23,5	- 4 32	54 43	2,5	5,3	217,9	21,9	25,5	3 11	8 55,1	14 27
17	13 6,6	-10 4	54 21	3,7	4,1	230,0	21,2	26,5	4 20	9 35,6	14 39
18	13 50,7	-15 12	54 7	4,7	2,8	242,2	19,6	27,5	5 31	10 17,6	14 54
19	14 36,7	-19 45	53 58	5,6	1,5	254,4	17,2	28,5	6 42	11 1,9	15 13
20	15 25,0	-23 31	53 55	6,2	0,2	266,6	13,9	29,5	7 53	11 48,8	15 38
21	16 15,7	-26 18	53 57	6,5	-1,0	278,8	9,9	0,7	9 1	12 38,2	16 12
22	17 8,5	-27 55	54 4	6,6	-2,3	291,0	5,2	1,7	10 2	13 29,6	16 56
23	18 2,5	-28 15	54 17	6,3	-3,5	303,2	0,2	2,7	10 53	14 21,6	17 53
24	18 56,6	-27 15	54 36	5,8	-4,6	315,4	-4,9	3,7	11 31	15 13,1	19 0
25	19 49,7	-24 57	55 1	5,0	-5,6	327,6	-9,6	4,7	12 1	16 3,0	20 14
26	20 41,2	-21 27	55 34	4,0	-6,5	339,8	-13,7	5,7	12 23	16 50,9	21 30
27	21 30,9	-16 56	56 14	2,8	-7,1	351,9	-17,1	6,7	12 40	17 37,2	22 47
28	22 19,3	-11 33	57 0	1,4	-7,4	4,1	-19,6	7,7	12 55	18 22,5	** **
29	23 7,2	- 5 32	57 52	-0,1	-7,4	16,3	-21,3	8,7	13 9	19 8,1	0 5
30	23 55,5	+ 0 56	58 47	-1,7	-7,0	28,4	-22,0	9,7	13 23	19 55,2	1 24

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku;
col ~ selenografická délka Slunce [doplňek do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

den	θ h TČ			θ h SČ					poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky		
	RA	Dec	prlx	b	l	col	P	stáří	východ	svrchní průchod	západ
	h min	° ′	′ ″	°	°	°	°	d	h min	h min	h min
1	0 45,6	+ 7 34	59 41	-3,2	-6,1	40,6	-21,6	10,7	13 38	20 45,6	2 47
2	1 38,9	+14 0	60 28	-4,5	-4,7	52,7	-20,1	11,7	13 57	21 40,5	4 14
3	2 36,5	+19 49	61 4	-5,6	-2,9	64,8	-17,2	12,7	14 23	22 41,0	5 46
4	3 39,1	+24 27	61 23	-6,3	-0,9	77,0	-12,9	13,7	15 0	23 46,4	7 20
5	4 45,9	+27 23	61 23	-6,5	1,3	89,1	-7,3	14,7	15 53	** ****	8 46
6	5 54,5	+28 15	61 2	-6,3	3,5	101,2	-1,0	15,7	17 4	0 54,2	9 54
7	7 1,8	+27 1	60 23	-5,6	5,3	113,4	5,3	16,7	18 28	2 0,4	10 43
8	8 4,8	+23 58	59 32	-4,6	6,7	125,5	10,8	17,7	19 54	3 1,6	11 16
9	9 2,5	+19 33	58 35	-3,3	7,5	137,6	15,2	18,7	21 17	3 56,8	11 39
10	9 54,8	+14 16	57 36	-1,9	7,9	149,8	18,4	19,7	22 36	4 46,2	11 56
11	10 43,0	+ 8 31	56 40	-0,4	7,8	161,9	20,5	20,7	23 49	5 31,2	12 10
12	11 28,3	+ 2 36	55 51	1,0	7,2	174,1	21,7	21,7	** **	6 13,3	12 22
13	12 12,0	- 3 16	55 10	2,4	6,4	186,2	22,0	22,7	1 1	6 53,9	12 34
14	12 55,2	- 8 53	54 39	3,6	5,3	198,4	21,5	23,7	2 10	7 34,4	12 46
15	13 39,1	-14 7	54 17	4,7	4,0	210,6	20,1	24,7	3 21	8 15,9	13 0
16	14 24,5	-18 47	54 4	5,5	2,7	222,8	17,9	25,7	4 31	8 59,3	13 18
17	15 12,2	-22 43	53 58	6,2	1,4	234,9	14,9	26,7	5 42	9 45,3	13 41
18	16 2,3	-25 44	54 0	6,5	0,1	247,1	11,1	27,7	6 52	10 34,0	14 12
19	16 54,8	-27 37	54 7	6,6	-1,1	259,3	6,5	28,7	7 55	11 25,1	14 53
20	17 48,9	-28 14	54 20	6,3	-2,3	271,5	1,5	29,7	8 49	12 17,4	15 47
21	18 43,4	-27 30	54 36	5,8	-3,3	283,7	-3,6	0,9	9 32	13 9,4	16 52
22	19 37,1	-25 27	54 57	5,1	-4,3	295,9	-8,5	1,9	10 4	14 0,3	18 4
23	20 29,2	-22 10	55 22	4,0	-5,1	308,1	-12,8	2,9	10 28	14 48,8	19 20
24	21 19,2	-17 51	55 51	2,8	-5,8	320,2	-16,3	3,9	10 46	15 35,3	20 36
25	22 7,5	-12 40	56 24	1,4	-6,3	332,4	-19,0	4,9	11 1	16 20,1	21 52
26	22 54,6	- 6 52	57 1	0,0	-6,6	344,6	-20,9	5,9	11 15	17 4,3	23 9
27	23 41,5	- 0 38	57 42	-1,6	-6,6	356,7	-21,9	6,9	11 28	17 49,2	** **
28	0 29,4	+ 5 45	58 25	-3,0	-6,3	8,9	-21,9	7,9	11 42	18 36,3	0 28
29	1 19,7	+12 3	59 9	-4,3	-5,6	21,1	-20,8	8,9	11 59	19 26,9	1 50
30	2 13,6	+17 53	59 49	-5,4	-4,5	33,2	-18,6	9,9	12 20	20 22,6	3 16
31	3 12,2	+22 50	60 22	-6,2	-3,0	45,3	-14,9	10,9	12 50	21 23,8	4 46

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; prlx ~ paralaxa; b, l ~ selenografické souřadnice středu měsíčního disku;
col ~ selenografická délka Slunce [doplňk do 90°]; P ~ poziční úhel severního konce osy rotace

Tabulka fází Měsíce pro rok 2025

	leden	únor	březen	duben	květen	červen
lunace	1263	1264	1265	1266	1267	1268
nov	29. 1. 13:36	28. 2. 1:44	29. 3. 11:57	27. 4. 20:30	27. 5. 4:01	25. 6. 11:31
první čtvrt	7. 1. 0:56	5. 2. 9:01	6. 3. 17:31	5. 4. 3:14	4. 5. 14:51	3. 6. 4:41
úplněk	13. 1. 23:26	12. 2. 14:53	14. 3. 7:54	13. 4. 1:22	12. 5. 17:55	11. 6. 8:43
poslední čtvrt	21. 1. 21:30	20. 2. 18:32	22. 3. 12:29	21. 4. 2:35	20. 5. 12:58	18. 6. 20:19
přizemí	8. 1. 1 370 t. km	2. 2. 4 367 t. km	1. 3. 22 362 t. km 30. 3. 6 358 t. km	27. 4. 17 357 t. km	26. 5. 3 359 t. km	23. 6. 6 363 t. km
odzemí	21. 1. 6 404 t. km	18. 2. 2 405 t. km	17. 3. 18 406 t. km	14. 4. 0 406 t. km	11. 5. 2 406 t. km	7. 6. 12 406 t. km

	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
lunace ¹	1269	1270	1271	1272	1273	1274
nov	24. 7. 20:11	23. 8. 7:06	21. 9. 20:54	21. 10. 13:25	20. 11. 7:47	20. 12. 2:43
první čtvrt	2. 7. 20:30	1. 8. 13:41 31. 8. 7:25	30. 9. 0:53	29. 10. 17:20	28. 11. 7:58	27. 12. 20:09
úplněk	10. 7. 21:36	9. 8. 8:55	7. 9. 19:09	7. 10. 4:47	5. 11. 14:19	5. 12. 0:13
poslední čtvrt	18. 7. 1:37	16. 8. 6:12	14. 9. 11:32	13. 10. 19:12	12. 11. 6:28	11. 12. 21:51
přizemí	20. 7. 15 368 t. km	14. 8. 19 369 t. km	10. 9. 13 365 t. km	8. 10. 14 360 t. km	5. 11. 23 357 t. km	4. 12. 12 357 t. km
odzemí	5. 7. 3 405 t. km	1. 8. 22 404 t. km 29. 8. 17 405 t. km	26. 9. 11 406 t. km	24. 10. 0 406 t. km	20. 11. 4 407 t. km	17. 12. 7 406 t. km

¹ Čísla lunací se vztahují k novu a pozdějším datům.

Selenografická šířka Slunce

leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
4. -1,5	3. -1,1	5. -0,4	4. +0,5	4. +1,2	3. +1,5	3. +1,5	2. +1,0	1. +0,3	1. -0,5	10. -1,4	10. -1,5
14. -1,4	13. -0,9	15. -0,1	14. +0,8	14. +1,4	13. +1,6	13. +1,4	12. +0,8	11. -0,0	11. -0,8	20. -1,5	20. -1,5
24. -1,3	23. -0,6	25. +0,2	24. +0,9	24. +1,4	23. +1,5	23. +1,1	22. +0,5	21. -0,3	21. -1,1	30. -1,5	30. -1,4

Zatmění Slunce a Měsíce

V roce 2025 nastávají dvě zatmění Slunce a dvě zatmění Měsíce.

- 14. března – úplné zatmění Měsíce, u nás v podstatě neviditelné
- 29. března – částečné zatmění Slunce, u nás viditelné
- 7. září – úplné zatmění Měsíce, u nás pozorovatelné ve druhé polovině svého průběhu
- 21. září – částečné zatmění Slunce, u nás neviditelné

Úplné zatmění Měsíce 14. března

První zatmění Měsíce roku 2025 bude možno pozorovat z většiny území Severní a Jižní Ameriky a přilehlých oblastí Tichého a Atlantického oceánu. Pozorovatelům v Evropě a Africe Měsíc v průběhu úkazu zapadá, pozorovatelům v nejvýchodnějších částech Asie a Austrálie Měsíc v průběhu úkazu vychází.

Velikost zatmění v největší fázi dosáhne hodnoty 1,178 (v jednotkách měsíčního průměru). Podrobněji je průběh zatmění popsán v tabulce níže, kde jsou kromě časů jednotlivých okamžiků zatmění uvedeny rovněž i jejich poziční úhly.

Průběh zatmění

fáze	datum	SEČ	poziční úhel
		<i>h min</i>	°
Vstup Měsíce do polostínu	14. 3.	4 57,5	132
Začátek částečného zatmění	14. 3.	6 9,7	140
Začátek úplného zatmění	14. 3.	7 26,1	350
Střed zatmění	14. 3.	7 58,8	-
Konec úplného zatmění	14. 3.	8 31,5	68
Konec částečného zatmění	14. 3.	9 47,9	278
Výstup Měsíce z polostínu	14. 3.	11 0,1	286

Částečné zatmění Slunce 29. března

První zatmění Slunce roku 2025 bude částečné, u nás viditelné s maximální fází přibližně 0,2. Toto zatmění je dále pozorovatelné z velké části Evropy, severozápadních částí Afriky, Islandu, Grónska, nejvýchodnějších částí Kanady a severních částí Atlantiku.

Geocentrická konjunkce Slunce a Měsíce nastává 29. března v 11 h 47 min a 28 s TT. Osa měsíčního stínu dosahuje nejmenší vzdálenosti od Země přesně v 10 h 47 min 18 s UT – v tento okamžik nastává maximální fáze zatmění pozorovatelná ze souřadnic +61,1° zeměpisné šířky, -77,1° zeměpisné délky (Kanada, severozápadní část Ungavského poloostrova). Maximální velikost zatmění je 0,936 (v jednotkách slunečního průměru). Zatmění patří do série saros č. 149 a jde o 21. zatmění této série.

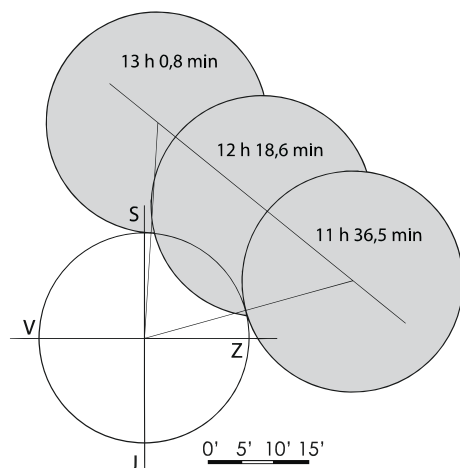
Průběh zatmění

fáze	datum	TT	zeměpisná šířka	efemeridová délka	zeměpisná délka
		<i>h min</i>	°	°	°
Začátek částečného zatmění	29. 3.	8 51,9	14,07	-42,74	-42,45
Konec částečného zatmění	29. 3.	12 44,9	71,17	90,49	90,78

Východní délka a severní šířka jsou značeny kladně, západní délka a jižní šířka záporně.

U nás je toto zatmění viditelné okolo poledne jako částečné s maximální fází přibližně 0,20. Viz následující tabulka, která udává viditelnost pro různá místa ČR. Postupně je zde uveden počátek zatmění (první kontakt), maximální fáze a konec zatmění (čtvrtý kontakt). Pro maximální fázi je zde rovněž uvedena jeho velikost v jednotkách slunečního průměru, dále pak pro začátek a konec zatmění poziční úhly P₁ a P₄. Časy jsou udávány v SEČ.

Místo	1. kontakt	Max. fáze	4. kontakt	Ve- likost	P ₁	P ₄
	<i>h min</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>			
50° s. š., 15° v. d.	11 36,5	12 18,6	13 0,8	0,189	285,3	356,4
Brno (49,20°, 16,62°)	11 41,3	12 19,6	12 57,9	0,152	288,9	352,4
České Budějovice (48,98°, 14,48°)	11 35,5	12 16,6	12 57,8	0,177	286,2	354,9
Hradec Králové (50,22°, 15,83°)	11 38,5	12 19,9	13 1,3	0,182	286,1	355,8
Ostrava (49,83°, 18,28°)	11 45,4	12 22,5	12 59,5	0,142	290,3	351,7
Plzeň (49,75°, 13,37°)	11 32,5	12 16,3	13 0,2	0,207	283,5	357,9
Praha (50,08°, 14,42°)	11 35,0	12 18,0	13 1,0	0,199	284,4	357,3
Ústí nad Labem (50,65°, 14,03°)	11 33,9	12 18,2	13 2,6	0,215	283,1	358,9

Schematický průběh částečného zatmění Slunce 29. března 2025 na 50° severní šířky a 15° východní délky. Sluneční kotouč má střed na průsečíku deklinační kružnice SJ a rovnoběžky VZ.

Kotouč Měsíce je vyznačen šedou barvou a zakreslen postupně v okamžiku 1. kontaktu, maximální fáze a 4. kontaktu. Časové údaje jsou uvedeny v SEČ.

Úplné zatmění Měsíce 7. září

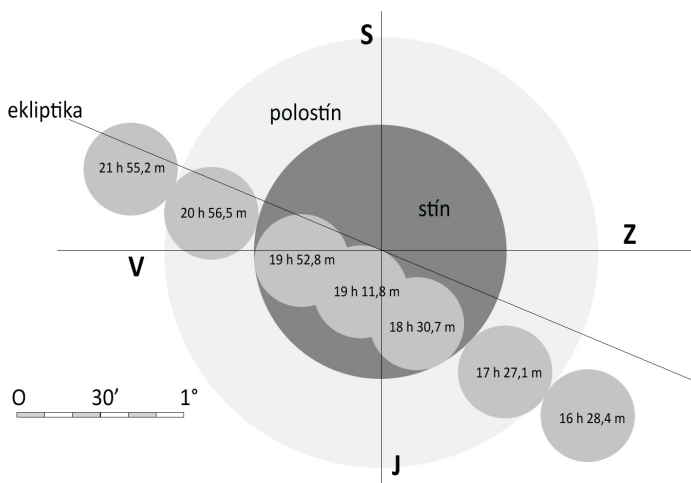
Toto zatmění je u nás viditelné ve druhé polovině svého průběhu – Měsíc vychází v 18 h 28 min SEČ, tedy několik minut před začátkem úplného zatmění (18 h 31 min SEČ). V tento okamžik zároveň i zapadá Slunce.

Celý průběh zatmění bude možno pozorovat z většiny Asie, nejvýchodnějších částí Afriky a západní poloviny Austrálie. Pozorovatelům v Evropě a Africe Měsíc v průběhu zatmění vychází, pozorovatelům v nejvýchodnějších částech Asie a Austrálie Měsíc naopak v průběhu úkazu zapadá.

Velikost zatmění v největší fázi dosáhne hodnoty 1,362 (v jednotkách měsíčního průměru). Podrobněji je průběh zatmění popsán v tabulce níže, kde jsou kromě časů jednotlivých okamžiků zatmění uvedeny rovněž i jejich poziční úhly.

fáze	datum	SEČ	poziční úhel
		<i>h min</i>	<i>°</i>
Vstup Měsíce do polostínu	7. 9.	16 28,4	51
Začátek částečného zatmění	7. 9.	17 27,1	46
Začátek úplného zatmění	7. 9.	18 30,7	206
Střed zatmění (největší fáze)	7. 9.	19 11,8	-
Konec úplného zatmění	7. 9.	19 52,8	97
Konec částečného zatmění	7. 9.	20 56,5	257
Výstup Měsíce z polostínu	7. 9.	21 55,2	252

Schematický průběh úplného měsíčního zatmění 7. září. Všechny časové údaje jsou v SEČ.

Částečné zatmění Slunce 21. září

Druhé zatmění Slunce roku 2025 je zatmění částečné, pozorovatelné z Nového Zélandu, části Antarktidy a přilehlých oblastí Tichého oceánu. U nás toto zatmění pozorovatelné není.

Geocentrická konjunkce Slunce a Měsíce nastává 21. září v 20 h 51 min a 40 s TT. Osa měsíčního stínu dosahuje nejmenší vzdálenosti od Země v 19 h 41 min 44 s UT – v tento okamžik nastává maximální fáze zatmění pozorovatelná ze souřadnic $-60,9^\circ$ zeměpisné šířky, $153,5^\circ$ zeměpisné délky (Jižní oceán). Maximální velikost zatmění je 0,854 (v jednotkách slunečního průměru). Zatmění patří do série saros č. 154 a jde o 7. zatmění této série.

Průběh zatmění

fáze	datum	TT	zeměpisná šířka	efemeridová délka	zeměpisná délka
		<i>h min</i>	°	°	°
Začátek částečného zatmění	21. 9.	17 30,9	-14,01	-174,43	-174,14
Konec částečného zatmění	21. 9.	21 54,9	-72,23	-61,62	-61,33

Východní délka a severní šířka jsou značeny kladně, západní délka a jižní šířka záporně.

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

• Elementy zatmění

planetum

shop.planetum.cz

PRA
HAGUE
PRA
GA
PRA
G

Darujte kousek vesmíru

UDĚLEJTE RADOST
SOBĚ I SVÝM BLÍZKÝM

V našem e-shopu si milovníci astronomie a vesmíru přijdou na své. Naleznete zde širokou nabídku zajímavých dáreků pro malé i velké nadšence. Od 3D pohlednic, magnetek, hraček, pohádkových i naučných publikací, různých druhů map, astronomického kalendáře, až po stylové oblečení, doplňky, meteority, dárkové poukazy a členství v astronomických kurzech.

Planety

Následující oddíl uvádí základní efemeridy planet. Slovní popis uvádí přehled viditelnosti planety a její zdánlivý pohyb mezi hvězdami. Připojen je také graf viditelnosti planety. Mezi parametry, které jeho podobu nejvíce ovlivňují, jsou úhlová vzdálenost planety od Slunce a dosažená výška nad obzorem na počátku/konci soumraku. Soumrakem se, nebude-li uvedeno jinak, myslí soumrak občanský.

Pozorovatelné konjunkce planet s Měsícem a ostatními tělesy jsou uvedeny v přehledu úkazů na stranách 102 – 125.

Tabulky uvádějí pro planety následující veličiny:

označení	veličina	jednotka
RA	zdánlivá geocentrická rektascenze ¹	[h] [min] [s]
Dec	zdánlivá geocentrická deklinace ¹	[°] ['] ["]
ρ	zdánlivý polární poloměr planety ¹	["]
Δ	vzdálenost planety od Země ¹	[au]
φ	fáze planety (poměr osvětlené plochy k celkové ploše kotoučku) ^{1,3}	
mag	zdánlivá jasnost ¹	[mag]
východ, západ, průchod	topocentrický okamžik východu, západu a průchodu místním poledníkem na průsečíku 15° v. d. a 50° s. š. ²	[h] [min]

^{1/} Hodnoty jsou uváděny pro 0 h terestrického času.

^{2/} Údaje jsou uváděny ve středoevropském čase (SEČ). Časy jsou uváděny se započtením atmosférické refrakce.

^{3/} Hodnoty uváděny pouze pro terestrické planety. Pro ostatní je fáze vždy blízká 1,0.

Pro planety Jupiter a Saturn jsou k dispozici grafy poloh jejich nejjasnějších měsíců, pro planety Uran a Neptun jsou k jejich snazšímu nalezení uvedeny vyhledávací mapky. Přehled úkazů Jupiterových měsíců uvádí tabulka na str. 61. Ostatní údaje nalezne čtenář v elektronickém vydání ročenky.

Grafy viditelnosti zobrazují vhodnost podmínek pro pozorování daného objektu. Hodnota funkce zahrnující maximální dosaženou výšku nad obzorem, úhlovou vzdálenost od Slunce a jeho výšku nad/pod obzorem je zároveň normována přes delší časové rozpětí. Pokud má sloupec pro dané období poloviční výšku, znamená to, že „viditelnost“ objektu dosahuje 50 % maxima z období 2000 – 2025.

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

- Heliocentrické úkazy planet
- Heliocentrické souřadnice planet
- Elongace planet

Geocentrické úkazy pro Merkur

největší elongace	východní	8. 3. 7h 18°	4. 7. 5h 26°	29. 10. 22h 24°
	západní	21. 4. 20h 27°	19. 8. 11h 19°	7. 12. 22h 21°
konjunkce	horní	9. 2. 13h	30. 5. 5h	13. 9. 12h
	dolní	24. 3. 21h	1. 8. 1h	20. 11. 10h
stationární		14. 3. 22h	6. 4. 7h	17. 7. 8h
		10. 8. 19h	10. 11. 0h	29. 11. 17h
vzdálenost	nejmenší	28. 3. 7h 0,597 au	28. 7. 17h 0,588 au	19. 11. 20h 0,677 au
	největší	1. 2. 18h 1,412 au	29. 5. 15h 1,322 au	20. 9. 19h 1,399 au

Geocentrické úkazy pro ostatní planety

	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun
konjunkce	23. 3. 2h D		24. 6. 16h	12. 3. 12h	18. 5. 1h	20. 3. 0h
opozice		16. 1. 4h		21. 9. 7h	21. 11. 13h	23. 9. 14h
stacio- nární	28. 2. 4h 10. 4. 16h	24. 2. 11h	4. 2. 14h 11. 11. 21h	14. 7. 9h 29. 11. 2h	30. 1. 20h 6. 9. 6h	5. 7. 16h 11. 12. 1h
nejmenší vzdálenost	22. 3. 17h 0,281 au	12. 1. 15h 0,642 au		21. 9. 9h 8,547 au	21. 11. 11h 18,509 au	22. 9. 17h 28,884 au
největší vzdálenost		30. 11. 12h 2,424 au	26. 6. 17h 6,160 au	12. 3. 8h 10,602 au	18. 5. 4h 20,541 au	20. 3. 22h 30,888 au
maximální jasnost	15. 2. 0h 27. 4. 12h					
maximální elongace	10. 1. 6h 47 V 1. 6. 4h 46 Z					

Oskulační dráhové elementy pro rok 2025 (MJD=60480) (vzhledem k ekliptice a jarnímu bodu J2000.0)

	<i>a</i>	<i>M</i>	<i>e</i>	ω	<i>i</i>	Ω	<i>n</i>
	au	°		°	°	°	°
Merkur	0,38712	55,073	0,20569	77,510	7,0035	48,301	4,091949
Venuše	0,72332	183,048	0,00679	131,534	3,3946	76,613	1,602161
Země	1,00002	159,188	0,01664	103,006	0,0034	174,810	0,985581
Mars	1,52354	210,437	0,09355	336,157	1,8478	49,482	0,524112
Jupiter	5,20238	72,702	0,04827	14,038	1,3034	100,519	0,083101
Saturn	9,55311	270,197	0,05534	91,000	2,4879	113,633	0,033385
Uran	19,29458	257,548	0,04617	164,802	0,7726	74,029	0,011629
Neptun	30,15508	317,273	0,01206	43,467	1,7695	131,766	0,005952

a ~ velká poloosa dráhy; *M* ~ střední anomálie; *e* ~ excentricita; ω ~ délka perihelu; *i* ~ sklon dráhy;

Ω ~ délka výstupného uzlu; *n* ~ střední denní pohyb

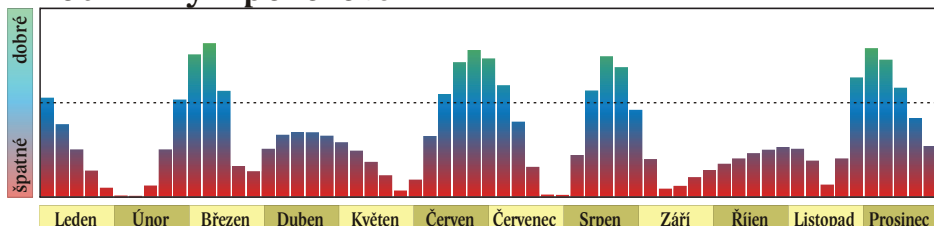
V roce 2025 nastává šest maximálních elongací Merkuru, tři východní a tři západní. Na začátku roku najdeme Merkur po největší západní elongaci z prosince loňského roku počátkem občanského soumraku ve výšce 6° nad JV obzorem, ale během prvních lednových dní přestává být pozorovatelný. Horní konjunkce se Sluncem pak nastává 9. 2. ve 13 h. První maximální elongace (18° od Slunce) je východní a nastává 8. 3. v 7 h. Jedná se o nejlepší letošní období viditelnosti Merkuru na večerní obloze. V době maximální elongace zapadá až s koncem astronomického soumraku a nad západním obzorem je spolu s planetou Venuší. Období viditelnosti trvá od 26. 2., kdy se Merkur při jasnosti $-1,2$ mag vynořuje z červánků, do 15. 3., kdy se ztrácí na přesevětlené večerní obloze při jasnosti $+1,3$ mag. Poté projde Merkur 24. 3. ve 21 h dolní konjunkcí se Sluncem.

Během následující největší západní elongace (27° od Slunce), která nastává 21. 4. ve 20 h, zůstává Merkur nepozorovatelný. Následuje horní konjunkce se Sluncem 30. 5. v 5 h. Při největší východní elongaci (26° od Slunce) 4. 7. v 5 h se Merkur ztrácí na přesevětlené obloze. Okolo letního slunovratu má jasnost $-0,2$ mag, poté ale rychle slábne.

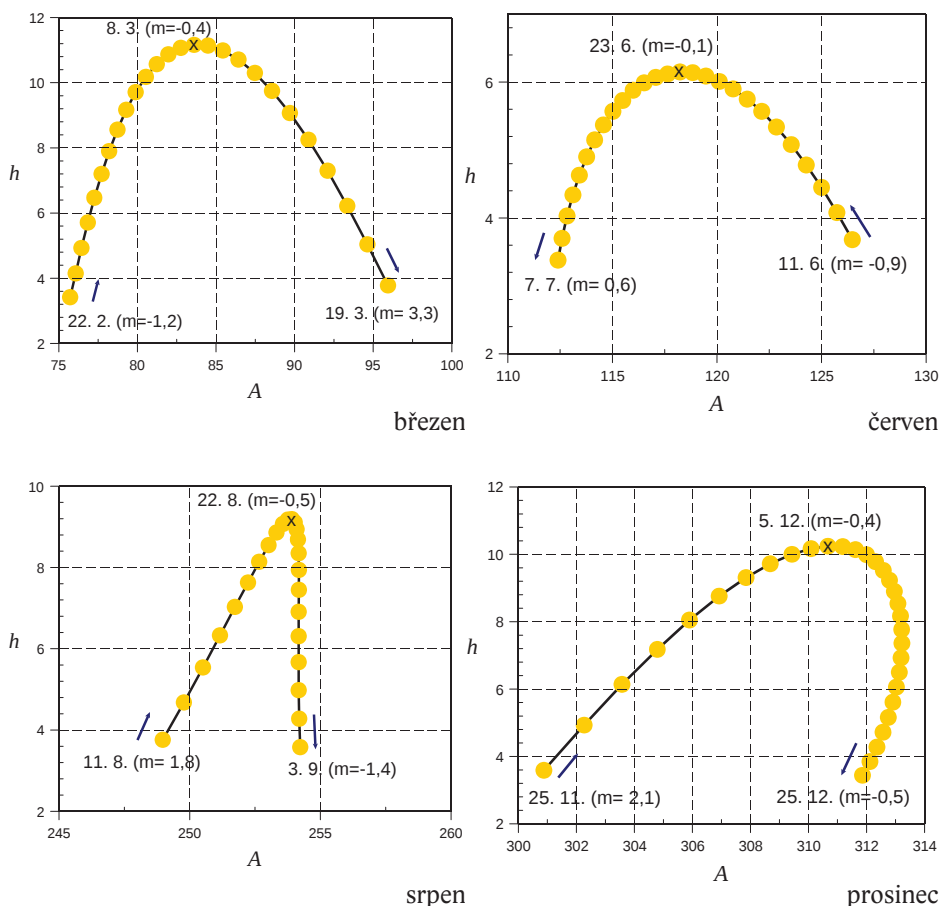
Po dolní konjunkci 1. 8. v 1 h máme nejlepší letošní příležitost spatřit Merkur na ranní obloze. Období viditelnosti začíná 14. srpna. Merkur stoupá nad východní obzor a zjasňuje. V maximální západní elongaci (19° od Slunce) je 19. 8. v 11 h. Poté začíná klesat k obzoru, ale jasnost stále roste až k $-1,3$ mag. Díky tomu je Merkur pozorovatelný až do začátku září. Okolo 3. 9. období viditelnosti končí. Severně od Merkuru se po celé toto období nacházejí planety Venuše a Jupiter.

Následuje největší východní elongace (24° od Slunce) dne 29. 10. ve 22 h. Merkur je při ní nepozorovatelný. Předchází jí horní konjunkce 13. 9. ve 12 h a po ní nastává dolní konjunkce se Sluncem 20. 11. v 10 h. Poslední letošní období viditelnosti Merkuru na ranní obloze je spojeno s největší západní elongací (21° od Slunce) dne 7. 12. ve 22 h. Nad JV obzorem se Merkur objevuje 27. listopadu, stoupá jeho výška nad obzorem i jasnost. Ta však tentokrát dosáhne jen $-0,5$ mag. Okolo 22. prosince se Merkur ztrácí v červáncích a toto období viditelnosti končí.

Podmínky k pozorování

Grafy viditelnosti Merkuru

Grafy se vztahují k významným elongacím Merkuru od Slunce, tj. k těm, kdy maximální výška Merkuru nad obzorem v okamžiku občanského soumraku dosahuje alespoň 5° . Jsou vyneseny pro všechny dny, kdy výška Merkuru je větší než 3° .

Na obrázcích jsou pro každý den zobrazeny polohy Merkuru v okolí jeho maximální elongace od Slunce pro okamžik počátku či konce občanského soumraku – jeho azimut A , počítaný od jihu kladně na západ, a výška nad obzorem h se započtením astronomické refrakce. Pro počáteční datum, datum maximální výšky nad obzorem a koncové datum je v závorce uvedena též jeho magnituda m .

V roce 2025 jde o grafy pro březen (po západu Slunce), červen (po západu Slunce), srpen (před východem Slunce) a prosinec (před východem Slunce).

měsíc	den	0 h TČ						SEČ		
		RA	Dec	ρ	Δ	φ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° ′	″	au			h min	h min	h min
1.	1	17 16,3	-21 56	2,9	1,148	0,77	-0,4	6 24	10 33	14 42
	6	17 45,1	-22 58	2,7	1,226	0,84	-0,3	6 40	10 43	14 45
	11	18 16,1	-23 37	2,6	1,289	0,88	-0,3	6 55	10 54	14 53
	16	18 48,5	-23 47	2,5	1,339	0,92	-0,4	7 9	11 7	15 5
	21	19 21,8	-23 25	2,4	1,375	0,94	-0,5	7 20	11 21	15 22
	26	19 55,8	-22 29	2,4	1,399	0,97	-0,7	7 28	11 35	15 43
	31	20 30,2	-20 59	2,4	1,411	0,98	-0,9	7 33	11 50	16 7
2.	5	21 4,9	-18 52	2,4	1,409	0,99	-1,3	7 35	12 5	16 35
	10	21 39,7	-16 9	2,4	1,391	1,00	-1,6	7 35	12 20	17 6
	15	22 14,4	-12 49	2,5	1,354	0,99	-1,5	7 32	12 35	17 39
	20	22 48,7	- 8 58	2,6	1,294	0,95	-1,3	7 27	12 49	18 13
	25	23 21,8	- 4 43	2,8	1,206	0,87	-1,2	7 20	13 3	18 47
3.	2	23 51,6	- 0 26	3,1	1,089	0,72	-1,0	7 9	13 12	19 17
	7	0 14,9	+ 3 21	3,5	0,953	0,52	-0,6	6 55	13 15	19 37
	12	0 28,2	+ 5 57	4,1	0,817	0,30	0,3	6 35	13 7	19 40
	17	0 29,1	+ 6 50	4,8	0,704	0,12	2,0	6 12	12 47	19 22
	22	0 19,3	+ 5 52	5,3	0,629	0,02	4,6	5 48	12 17	18 46
	27	0 4,7	+ 3 34	5,6	0,598	0,01	5,2	5 25	11 43	18 0
4.	1	23 52,8	+ 0 59	5,5	0,607	0,07	3,0	5 6	11 12	17 17
	6	23 48,2	- 0 57	5,2	0,645	0,17	1,7	4 51	10 48	16 46
	11	23 51,8	- 1 51	4,8	0,701	0,27	1,0	4 39	10 33	16 27
	16	0 2,2	- 1 43	4,4	0,767	0,36	0,6	4 29	10 24	16 20
	21	0 18,0	- 0 41	4,0	0,840	0,44	0,3	4 20	10 21	16 22
	26	0 38,1	+ 1 5	3,7	0,915	0,52	0,2	4 12	10 21	16 31
5.	1	1 1,6	+ 3 27	3,4	0,993	0,59	0,0	4 5	10 25	16 47
	6	1 28,3	+ 6 18	3,1	1,070	0,67	-0,2	3 58	10 33	17 9
	11	1 58,1	+ 9 33	2,9	1,146	0,75	-0,4	3 52	10 43	17 36
	16	2 31,6	+13 2	2,8	1,216	0,83	-0,7	3 48	10 57	18 9
	21	3 9,2	+16 37	2,6	1,275	0,91	-1,2	3 46	11 15	18 47
	26	3 51,0	+19 59	2,6	1,313	0,98	-1,8	3 49	11 38	19 29
	31	4 36,6	+22 46	2,5	1,320	1,00	-2,4	3 57	12 4	20 13
6.	5	5 23,6	+24 36	2,6	1,292	0,96	-1,6	4 12	12 32	20 52
	10	6 9,3	+25 18	2,7	1,235	0,87	-1,1	4 34	12 57	21 21
	15	6 51,2	+24 57	2,9	1,158	0,76	-0,7	4 58	13 19	21 39
	20	7 28,2	+23 47	3,1	1,073	0,66	-0,3	5 24	13 36	21 46
	25	7 59,8	+22 3	3,4	0,986	0,57	-0,1	5 47	13 47	21 45
	30	8 25,9	+19 59	3,7	0,901	0,48	0,2	6 6	13 53	21 38

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; ρ ~ zdánlivý poloměr; Δ ~ vzdálenost od Země; φ ~ fáze

měsíc	den	0 h TČ						SEČ		
		RA	Dec	ρ	Δ	φ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° ' "	"	au			h min	h min	h min
7.	5	8 46,2	+17 48	4,1	0,820	0,40	0,5	6 20	13 53	21 25
	10	9 0,3	+15 43	4,5	0,746	0,31	0,8	6 25	13 47	21 7
	15	9 7,6	+13 58	4,9	0,681	0,22	1,3	6 22	13 33	20 44
	20	9 7,3	+12 46	5,3	0,629	0,14	2,1	6 8	13 13	20 17
	25	8 59,5	+12 22	5,6	0,596	0,06	3,4	5 42	12 45	19 47
	30	8 46,2	+12 50	5,7	0,589	0,02	5,1	5 7	12 11	19 17
8.	4	8 32,3	+14 1	5,5	0,615	0,02	4,6	4 27	11 38	18 51
	9	8 23,8	+15 30	5,0	0,677	0,09	2,6	3 51	11 11	18 32
	14	8 25,7	+16 46	4,3	0,773	0,22	1,0	3 26	10 54	18 22
	19	8 39,5	+17 23	3,8	0,895	0,40	-0,1	3 17	10 49	18 21
	24	9 4,5	+17 0	3,3	1,030	0,60	-0,7	3 25	10 55	18 24
	29	9 37,4	+15 25	2,9	1,157	0,79	-1,1	3 48	11 9	18 29
9.	3	10 14,0	+12 44	2,7	1,261	0,92	-1,3	4 19	11 26	18 31
	8	10 50,8	+ 9 17	2,5	1,333	0,98	-1,6	4 54	11 43	18 30
	13	11 26,0	+ 5 26	2,4	1,377	1,00	-1,8	5 29	11 58	18 26
	18	11 59,3	+ 1 29	2,4	1,396	0,99	-1,4	6 1	12 12	18 20
	23	12 30,7	- 2 26	2,4	1,397	0,97	-0,9	6 32	12 23	18 13
	28	13 0,7	- 6 12	2,4	1,383	0,95	-0,6	7 0	12 33	18 5
10.	3	13 29,6	- 9 45	2,5	1,356	0,92	-0,4	7 27	12 43	17 57
	8	13 57,8	-13 2	2,5	1,318	0,89	-0,3	7 52	12 51	17 49
	13	14 25,4	-16 0	2,6	1,269	0,85	-0,2	8 16	12 59	17 41
	18	14 52,3	-18 37	2,8	1,208	0,81	-0,2	8 37	13 6	17 34
	23	15 18,2	-20 50	3,0	1,135	0,75	-0,2	8 56	13 12	17 27
	28	15 42,2	-22 32	3,2	1,051	0,67	-0,2	9 11	13 16	17 21
11.	2	16 2,5	-23 39	3,5	0,956	0,56	-0,2	9 18	13 16	17 14
	7	16 15,8	-24 0	3,9	0,854	0,41	0,0	9 13	13 9	17 5
	12	16 17,1	-23 19	4,4	0,756	0,22	0,9	8 48	12 49	16 50
	17	16 2,0	-21 17	4,9	0,689	0,05	3,4	8 0	12 13	16 27
	22	15 36,4	-18 15	4,9	0,685	0,01	4,8	6 57	11 28	16 0
	27	15 18,4	-15 56	4,5	0,754	0,17	1,2	6 8	10 51	15 35
12.	2	15 17,7	-15 31	3,9	0,868	0,40	-0,1	5 46	10 32	15 18
	7	15 31,2	-16 35	3,4	0,990	0,60	-0,5	5 47	10 27	15 7
	12	15 53,3	-18 18	3,1	1,101	0,73	-0,5	5 59	10 30	15 0
	17	16 20,1	-20 9	2,8	1,196	0,82	-0,5	6 17	10 37	14 57
	22	16 49,7	-21 49	2,6	1,273	0,88	-0,5	6 37	10 47	14 57
	27	17 21,3	-23 8	2,5	1,333	0,92	-0,5	6 57	10 59	15 1

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; ρ ~ zdánlivý poloměr; Δ ~ vzdálenost od Země; φ ~ fáze

studuj fyziku v Opavě

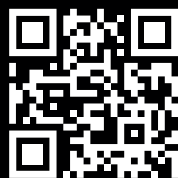
SLEZSKÁ
UNIVERZITA
FYZIKÁLNÍ ÚSTAV
V OPAVĚ

Více na:

www.fyzikavklidu.cz

www.physics.cz

Fyzikální ústav v Opavě

@physics.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Rok 2025 je pro pozorování Venuše velmi příznivý. Na začátku roku je výraznou večernicí. Na konci občanského soumraku ji najdeme ve výšce 24° nad jihozápadním obzorem. Jasnost Venuše je v této chvíli $-4,4$ mag a v následujícím období ještě mírně stoupá. Největší východní elongace (47° od Slunce) nastává 10. 1. v 6 h, maximální jasnosti ($-4,6$ mag) Venuše dosáhne 15. 2. v 0 h. Pohybuje se přímo. Ze souhvězdí Vodnáře přejde koncem ledna do Ryb, kde se 28. 2. ve 4 h ocitá v zastávce a dává se do zpětného pohybu.

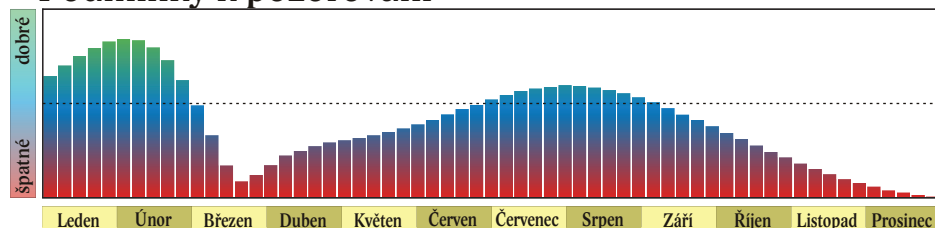
V polovině března Venuše mizí v červácích. Nejmenší vzdálenost (0,281 au) dělí Venuši od Země 22. 3. v 17 hodin. Po dolní konjunkci se Sluncem, která nastává 23. 3. ve 2 h, se hned v první polovině dubna Venuše objevuje ráno nad východním obzorem a brzy se stává nápadnou jitřenkou. Dne 10. 4. v 16 h, stále v souhvězdí Ryb, je opět stacionární a poté se až do konce roku pohybuje přímo. Dne 27. 4. ve 12 h dosahuje svého druhého letošního maxima jasnosti, tentokrát $-4,5$ mag a 1. 6. ve 4 h se Venuše ocitá v největší západní elongaci (46° od Slunce)

Do souhvězdí Berana Venuše přechází v první polovině června, na konci června pak do Býka a na začátku srpna do souhvězdí Blíženců. Z Blíženců se ještě na konci srpna dostává do Raka a v první polovině září do souhvězdí Lva, ve kterém se zdrží až do první poloviny října. Od konce července až do poloviny října je na obloze i během astronomické noci.

V období večerní viditelnosti pozorovatele zaujme konjunkce Venuše se Saturnem ($2,19^\circ$) dne 19. 1. Vzájemná konjunkce Venuše a Merkuru ($5,57^\circ$) nastává 11. 3. Přiblížení planet můžeme zkusit sledovat večer nízko nad západním obzorem. Konjunkce Venuše a Uranu ($2,35^\circ$) nastává 4. 7. Planety jsou v tomto období vidět ráno na východě. Těsná konjunkce s Jupiterem ($0,86^\circ$) nastává 12. 8. ráno. Všechny konjunkce Venuše s jinými planetami jsou také doprovázeny seskupeními s Měsícem. Dne 19. 9. ve 14 h dojde k velmi těsné konjunkci ($0,05^\circ$) Venuše a Měsíce. Zákryt proběhne nad naším obzorem ve dne.

Během listopadu se pak Venuše kvůli nízké a nadále rychle klesající deklinaci stává nepozorovatelnou a tento stav trvá až do konce roku.

Podmínky k pozorování

měsíc	den	☿ h TČ						SEČ		
		RA	Dec	ρ	Δ	φ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° ′	″	au			h min	h min	h min
1.	1	22 1,6	-13 35	11,1	0,751	0,55	-4,5	10 20	15 18	20 17
	6	22 21,3	-11 21	11,7	0,714	0,53	-4,5	10 9	15 18	20 28
	11	22 40,2	- 9 3	12,3	0,677	0,51	-4,6	9 56	15 17	20 39
	16	22 58,0	- 6 42	13,0	0,640	0,48	-4,6	9 43	15 15	20 48
	21	23 14,8	- 4 20	13,8	0,603	0,45	-4,7	9 28	15 12	20 56
	26	23 30,4	- 1 59	14,7	0,566	0,42	-4,7	9 13	15 8	21 3
	31	23 44,8	+ 0 19	15,7	0,530	0,39	-4,8	8 57	15 2	21 9
2.	5	23 57,7	+ 2 32	16,9	0,494	0,35	-4,8	8 39	14 55	21 12
	10	0 8,9	+ 4 37	18,2	0,459	0,31	-4,8	8 21	14 47	21 13
	15	0 18,0	+ 6 33	19,6	0,425	0,27	-4,8	8 1	14 36	21 12
	20	0 24,7	+ 8 14	21,2	0,394	0,23	-4,8	7 39	14 22	21 6
	25	0 28,5	+ 9 37	22,9	0,364	0,18	-4,8	7 17	14 6	20 56
3.	2	0 28,9	+10 36	24,7	0,337	0,14	-4,7	6 52	13 46	20 41
	7	0 25,7	+11 7	26,5	0,315	0,09	-4,6	6 27	13 23	20 20
	12	0 19,0	+11 3	28,1	0,297	0,05	-4,4	6 1	12 57	19 52
	17	0 9,5	+10 21	29,2	0,285	0,02	-4,2	5 35	12 27	19 19
	22	23 58,6	+ 9 5	29,7	0,281	0,01	-4,2	5 11	11 57	18 41
	27	23 48,0	+ 7 26	29,4	0,283	0,02	-4,2	4 49	11 27	18 3
4.	1	23 39,4	+ 5 39	28,4	0,293	0,04	-4,3	4 30	10 59	17 27
	6	23 34,1	+ 3 59	26,9	0,310	0,07	-4,5	4 13	10 34	16 54
	11	23 32,5	+ 2 36	25,1	0,332	0,11	-4,6	3 58	10 13	16 27
	16	23 34,6	+ 1 36	23,3	0,359	0,16	-4,7	3 46	9 56	16 6
	21	23 40,0	+ 1 2	21,4	0,389	0,20	-4,7	3 34	9 42	15 49
	26	23 48,2	+ 0 52	19,8	0,422	0,25	-4,8	3 23	9 31	15 38
5.	1	23 58,8	+ 1 4	18,2	0,457	0,29	-4,7	3 13	9 22	15 30
	6	0 11,3	+ 1 35	16,9	0,494	0,33	-4,7	3 4	9 14	15 26
	11	0 25,3	+ 2 22	15,7	0,532	0,36	-4,7	2 54	9 9	15 24
	16	0 40,5	+ 3 22	14,6	0,571	0,40	-4,6	2 45	9 4	15 24
	21	0 56,8	+ 4 34	13,7	0,611	0,43	-4,6	2 36	9 1	15 27
	26	1 13,9	+ 5 54	12,8	0,651	0,46	-4,5	2 27	8 59	15 31
	31	1 31,9	+ 7 21	12,1	0,691	0,49	-4,5	2 18	8 57	15 37
6.	5	1 50,5	+ 8 52	11,4	0,731	0,52	-4,4	2 9	8 56	15 43
	10	2 9,7	+10 25	10,8	0,771	0,54	-4,4	2 1	8 55	15 51
	15	2 29,6	+11 59	10,3	0,811	0,57	-4,3	1 53	8 56	15 59
	20	2 50,1	+13 32	9,8	0,851	0,59	-4,3	1 46	8 56	16 8
	25	3 11,2	+15 1	9,4	0,890	0,61	-4,2	1 39	8 58	16 17
	30	3 32,9	+16 26	9,0	0,929	0,63	-4,2	1 33	9 0	16 27

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; ρ ~ zdánlivý poloměr; Δ ~ vzdálenost od Země; φ ~ fáze

měsíc	den	Θ h TČ						SEČ		
		RA	Dec	ρ	Δ	φ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° ′	″	au			h min	h min	h min
7.	5	3 55,1	+17 44	8,6	0,967	0,65	-4,1	1 29	9 2	16 37
	10	4 18,0	+18 55	8,3	1,005	0,67	-4,1	1 25	9 5	16 47
	15	4 41,3	+19 56	8,0	1,042	0,69	-4,1	1 22	9 9	16 57
	20	5 5,2	+20 46	7,7	1,079	0,71	-4,1	1 21	9 13	17 6
	25	5 29,5	+21 24	7,5	1,114	0,73	-4,0	1 22	9 18	17 14
	30	5 54,2	+21 49	7,3	1,149	0,74	-4,0	1 24	9 23	17 22
8.	4	6 19,2	+22 0	7,0	1,183	0,76	-4,0	1 28	9 28	17 28
	9	6 44,3	+21 57	6,9	1,217	0,78	-4,0	1 34	9 34	17 33
	14	7 9,6	+21 38	6,7	1,249	0,79	-3,9	1 42	9 39	17 36
	19	7 34,9	+21 5	6,5	1,280	0,81	-3,9	1 51	9 45	17 38
	24	8 0,1	+20 17	6,4	1,311	0,82	-3,9	2 1	9 50	17 39
	29	8 25,1	+19 14	6,2	1,340	0,84	-3,9	2 13	9 56	17 37
9.	3	8 49,9	+17 58	6,1	1,368	0,85	-3,9	2 26	10 1	17 35
	8	9 14,4	+16 29	6,0	1,395	0,86	-3,9	2 39	10 5	17 31
	13	9 38,6	+14 48	5,9	1,421	0,87	-3,9	2 53	10 10	17 26
	18	10 2,5	+12 57	5,8	1,446	0,88	-3,9	3 7	10 14	17 20
	23	10 26,1	+10 56	5,7	1,470	0,90	-3,9	3 21	10 18	17 14
	28	10 49,4	+ 8 48	5,6	1,493	0,91	-3,9	3 35	10 22	17 6
10.	3	11 12,5	+ 6 33	5,5	1,514	0,92	-3,9	3 50	10 25	16 59
	8	11 35,5	+ 4 12	5,4	1,535	0,92	-3,9	4 5	10 28	16 51
	13	11 58,3	+ 1 49	5,4	1,554	0,93	-3,9	4 19	10 31	16 42
	18	12 21,2	- 0 37	5,3	1,572	0,94	-3,9	4 34	10 34	16 34
	23	12 44,1	- 3 4	5,2	1,589	0,95	-3,9	4 49	10 38	16 25
	28	13 7,1	- 5 30	5,2	1,605	0,96	-3,9	5 4	10 41	16 17
11.	2	13 30,3	- 7 53	5,2	1,619	0,96	-3,9	5 19	10 45	16 9
	7	13 53,9	-10 12	5,1	1,633	0,97	-3,9	5 35	10 48	16 1
	12	14 17,8	-12 25	5,1	1,645	0,97	-3,9	5 50	10 53	15 54
	17	14 42,1	-14 31	5,0	1,656	0,98	-3,9	6 6	10 57	15 48
	22	15 6,9	-16 28	5,0	1,667	0,98	-3,9	6 21	11 2	15 43
	27	15 32,1	-18 14	5,0	1,676	0,99	-3,9	6 37	11 8	15 39
12.	2	15 57,9	-19 48	5,0	1,684	0,99	-3,9	6 52	11 14	15 36
	7	16 24,2	-21 8	4,9	1,691	0,99	-3,9	7 6	11 21	15 35
	12	16 50,9	-22 12	4,9	1,696	0,99	-3,9	7 20	11 28	15 35
	17	17 17,9	-23 0	4,9	1,701	1,00	-3,9	7 32	11 35	15 38
	22	17 45,3	-23 31	4,9	1,705	1,00	-4,0	7 43	11 43	15 42
	27	18 12,7	-23 43	4,9	1,708	1,00	-4,0	7 52	11 50	15 49

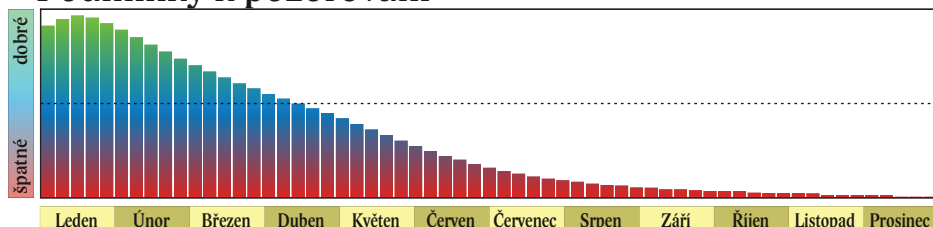
RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; ρ ~ zdánlivý poloměr; Δ ~ vzdálenost od Země; φ ~ fáze

V roce 2025 se Mars po dvou letech bez opozice opět ocitá naproti Slunci, a to hned v lednu. Nejmenší vzdálenost (0,642 au) dělí Zemi od Marsu 12. 1. v 15 h, opozice nastává 16. 1. ve 4 h. Obdobím nejlepší viditelnosti Marsu je tedy začátek roku. Při opozici Mars dosahuje jasnosti -1,4 mag, kotouček planety má úhlový průměr 14,6".

Zpočátku se Mars pohybuje zpětně ze souhvězdí Raka do Blíženců, kde nastává uvedená opozice. Pozorovatele jistě zaujmou těsné konjunkce Marsu s Měsícem 14. 1. (0,52°) a 9. 2. (0,42°). V obou případech je Měsíc blízko úplňku a Mars mimořádně jasný. V Blížencích je planeta dne 24. 2. v 11 h stacionární a poté se po celý zbytek roku pohybuje přímo. V polovině dubna přechází opět do Raka, na konci května pak do souhvězdí Lva a koncem července do Panny. Na počátku roku je Mars na obloze po celou noc, během jara se díky vysoké deklinaci udržuje nad obzorem po většinu noci kromě rána. Na začátku léta se naopak kvůli klesající deklinaci viditelnost planety rychle omezuje na večerní hodiny. Mars se také vzdaluje od Země a slábne. V polovině března má jasnost +0,0 mag, počátkem května +1,0 mag na konci července už jen +1,6 mag a průměr kotoučku klesá na 4,4".

Od srpna do konce roku je Mars nepozorovatelný. Přes souhvězdí Vah a Štíra se přesouvá do Střelce, kde se dne 30. 11. ve 12 h ocitá v největší vzdálenosti od Země (2,424 au). Konjunkce se Sluncem nastává až v lednu 2026.

Podmínky k pozorování

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

• Planetografické souřadnice středu kotoučku Marsu

Mars

mésic	den	0 h TČ						SEČ		
		RA	Dec	ρ	Δ	φ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° '	''	au			h min	h min	h min
1.	1	8 20,5	+23 33	7,1	0,657	0,99	-1,2	17 23	1 37	9 45
	11	8 5,1	+24 38	7,3	0,643	1,00	-1,3	16 21	0 42	8 58
	21	7 48,1	+25 31	7,2	0,650	1,00	-1,3	15 19	23 40	8 8
	31	7 32,7	+26 3	6,9	0,680	0,99	-1,1	14 20	22 46	7 17
2.	10	7 21,7	+26 14	6,4	0,729	0,97	-0,8	13 29	21 56	6 28
	20	7 16,4	+26 7	5,9	0,794	0,95	-0,5	12 46	21 12	5 43
3.	2	7 16,7	+25 49	5,4	0,870	0,94	-0,3	12 9	20 34	5 2
	12	7 22,0	+25 21	4,9	0,955	0,92	0,0	11 39	20 0	4 24
	22	7 31,3	+24 45	4,5	1,045	0,91	0,2	11 13	19 30	3 50
4.	1	7 43,8	+24 0	4,1	1,139	0,90	0,4	10 52	19 3	3 18
	11	7 58,9	+23 6	3,8	1,234	0,90	0,6	10 34	18 39	2 47
	21	8 15,7	+22 3	3,5	1,328	0,90	0,8	10 18	18 17	2 18
5.	1	8 33,9	+20 48	3,3	1,422	0,90	0,9	10 5	17 56	1 49
	11	8 53,2	+19 24	3,1	1,513	0,90	1,1	9 53	17 36	1 20
	21	9 13,1	+17 48	2,9	1,602	0,90	1,2	9 43	17 16	0 52
	31	9 33,6	+16 2	2,8	1,687	0,91	1,3	9 34	16 57	0 23
6.	10	9 54,5	+14 7	2,6	1,768	0,91	1,4	9 26	16 39	23 51
	20	10 15,7	+12 2	2,5	1,845	0,92	1,4	9 19	16 21	23 22
	30	10 37,1	+ 9 50	2,4	1,918	0,92	1,5	9 12	16 3	22 53
7.	10	10 58,8	+ 7 30	2,4	1,986	0,93	1,5	9 6	15 45	22 23
	20	11 20,7	+ 5 4	2,3	2,049	0,94	1,6	9 1	15 28	21 54
	30	11 42,9	+ 2 33	2,2	2,107	0,94	1,6	8 56	15 10	21 25
8.	9	12 5,5	- 0 2	2,2	2,160	0,95	1,6	8 51	14 54	20 55
	19	12 28,4	- 2 38	2,1	2,208	0,95	1,6	8 47	14 37	20 27
	29	12 51,9	- 5 15	2,1	2,251	0,96	1,6	8 44	14 21	19 58
9.	8	13 15,9	- 7 51	2,0	2,288	0,97	1,6	8 41	14 6	19 30
	18	13 40,7	-10 23	2,0	2,321	0,97	1,6	8 39	13 51	19 3
	28	14 6,3	-12 50	2,0	2,349	0,98	1,6	8 37	13 37	18 37
10.	8	14 32,7	-15 10	2,0	2,372	0,98	1,5	8 37	13 25	18 12
	18	15 0,2	-17 19	2,0	2,390	0,98	1,5	8 37	13 13	17 48
	28	15 28,7	-19 16	1,9	2,405	0,99	1,5	8 37	13 2	17 26
11.	7	15 58,2	-20 57	1,9	2,415	0,99	1,4	8 37	12 52	17 7
	17	16 28,8	-22 20	1,9	2,421	0,99	1,4	8 36	12 43	16 50
	27	17 0,4	-23 22	1,9	2,424	1,00	1,4	8 35	12 35	16 35
12.	7	17 32,7	-24 0	1,9	2,423	1,00	1,3	8 32	12 28	16 24
	17	18 5,6	-24 13	1,9	2,420	1,00	1,3	8 27	12 22	16 17
	27	18 38,8	-24 0	1,9	2,414	1,00	1,2	8 19	12 16	16 12

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; ρ ~ zdánlivý poloměr; Δ ~ vzdálenost od Země; φ ~ fáze

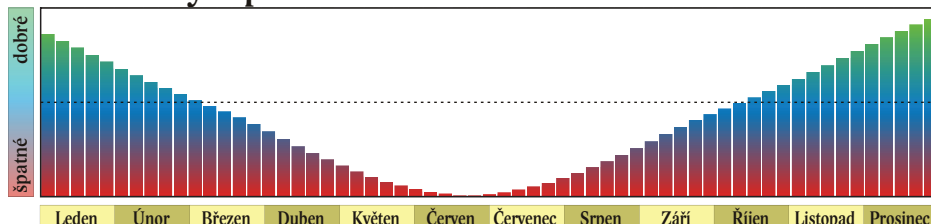
Po loňské prosincové opozici je Jupiter na začátku roku 2025 nad obzorem po celou astronomickou noc a současně je pro tento rok nejjasnější (-2,8 mag). Pohybuje se zpětně souhvězdím Býka. Dne 4. 2. ve 14 hodin je Jupiter stacionární a jeho pohyb mezi hvězdami se mění na přímý. Během února a března se viditelnost největší planety Sluneční soustavy přesouvá do večerních hodin. S večerní oblohou se Jupiter rozloučí v květnu. V polovině měsíce je na konci občanského soumraku ve výšce 14° nad západním obzorem a na počátku června už je nepozorovatelný.

V červnu přejde Jupiter z Býka do Blíženců, kde se 24. 6. v 16 h ocitá v konjunkci se Sluncem. Dne 26. 6. v 17 h se pak nachází v největší vzdálenosti od Země (6,160 au).

Na ranní obloze se Jupiter začíná objevovat koncem července. Stále se nachází v souhvězdí Blíženců, v němž setrvá až do konce roku. Počátkem srpna jej najdeme na začátku občanského soumraku 18° nad VSV obzorem ve společnosti Venuše. Těsná konjunkce obou planet (0,86°) nastává 12. 8.

Dne 11. 11. ve 21 h je Jupiter opět stacionární a do konce roku se pohybuje zpětně. V prosinci je nad naším obzorem téměř po celou noc. Opozice se Sluncem nastane až v lednu roku 2026, ale právě díky blížící se opozici dosahuje Jupiter v prosinci opět vysoké jasnosti, tentokrát -2,7 mag. Na konci roku 2025 kulminuje Jupiter hodinu po půlnoci ve výšce 62°.

Podmínky k pozorování

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

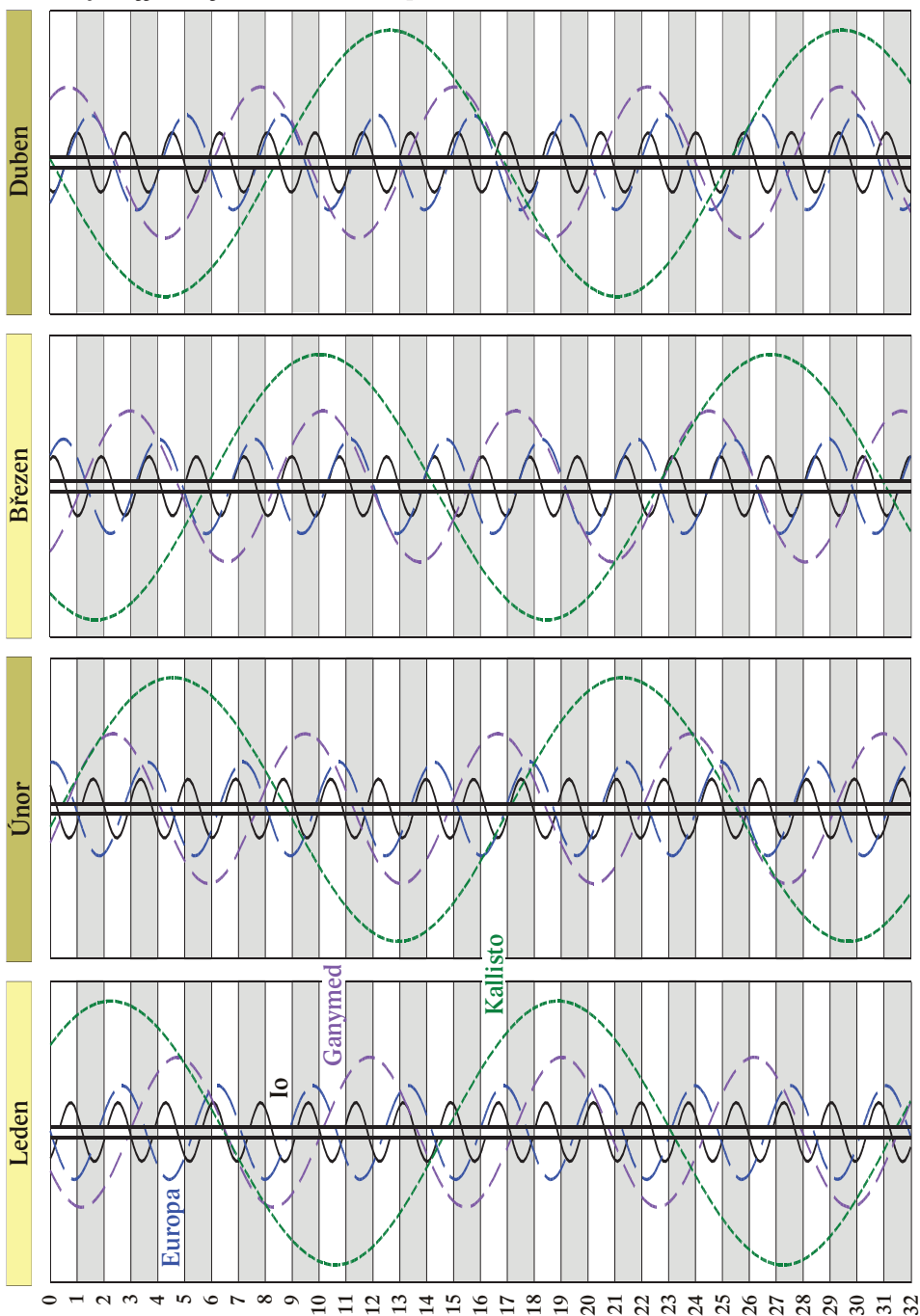
- Planetografické souřadnice středu osvětlené části kotoučku Jupiteru
- Konjunkce galileovských měsíců

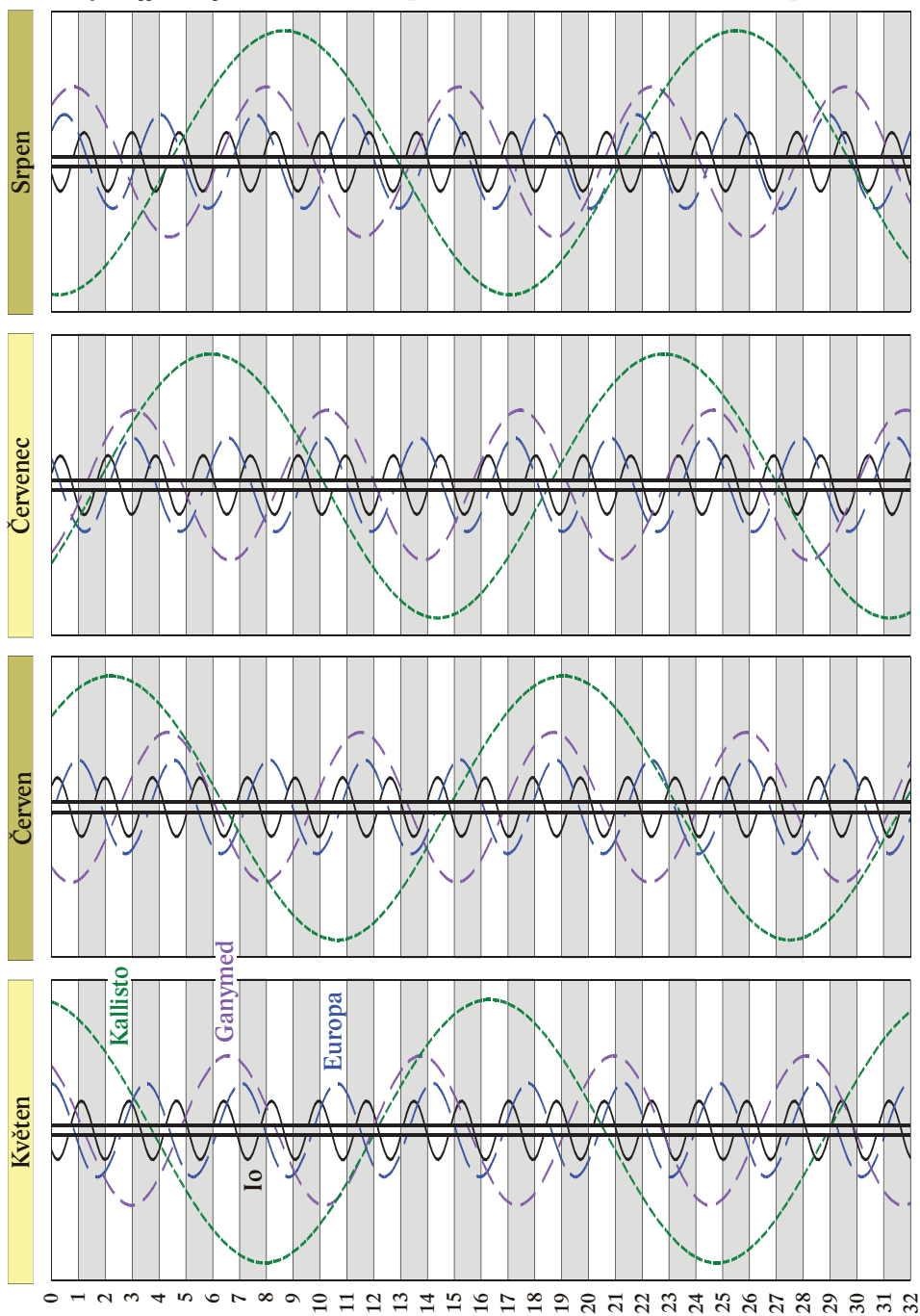
Jupiter

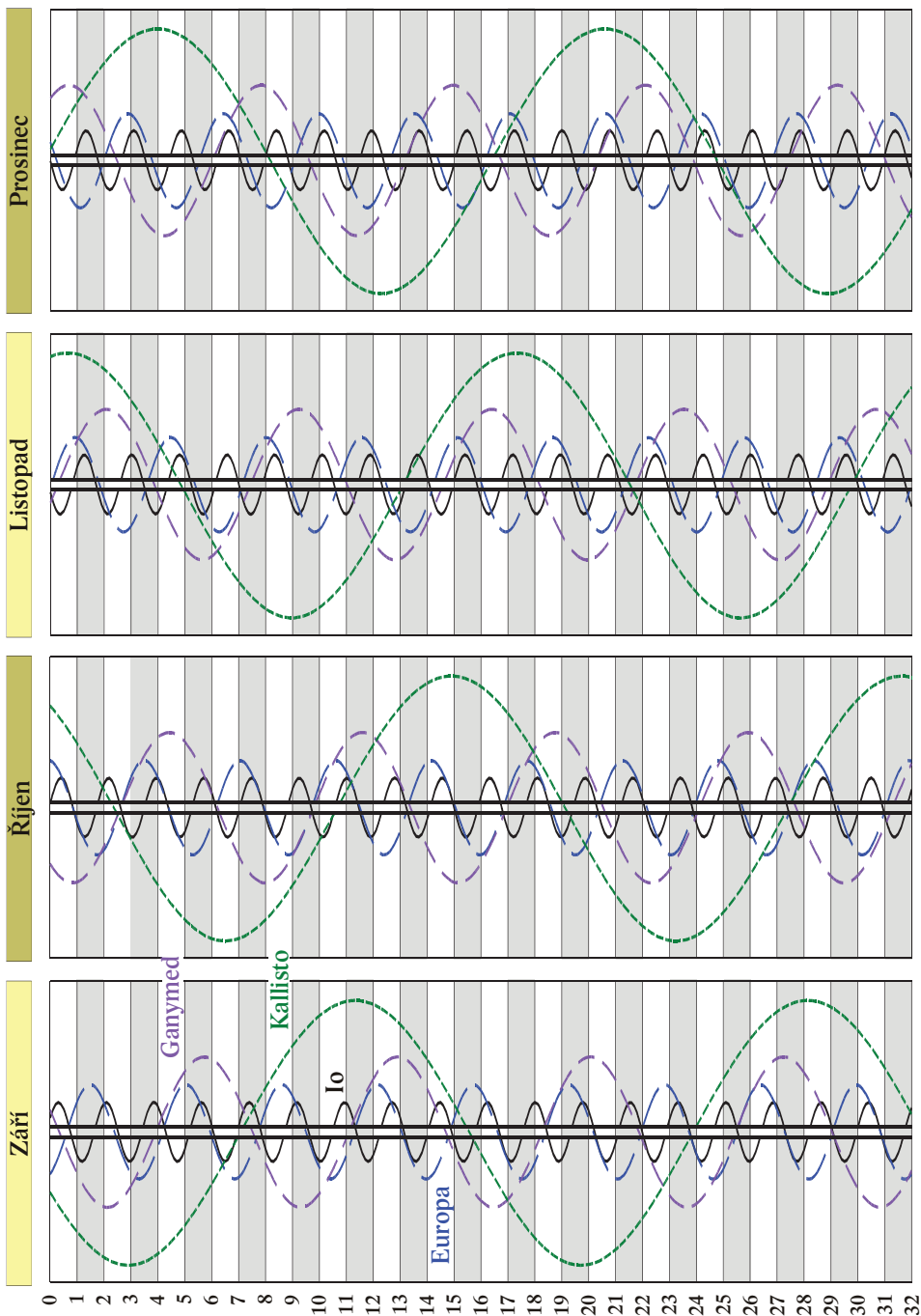
měsíc	den	θ h TČ					SEČ		
		RA	Dec	ρ	Δ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° '	"	au		h min	h min	h min
1.	1	4 47,5	+21 47	22,0	4,191	-2,7	14 3	22 0	6 1
	11	4 43,5	+21 42	21,5	4,281	-2,7	13 21	21 17	5 17
	21	4 40,7	+21 39	20,9	4,395	-2,6	12 39	20 35	4 35
	31	4 39,3	+21 39	20,3	4,529	-2,5	11 58	19 54	3 54
2.	10	4 39,4	+21 41	19,7	4,676	-2,5	11 19	19 15	3 15
	20	4 40,9	+21 46	19,1	4,832	-2,4	10 41	18 37	2 38
3.	2	4 43,7	+21 53	18,4	4,993	-2,3	10 3	18 1	2 2
	12	4 47,8	+22 2	17,9	5,155	-2,2	9 27	17 26	1 28
	22	4 53,0	+22 13	17,3	5,313	-2,2	8 52	16 52	0 55
4.	1	4 59,2	+22 24	16,9	5,464	-2,1	8 18	16 19	0 23
	11	5 6,3	+22 35	16,4	5,605	-2,1	7 44	15 46	23 49
	21	5 14,1	+22 46	16,1	5,733	-2,0	7 12	15 15	23 18
5.	1	5 22,5	+22 55	15,7	5,848	-2,0	6 40	14 44	22 49
	11	5 31,4	+23 3	15,5	5,946	-1,9	6 8	14 14	22 19
	21	5 40,7	+23 10	15,3	6,027	-1,9	5 37	13 44	21 50
	31	5 50,3	+23 14	15,1	6,089	-1,9	5 7	13 14	21 20
6.	10	6 0,1	+23 16	15,0	6,132	-1,9	4 37	12 44	20 51
	20	6 10,0	+23 16	15,0	6,155	-1,9	4 8	12 15	20 22
	30	6 20,0	+23 14	14,9	6,159	-1,9	3 39	11 45	19 52
7.	10	6 29,8	+23 9	15,0	6,142	-1,9	3 10	11 16	19 22
	20	6 39,6	+23 2	15,1	6,106	-1,9	2 41	10 46	18 51
	30	6 49,0	+22 52	15,2	6,050	-1,9	2 12	10 16	18 20
8.	9	6 58,2	+22 42	15,4	5,977	-1,9	1 43	9 46	17 49
	19	7 6,9	+22 30	15,6	5,886	-1,9	1 14	9 15	17 17
	29	7 15,1	+22 17	15,9	5,778	-2,0	0 44	8 44	16 44
9.	8	7 22,7	+22 4	16,3	5,657	-2,0	0 14	8 12	16 11
	18	7 29,5	+21 51	16,7	5,523	-2,1	23 39	7 40	15 37
	28	7 35,4	+21 39	17,1	5,380	-2,1	23 7	7 6	15 2
10.	8	7 40,4	+21 28	17,6	5,230	-2,2	22 34	6 32	14 27
	18	7 44,3	+21 20	18,1	5,076	-2,2	21 59	5 57	13 51
	28	7 47,0	+21 15	18,7	4,922	-2,3	21 23	5 20	13 13
11.	7	7 48,3	+21 12	19,3	4,773	-2,4	20 45	4 42	12 35
	17	7 48,3	+21 14	19,9	4,633	-2,4	20 5	4 3	11 56
	27	7 46,9	+21 19	20,4	4,507	-2,5	19 24	3 22	11 16
12.	7	7 44,1	+21 28	20,9	4,400	-2,6	18 41	2 40	10 34
	17	7 40,1	+21 39	21,3	4,316	-2,6	17 56	1 56	9 52
	27	7 35,2	+21 52	21,6	4,260	-2,7	17 11	1 12	9 9

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; ρ ~ zdánlivý poloměr; Δ ~ vzdálenost od Země

měsíc den hodina minuta	úkaz	měsíc den hodina minuta	úkaz	měsíc den hodina minuta	úkaz	měsíc den hodina minuta	úkaz
1. 1 4 33	I TI	1. 13 21 48	III SE	2. 1 1 11	II TE	2. 22 0 8	III OD
1 5 10	I SI	15 22 51	II OD	2 0 40	I TI	24 0 30	II OD
1 18 11	II OD	16 3 20	II ER	2 1 49	I SI	25 0 47	I TI
1 22 3	II ER	17 2 34	I TI	2 2 52	I TE	25 19 28	II TI
2 1 53	I OD	17 3 29	I SI	2 21 56	II ER	25 19 35	III SI
2 4 41	I ER	17 17 55	II TI	2 21 58	I OD	25 21 57	II TE
2 22 47	III OD	17 19 45	II SI	3 1 19	I ER	25 22 0	III SE
2 23 0	I TI	17 20 23	II TE	3 19 8	I TI	25 22 1	II SI
2 23 38	I SI	17 22 16	II SE	3 20 18	I SI	25 22 4	I OD
3 0 54	III OR	17 23 52	I OD	3 21 20	I TE	26 0 32	II SE
3 1 12	I TE	18 3 0	I ER	3 22 31	I SE	26 1 33	I ER
3 1 20	III ED	18 21 1	I TI	4 2 50	III TI	26 19 15	I TI
3 1 51	I SE	18 21 58	I SI	4 19 48	I ER	26 20 34	I SI
3 3 37	III ER	18 23 13	I TE	7 18 45	III OR	26 21 28	I TE
3 17 5	II SE	19 0 11	I SE	7 21 22	III ED	26 22 47	I SE
3 20 19	I OD	19 16 39	II ER	7 23 45	III ER	27 19 12	II ER
3 23 10	I ER	19 18 19	I OD	8 1 9	II TI	27 20 2	I ER
4 17 26	I TI	19 21 29	I ER	9 2 31	I TI	3. 4 18 18	III TI
4 18 7	I SI	20 17 40	I TE	9 19 23	II OD	4 20 39	III TE
4 19 38	I TE	20 18 39	I SE	9 23 49	I OD	4 22 2	II TI
4 20 20	I SE	20 19 34	III TI	10 0 35	II ER	4 23 36	III SI
5 17 39	I ER	20 21 44	III TE	10 20 59	I TI	4 23 59	I OD
6 17 47	III SE	20 23 31	III SI	10 22 13	I SI	5 0 32	II TE
7 2 25	II TI	21 1 50	III SE	10 23 12	I TE	5 0 36	III SI
7 3 51	II SI	23 1 14	II OD	11 0 26	I SE	5 21 11	I TI
8 20 30	II OD	24 20 17	II TI	11 18 17	I OD	5 22 30	I SI
9 0 42	II ER	24 22 21	II SI	11 19 21	II SE	5 23 24	I TE
9 3 39	I OD	24 22 46	II TE	11 21 43	I ER	6 0 43	I SE
10 0 46	I TI	25 0 52	II SE	12 17 40	I TE	6 18 28	I OD
10 1 34	I SI	25 1 41	I OD	12 18 55	I SE	6 21 51	II ER
10 2 11	III OD	25 22 50	I TI	14 20 16	III OD	6 21 57	I ER
10 2 58	I TE	25 23 53	I SI	14 22 34	III OR	7 17 53	I TE
10 3 46	I SE	26 1 2	I TE	15 1 22	III ED	7 19 12	I SE
10 4 20	III OR	26 2 6	I SE	16 21 55	II OD	11 22 21	III TI
10 17 9	II SI	26 19 17	II ER	17 1 42	I OD	12 0 39	II TI
10 18 3	II TE	26 20 8	I OD	17 22 53	I TI	12 0 44	III TE
10 19 41	II SE	26 23 24	I ER	18 0 9	I SI	12 23 8	I TI
10 22 5	I OD	27 17 17	I TI	18 1 5	I TE	13 0 25	I SI
11 1 5	I ER	27 18 22	I SI	18 17 58	III SE	13 19 7	II OD
11 19 13	I TI	27 19 29	I TE	18 19 24	II TE	13 20 24	I OD
11 20 2	I SI	27 20 35	I SE	18 19 25	II SI	13 23 52	I ER
11 21 25	I TE	27 23 9	III TI	18 20 10	I OD	14 0 30	II ER
11 22 15	I SE	28 1 21	III TE	18 21 57	II SE	14 18 54	I SI
12 16 32	I OD	28 17 53	I ER	18 23 38	I ER	14 19 50	I TE
12 19 34	I ER	31 17 22	III ED	19 18 38	I SI	14 21 8	I SE
13 16 44	I SE	31 19 44	III ER	19 19 33	I TE	15 18 21	I ER
13 18 12	III TE	31 22 42	II TI	19 20 51	I SE	15 19 2	II SE
13 19 31	III SI	2. 1 0 56	II SI	20 18 7	I ER	15 19 54	III ER

Označení měsíců:

I - Io

II - Europa

III - Ganymed

VI - Kallisto

Zkratky (písmena):

E - zatmění (eclipse)

O - zákryt (occultation)

T - přechod (transit)

S - přechod stínu přes kotouček
planety (shadow transit)D [zatmění, zákryt] - vstup,
zmizení (disappearance)R [zatmění, zákryt] - výstup,
opětné objevení (reappearance)

I [přechod] - vstup (ingress)

E [přechod] - výstup (egress)

měsíc den hodina minuta	úkaz	měsíc den hodina minuta	úkaz	měsíc den hodina minuta	úkaz	měsíc den hodina minuta	úkaz
3. 20 21 49	II OD	4. 30 19 37	II TI	9. 11 1 44	III OD	10. 13 4 10	I SI
20 22 21	I OD	30 21 18	II SI	11 4 13	II ED	13 5 26	I TI
21 19 35	I TI	5. 4 20 46	III OR	11 4 55	III OR	14 1 21	I ED
21 20 50	I SI	4 21 26	III ED	12 4 49	I ED	14 4 58	I OR
21 21 48	I TE	6 20 34	I TI	13 0 55	II TI	14 23 55	I TI
21 23 3	I SE	6 21 21	I SI	13 1 26	II SE	15 0 51	I SE
22 18 46	III OR	7 20 45	I ER	13 2 9	I SI	15 0 57	II TI
22 19 5	II SI	9 21 36	II ER	13 3 16	I TI	15 1 10	II SE
22 19 8	II TE	14 19 47	I OD	13 3 47	II TE	15 2 8	I TE
22 20 16	I ER	15 20 0	I SE	13 4 21	I SE	15 3 50	II TE
22 21 24	III ED	16 20 11	II OD	13 5 29	I TE	15 23 26	I OR
22 21 38	II SE	22 20 10	III TE	14 2 45	I OR	17 1 36	III OR
22 23 56	III ER	25 20 2	II TE	15 1 58	IV SI	19 1 58	IV TI
28 21 33	I TI	6. 1 20 12	II TI	15 4 46	IV SE	19 5 39	IV TE
28 22 46	I SI	7 20 14	I SE	18 1 12	III ED	20 6 3	I SI
28 23 46	I TE	7. 13 3 51	I TI	18 4 14	III ER	20 6 16	II ED
29 18 48	I OD	19 3 37	III SI	20 1 12	II SI	21 3 15	I ED
29 19 18	II TI	27 3 18	II OR	20 3 38	II TI	22 0 32	I SI
29 20 31	III OD	27 3 28	IV TE	20 4 2	I SI	22 0 55	II SI
29 21 40	II SI	29 4 3	I SE	20 4 2	II SE	22 1 48	I TI
29 21 50	II TE	8. 4 3 11	IV ED	20 5 13	I TI	22 2 44	I SE
29 22 12	I ER	5 3 43	I SI	21 1 11	I ED	22 3 32	II TI
29 22 59	III OR	5 4 23	I TI	21 4 42	I OR	22 3 47	II SE
30 19 28	I SE	6 3 48	I OR	22 0 43	I SE	22 4 1	I TE
31 19 6	II ER	10 4 39	II ED	22 1 12	II OR	22 6 25	II TE
4. 5 20 46	I OD	12 3 15	II TE	22 1 55	I TE	23 1 20	I OR
5 22 0	II TI	13 2 45	I ED	24 0 4	IV OR	23 22 29	I TE
6 19 10	I SI	14 2 19	I SE	25 5 10	III ED	24 0 12	III ER
6 20 16	I TE	14 3 6	I TE	27 3 49	II SI	24 0 52	II OR
6 21 24	I SE	19 3 13	II TI	28 3 5	I ED	24 2 15	III OD
7 21 45	II ER	19 4 17	II SE	29 0 23	III TI	24 5 33	III OR
9 19 40	III SI	20 4 39	I ED	29 0 24	I SI	27 0 20	IV ER
9 22 12	III SE	21 1 59	I SI	29 1 38	I TI	28 5 9	I ED
12 22 45	I OD	21 2 52	I TI	29 2 36	I SE	29 2 25	I SI
13 20 2	I TI	21 4 12	I SE	29 3 32	III TE	29 3 32	II SI
13 21 6	I SI	22 2 19	I OR	29 3 50	II OR	29 3 39	I TI
13 22 16	I TE	24 2 27	III SE	29 3 51	I TE	29 4 37	I SE
14 19 28	II OD	24 3 14	III TI	30 1 8	I OR	29 5 53	I TE
14 20 31	I ER	26 4 5	II SI	10. 5 4 59	I ED	29 6 6	II TI
16 19 29	III TI	28 3 45	II OR	6 1 10	II ED	29 6 23	II SE
16 22 0	III TE	28 3 53	I SI	6 2 17	I SI	29 23 37	I ED
20 22 2	I TI	28 4 51	I TI	6 2 22	III SE	30 3 12	I OR
21 19 15	I OD	29 4 18	I OR	6 3 32	I TI	30 22 6	II ED
21 22 16	II OD	30 1 34	I TE	6 4 28	III TI	30 22 7	I TI
21 22 26	I ER	31 3 30	III SI	6 4 29	I SE	30 23 6	I SE
22 19 44	I SE	9. 4 1 39	II ED	6 5 45	I TE	31 0 20	I TE
23 19 25	II TE	5 2 55	I ED	6 23 27	I ED	31 1 2	III ED
23 21 19	II SE	6 1 2	II TE	7 3 3	I OR	31 3 22	II OR
27 20 4	III ER	6 1 19	I TI	8 0 14	I TE	31 4 11	III ER
28 21 15	I OD	6 2 28	I SE	8 1 12	II TE	31 6 6	III OD
29 19 26	I SI	6 3 32	I TE	10 3 4	IV ED	11. 1 22 15	II TE
29 20 47	I TE	7 1 11	IV OD	13 3 20	III SI	3 23 22	III TE
29 21 40	I SE	7 4 33	IV OR	13 3 43	II ED	4 23 7	IV TE

měsíc den hodina minuta	úkaz	měsíc den hodina minuta	úkaz	měsíc den hodina minuta	úkaz	měsíc den hodina minuta	úkaz
11. 5 4 18	I SI	11. 21 5 20	IV SE	12. 6 3 33	III OR	12. 19 19 54	II OR
5 5 30	I TI	21 5 46	II ED	6 3 36	I ED	20 4 52	III ED
5 6 8	II SI	21 5 49	I TE	6 6 43	I OR	20 7 24	I ED
5 6 31	I SE	21 20 33	III OR	7 0 47	I SI	21 4 34	I SI
6 1 31	I ED	21 23 48	I ED	7 1 34	I TI	21 5 4	I TI
6 5 3	I OR	22 3 9	I OR	7 3 1	I SE	21 6 49	I SE
6 22 46	I SI	22 21 1	I SI	7 3 49	I TE	21 7 19	I TE
6 23 57	I TI	22 22 2	I TI	7 5 51	II SI	22 1 52	I ED
7 0 39	II ED	22 23 14	I SE	7 7 28	II TI	22 4 39	I OR
7 0 59	I SE	23 0 16	I TE	7 19 52	IV SI	22 23 2	I SI
7 2 11	I TE	23 0 39	II SI	7 22 4	I ED	22 23 30	I TI
7 5 1	III ED	23 2 44	II TI	7 23 27	IV SE	23 1 17	I SE
7 5 50	II OR	23 3 31	II SE	8 1 9	I OR	23 1 45	I TE
7 23 31	I OR	23 5 37	II TE	8 3 6	IV TI	23 5 19	II ED
8 21 52	II TI	23 21 36	I OR	8 7 0	IV TE	23 19 0	III SI
8 22 18	II SE	24 23 50	II OR	8 20 1	I TI	23 20 21	I ED
9 0 45	II TE	25 3 7	III SI	8 21 30	I SE	23 20 44	III TI
10 22 17	III SE	25 6 16	III SE	8 22 15	I TE	23 22 13	III SE
10 23 52	III TI	25 7 7	III TI	9 0 10	II ED	23 23 5	I OR
11 3 7	III TE	27 7 13	I ED	9 4 29	II OR	24 0 0	III TE
12 6 11	I SI	28 4 26	I SI	9 19 35	I OR	24 19 46	I SE
13 1 50	IV OD	28 5 22	I TI	10 19 9	II SI	24 20 11	I TE
13 3 25	I ED	28 6 39	I SE	10 20 37	II TI	24 21 36	IV TE
13 5 46	IV OR	28 20 9	III ER	10 22 1	II SE	25 0 21	II SI
13 6 53	I OR	28 20 45	III OD	10 23 30	II TE	25 1 11	II TI
14 0 39	I SI	29 0 5	III OR	13 0 53	III ED	25 3 14	II SE
14 1 47	I TI	29 1 41	I ED	13 5 30	I ED	25 4 3	II TE
14 2 52	I SE	29 4 56	I OR	13 6 57	III OR	26 18 36	II ED
14 3 13	II ED	29 21 42	IV OR	14 2 41	I SI	26 22 8	II OR
14 4 1	I TE	29 22 54	I SI	14 3 19	I TI	28 6 28	I SI
14 21 54	I ED	29 23 49	I TI	14 4 55	I SE	28 6 47	I TI
15 1 20	I OR	30 1 8	I SE	14 5 34	I TE	29 3 47	I ED
15 21 21	I SE	30 2 3	I TE	14 23 58	I ED	29 6 22	I OR
15 22 3	II SI	30 3 15	II SI	15 2 54	I OR	30 0 56	I SI
15 22 28	I TE	30 5 7	II TI	15 21 9	I SI	30 1 13	I TI
16 0 19	II TI	30 6 7	II SE	15 21 46	I TI	30 3 11	I SE
16 0 55	II SE	30 20 10	I ED	15 23 23	I SE	30 3 29	I TE
16 3 12	II TE	30 23 23	I OR	16 0 1	I TE	30 7 53	II ED
17 21 28	II OR	12. 1 20 30	I TE	16 2 44	II ED	30 22 15	I ED
17 23 9	III SI	1 21 37	II ED	16 3 0	IV ED	30 22 58	III SI
18 2 17	III SE	2 2 11	II OR	16 6 43	IV ER	31 0 1	III TI
18 3 32	III TI	2 7 6	III SI	16 6 46	II OR	31 0 48	I OR
18 6 47	III TE	3 21 10	II TE	16 20 42	III TE	31 2 12	III SE
20 5 19	I ED	5 6 19	I SI	16 21 20	I OR	31 3 17	III TE
21 1 53	IV SI	5 7 8	I TI	17 21 45	II SI	31 19 25	I SI
21 2 32	I SI	5 20 54	III ED	17 22 55	II TI	31 19 39	I TI
21 3 35	I TI	6 0 8	III ER	18 0 37	II SE	31 21 40	I SE
21 4 46	I SE	6 0 13	III OD	18 1 47	II TE	31 21 55	I TE

Saturn se v první třetině roku 2025 pohybuje přímo souhvězdím Vodnáře, z nějž v průběhu dubna přejde do Ryb. Dne 14. 7. v 9 h je stacionární a začíná se pohybovat zpětně. Na konci září se opět vrací do Vodnáře, kde se 29. 11. ve 2 h ocitá v další zastávce a po zbytek roku se pak pohybuje přímo.

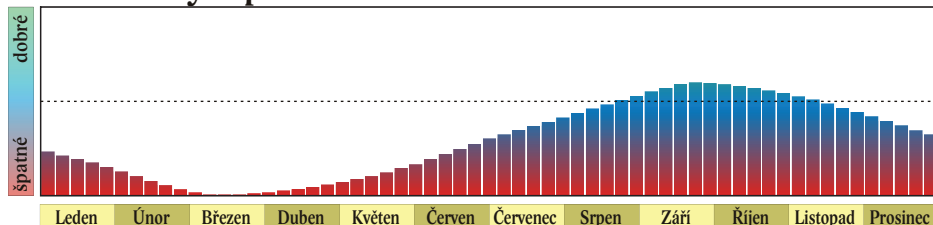
Počátkem ledna je Saturn večer na konci občanského soumraku ve výšce 32° nad jižním obzorem. Dne 4. 1. nastává zákryt Saturnu Měsícem, který je nad naším obzorem pozorovatelný v celém průběhu. V následujících týdnech Saturn rychle klesá a od poloviny února je nepozorovatelný. Dne 12. 3. v 8 h je nejdále od Země (10,602 au) a téhož dne ve 12 h nastává konjunkce se Sluncem.

V tomto roce dojde také ke vzácnému jevu. Dne 6. 5. nastává na Saturnu rovnodennost, z pohledu severní polokoule podzimní. V období rovnodennosti můžeme při pohledu ze Země zaznamenat „zmizení“ prstenců. Bohužel pro nás se tentokrát Země ocitne v rovině prstenců v době, kdy je Saturn prakticky nepozorovatelný. Na počátku roku vidíme postupně se zavírající prstence ze severní strany, na konci března projdeme jejich rovinou (prstence nejsou vidět). Poté se k nám až do poloviny července bude přiklánět jižní strana prstenců, aby se opět začaly zavírat. Tento jev je způsoben sklonem roviny dráhy Saturnu k ekliptice. Nejtenčí budou prstence ve druhé polovině listopadu, ale k dalšímu průchodu Země rovinou prstenců již nedojde. Po celé toto období bude zajímavé pozorovat stíny prstenců a měsíců na kotoučku Saturnu.

Na ranní obloze se Saturn objevuje ve druhé polovině května nízko nad východním obzorem. Dne 29. 6. je Saturn v těsné konjunkci s Neptunem. Nejlepší období viditelnosti trvá od srpna do začátku října, kdy je Saturn pozorovatelný po celou nebo téměř celou noc. Opozice se Sluncem nastává 21. 9. v 7 h, o dvě hodiny později se Saturn ocitá nejbližší Zemi (8,547 au). Během opozice kulminuje ve výšce 37° a dosahuje jasnosti $+0,6\text{mag}$. Velká poloosa prstenců v době opozice měří $22''$, malá poloosa $0,8''$.

Dobře pozorovatelný je Saturn až do konce roku, kdy na konci občanského soumraku vrcholí 36° nad jižním obzorem, zapadá ve 23 hodin.

Podmínky k pozorování

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

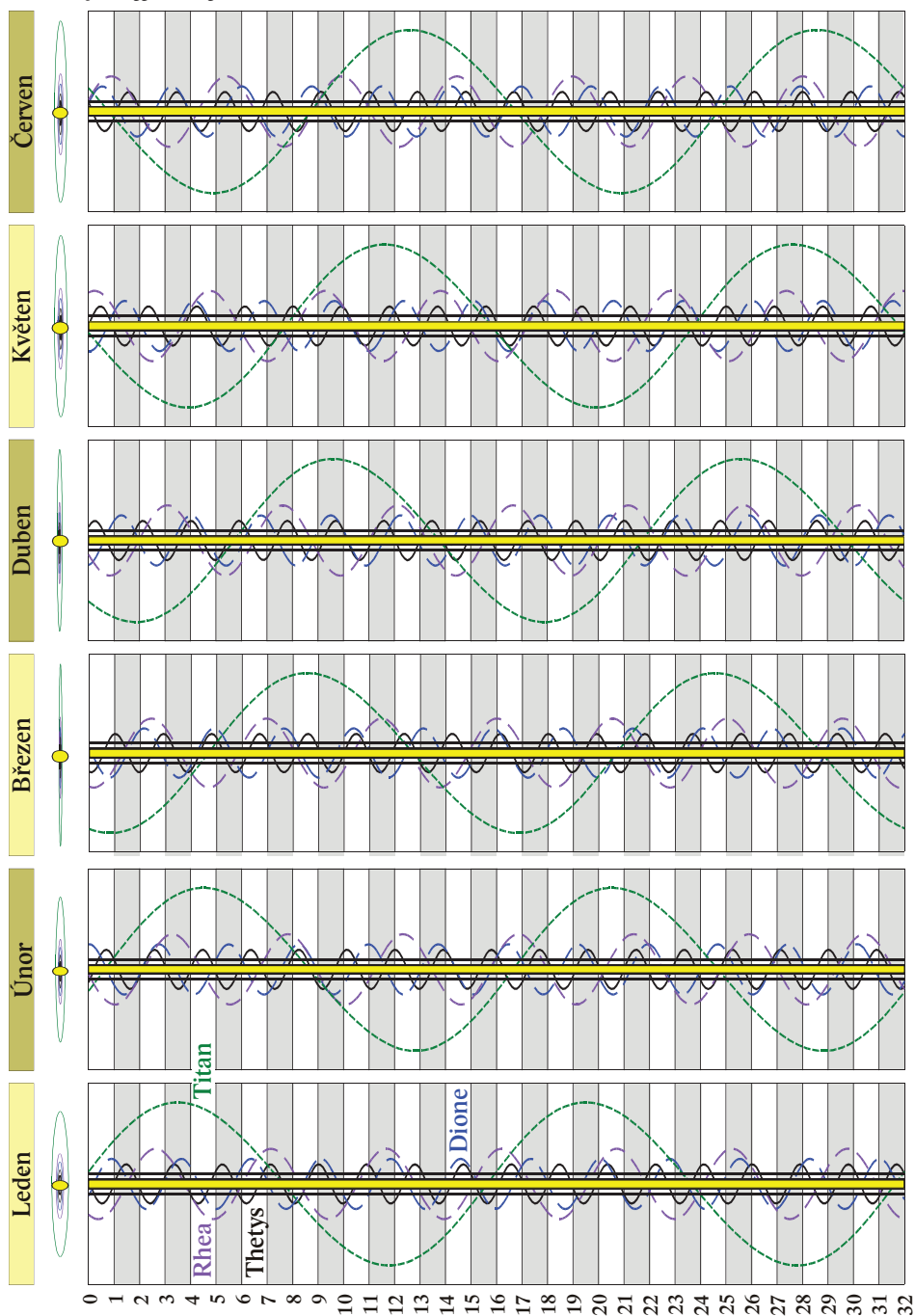
- Elementy Saturnova prstence A
- Elongace měsíců Saturnu

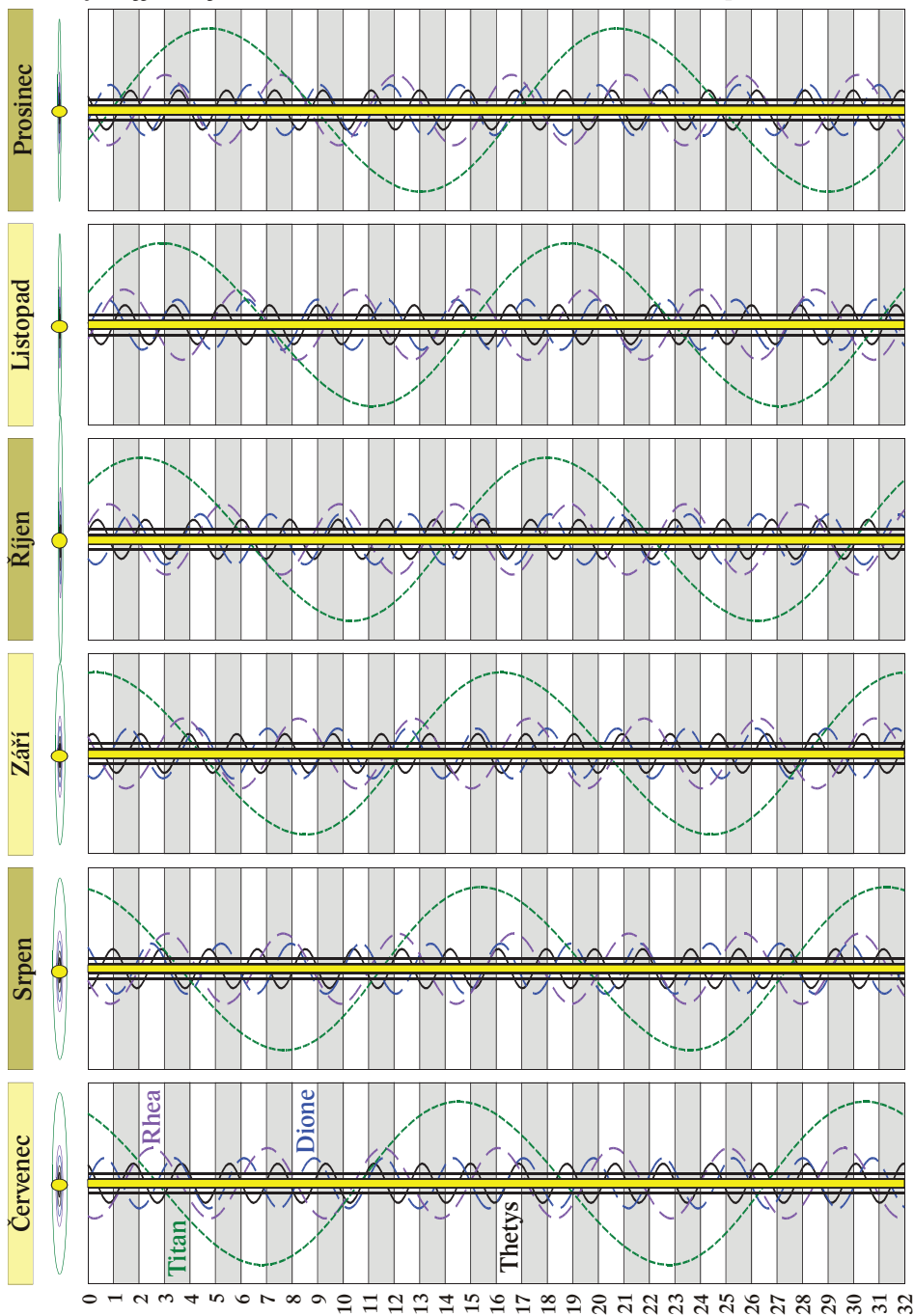
Saturn

mėsić	den	ø h TČ					SEČ		
		RA	Dec	ρ	Δ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° '	"	au		h min	h min	h min
1.	1	23 6,1	- 7 55	7,4	10,025	1,1	10 55	16 20	21 45
	11	23 9,1	- 7 35	7,3	10,167	1,1	10 17	15 44	21 10
	21	23 12,5	- 7 12	7,2	10,293	1,1	9 40	15 8	20 36
	31	23 16,4	- 6 47	7,1	10,401	1,1	9 2	14 32	20 3
2.	10	23 20,5	- 6 20	7,0	10,487	1,2	8 25	13 57	19 30
	20	23 24,8	- 5 53	7,0	10,550	1,2	7 48	13 22	18 57
3.	2	23 29,3	- 5 24	7,0	10,589	1,1	7 10	12 47	18 24
	12	23 33,8	- 4 55	7,0	10,602	1,1	6 33	12 13	17 52
	22	23 38,4	- 4 26	7,0	10,590	1,2	5 56	11 38	17 19
4.	1	23 42,8	- 3 58	7,0	10,554	1,2	5 19	11 3	16 47
	11	23 47,2	- 3 31	7,0	10,493	1,2	4 42	10 28	16 14
	21	23 51,4	- 3 5	7,1	10,409	1,2	4 5	9 53	15 41
5.	1	23 55,3	- 2 41	7,2	10,305	1,2	3 28	9 17	15 7
	11	23 58,9	- 2 20	7,2	10,183	1,2	2 50	8 42	14 33
	21	0 2,1	- 2 1	7,3	10,045	1,1	2 12	8 5	13 59
	31	0 4,9	- 1 46	7,5	9,894	1,1	1 35	7 29	13 23
6.	10	0 7,2	- 1 34	7,6	9,735	1,1	0 57	6 52	12 47
	20	0 8,9	- 1 25	7,7	9,570	1,0	0 18	6 14	12 10
	30	0 10,1	- 1 20	7,8	9,404	1,0	23 36	5 36	11 32
7.	10	0 10,7	- 1 19	8,0	9,241	1,0	22 57	4 57	10 54
	20	0 10,6	- 1 23	8,1	9,086	0,9	22 18	4 18	10 14
	30	0 10,0	- 1 30	8,3	8,943	0,8	21 39	3 38	9 33
8.	9	0 8,8	- 1 40	8,4	8,816	0,8	20 59	2 57	8 52
	19	0 7,0	- 1 54	8,5	8,710	0,7	20 19	2 16	8 10
	29	0 4,8	- 2 11	8,6	8,628	0,7	19 39	1 35	7 27
9.	8	0 2,2	- 2 29	8,6	8,574	0,6	18 58	0 53	6 44
	18	23 59,4	- 2 48	8,6	8,548	0,6	18 18	0 11	6 0
	28	23 56,6	- 3 6	8,6	8,554	0,6	17 37	23 25	5 16
10.	8	23 53,9	- 3 24	8,6	8,589	0,7	16 56	22 43	4 33
	18	23 51,4	- 3 39	8,5	8,654	0,8	16 16	22 1	3 50
	28	23 49,2	- 3 52	8,4	8,745	0,9	15 35	21 19	3 8
11.	7	23 47,6	- 4 1	8,3	8,860	0,9	14 55	20 38	2 26
	17	23 46,5	- 4 6	8,2	8,995	1,0	14 15	19 58	1 45
	27	23 46,0	- 4 7	8,1	9,144	1,0	13 35	19 18	1 5
12.	7	23 46,2	- 4 3	7,9	9,304	1,1	12 56	18 39	0 26
	17	23 47,1	- 3 55	7,8	9,469	1,1	12 17	18 1	23 45
	27	23 48,6	- 3 43	7,7	9,634	1,2	11 38	17 23	23 8

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; ρ ~ zdánlivý poloměr; Δ ~ vzdálenost od Země

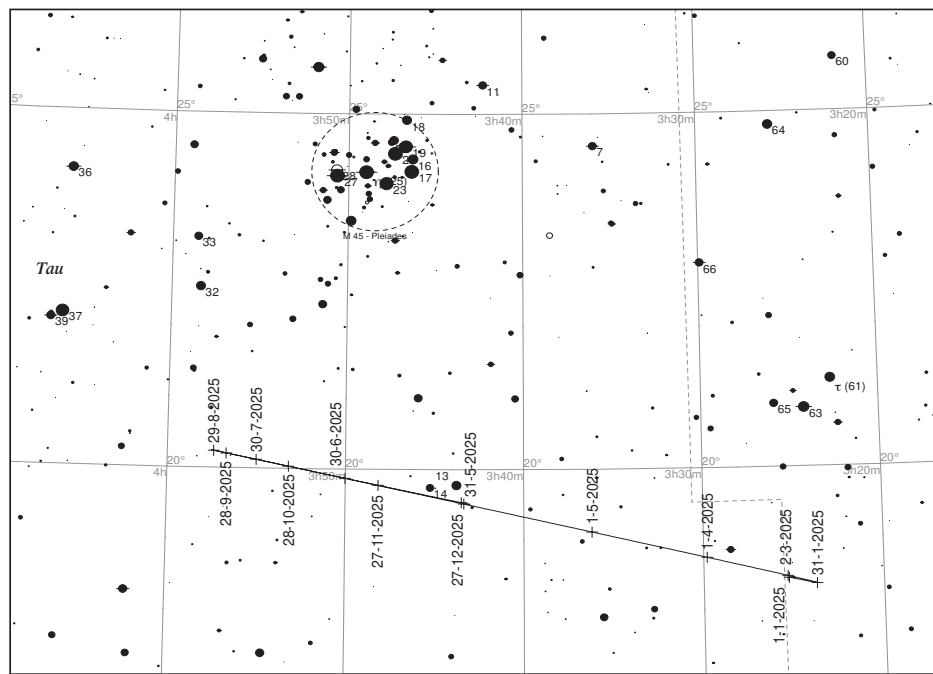

Planeta je teoreticky pozorovatelná pouhým okem. Spíše ji však lze vyhledat pomocí triedru či malého dalekohledu. Na začátku roku 2025 se Uran pohybuje zpětně souhvězdím Berana. V lednu jej najdeme přibližně 3° jihozápadně od hvězdy δ Ari, je pozorovatelný v první polovině noci. Kulminuje okolo 20:30 ve výšce 58° a zapadá po 4. hodině. Dne 30. 1. ve 20 h je stacionární a poté se pohybuje přímo až do další zastávky v září.

V březnu přechází do souhvězdí Býka a zůstane v něm do konce roku. Na konci dubna se Uran stává nepozorovatelným. Konjunkce se Sluncem nastává 18. 5. v 1 h, téhož dne ve 4 h je Uran nejdále od Země (20,541 au).

Znovu začíná být Uran pozorovatelný v červenci ráno nad východním obzorem. Tehdy vychází v době začátku nautického soumraku. Nachází se jižně od Plejád a severně od Venuše. Dne 4. 7. nastává konjunkce Venuše a Uranu ($2,35''$).

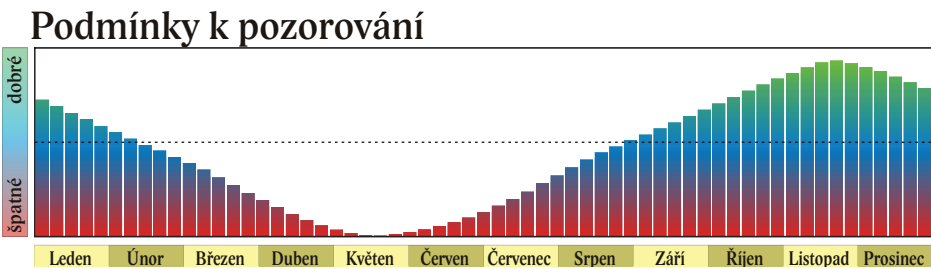
Období nejlepší viditelnosti Uranu trvá od konce srpna do konce roku, kdy je planeta nad naším obzorem po celou noc či po většinu noci. Od zastávky 6. 9. v 6 h se Uran do konce roku opět pohybuje zpětně. Nejbližší Země (18,509 au) se Uran nachází 21. 11. v 11 h, ve 13 h se pak ocitá v opozici se Sluncem, při níž dosahuje +5,6 mag. Koncem roku Uran vrcholí ve 21 h a zapadá před pátou hodinou ránní.

Uran

měsíc	den	Θ h TČ					SEČ		
		RA	Dec	ρ	Δ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° '	"	au		h min	h min	h min
1.	1	3 25,3	+18 26	1,9	18,872	5,6	13 2	20 38	4 19
	21	3 23,9	+18 22	1,8	19,158	5,7	11 42	19 18	2 58
2.	10	3 23,9	+18 22	1,8	19,490	5,7	10 24	18 0	1 40
3.	2	3 25,4	+18 28	1,8	19,826	5,8	9 6	16 43	0 23
	22	3 28,1	+18 38	1,7	20,127	5,8	7 49	15 27	23 4
4.	11	3 31,8	+18 52	1,7	20,360	5,8	6 33	14 12	21 51
5.	1	3 36,2	+19 7	1,7	20,502	5,8	5 17	12 58	20 38
	21	3 41,0	+19 23	1,7	20,540	5,8	4 2	11 44	19 26
6.	10	3 45,7	+19 39	1,7	20,472	5,8	2 46	10 30	18 14
	30	3 50,0	+19 52	1,7	20,304	5,8	1 30	9 15	17 1
7.	20	3 53,6	+20 3	1,7	20,053	5,8	0 14	8 0	15 47
8.	9	3 56,2	+20 11	1,8	19,744	5,7	22 54	6 44	14 31
	29	3 57,4	+20 15	1,8	19,407	5,7	21 36	5 27	13 14
9.	18	3 57,3	+20 14	1,8	19,079	5,7	20 17	4 8	11 55
10.	8	3 55,8	+20 10	1,9	18,799	5,6	18 57	2 48	10 35
	28	3 53,2	+20 2	1,9	18,601	5,6	17 37	1 27	9 13
11.	17	3 49,9	+19 52	1,9	18,512	5,6	16 16	0 5	7 50
12.	7	3 46,5	+19 42	1,9	18,547	5,6	14 55	22 39	6 27
	27	3 43,5	+19 32	1,9	18,700	5,6	13 34	21 17	5 4

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; ρ ~ zdánlivý poloměr; Δ ~ vzdálenost od Země

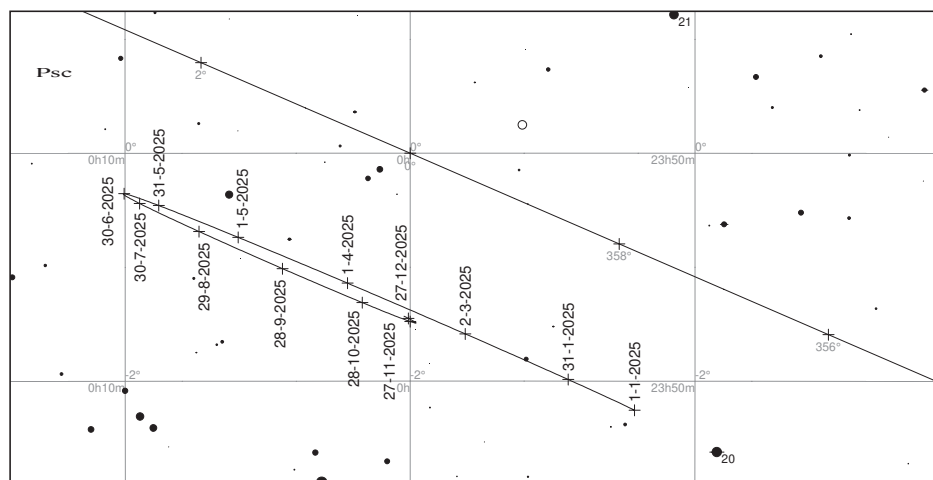

Po celý rok 2025 se Neptun zdržuje v souhvězdí Ryb poblíž hranice s Vodnářem. K vyhledání Neptunu je třeba alespoň triedr či malý astronomický dalekohled, kotouček lze spolehlivě rozlišit až při zvětšení 200x či 300x. Na začátku roku je Neptun přibližně 1° severovýchodně od hvězdy 20 Psc, během roku pak planeta opisuje kličku severně od hvězd 24, 27 a 29 Psc. Po celý tento rok je v blízkosti Neptunu též planeta Saturn. Nejtěsněji se přiblíží v létě. Konjunkce nastávají hned dvě, avšak pouze v rektascenzi, a to 29. 6. a 6. 8. Protože obě planety se krátce po první konjunkci v rektascenzi začínají pohybovat zpětně, přičemž Saturn rychleji, ke konjunkci v délce v tomto roce nedojde.

Počátkem roku je Neptun na obloze večer, na konci nautického soumraku jej najdeme ve výšce 37° nad jižním obzorem. Postupně klesá k jihozápadu, v březnu se stává nepozorovatelným. Konjunkce se Sluncem nastává 20. 3. v 0 h, téhož dne ve 22 h je Neptun nejdále od Země (30,888 au).

Opět pozorovatelnou se planeta Neptun stává v červnu. V období letního slunovratu vychází krátce po půlnoci a na počátku nautického soumraku se nachází ve výšce 17° nad VJV obzorem. Dne 5. 7. v 16 h je Neptun stacionární a začíná se pohybovat zpětně. Nejlepší podmínky na pozorování jsou od konce července do poloviny října. Tehdy je nad obzorem po většinu noci nebo po celou noc. Nejblíže Zemi (28,884 au) je Neptun 22. 9. v 17 h, v opozici se Sluncem se pak ocitá 23. 9. ve 14 h. Jasnost v tomto období dosahuje $+7,8$ mag. Dne 11. 12. v 1 h je Neptun opět stacionární a začíná se pohybovat přímo.

Dobře pozorovatelný, a to v první polovině noci, je Neptun až do konce roku. Koncem prosince se na konci astronomického soumraku nachází téměř 38° nad jižním obzorem a zapadá po 23. hodině.

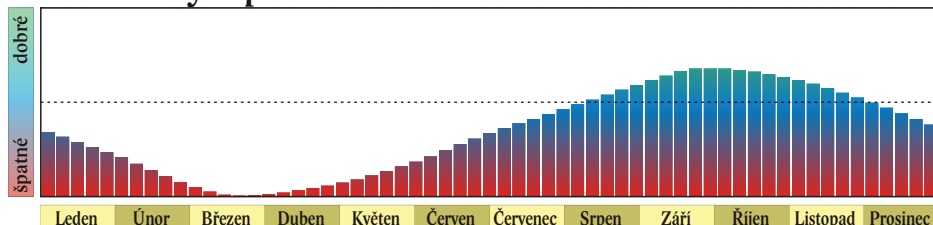

Neptun

měsíc	den	Θ h TČ					SEČ		
		RA	Dec	ρ	Δ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° '	"	au		h min	h min	h min
1.	1	23 52,1	- 2 15	1,1	30,109	7,9	11 14	17 6	22 58
	21	23 53,5	- 2 6	1,1	30,426	7,9	9 56	15 49	21 41
2.	10	23 55,6	- 1 52	1,1	30,678	7,9	8 38	14 32	20 26
3.	2	23 58,1	- 1 35	1,1	30,837	8,0	7 21	13 16	19 11
	22	0 0,8	- 1 17	1,1	30,888	8,0	6 4	12 0	17 57
4.	11	0 3,6	- 1 0	1,1	30,825	8,0	4 46	10 44	16 42
5.	1	0 6,1	- 0 44	1,1	30,658	7,9	3 29	9 28	15 27
	21	0 8,1	- 0 32	1,1	30,406	7,9	2 11	8 11	14 11
6.	10	0 9,4	- 0 24	1,1	30,095	7,9	0 53	6 54	12 55
	30	0 10,1	- 0 21	1,1	29,761	7,9	23 31	5 36	11 37
7.	20	0 9,9	- 0 23	1,1	29,438	7,9	22 13	4 17	10 18
8.	9	0 9,0	- 0 30	1,1	29,165	7,8	20 54	2 58	8 58
	29	0 7,4	- 0 41	1,2	28,973	7,8	19 34	1 38	7 37
9.	18	0 5,5	- 0 54	1,2	28,887	7,8	18 15	0 17	6 15
10.	8	0 3,5	- 1 7	1,2	28,919	7,8	16 55	22 52	4 54
	28	0 1,7	- 1 18	1,2	29,067	7,8	15 36	21 32	3 32
11.	17	0 0,4	- 1 26	1,1	29,313	7,8	14 16	20 12	2 12
12.	7	23 59,9	- 1 29	1,1	29,628	7,9	12 57	18 53	0 52
	27	0 0,1	- 1 27	1,1	29,972	7,9	11 39	17 34	23 30

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; ρ ~ zdánlivý poloměr; Δ ~ vzdálenost od Země

Podmínky k pozorování

Trpasličí planety a planetky

Od roku 2006 jsou planety a další tělesa Sluneční soustavy rozčleněny do tří kategorií dle následující rezoluce Mezinárodní astronomické unie (IAU):

1) Planeta je nebeské těleso, které (a) obíhá okolo Slunce, (b) má dostatečnou hmotnost, aby jeho gravitace překonala vnitřní síly pevného tělesa, a dosáhne tedy tvaru odpovídajícího hydrostatické rovnováze (zhruba kulový tvar), (c) vyčistilo okolí své dráhy.

2) Trpasličí planeta je nebeské těleso, které (a) obíhá okolo Slunce, (b) má dostatečnou hmotnost, aby jeho gravitace překonala vnitřní síly pevného tělesa, a dosáhne tedy tvaru odpovídajícího hydrostatické rovnováze (přibližně kulový tvar), (c) nevyčistilo okolí své dráhy, (d) není satelitem.

3) Všechna ostatní tělesa obíhající kolem Slunce jsou zařazena pod společný název „malá tělesa Sluneční soustavy“.

V době přípravy této části ročenky IAU oficiálně klasifikovala pět těles jako trpasličí planety – Ceres, Eris, Haumea, Makemake a Pluto. Řada dalších těles je považována za vážné kandidáty (Sedna, Quaoar, Orcus, Gonggong).

Oskulační dráhové elementy pro rok 2025 (MJD= 60840) (vzhledem k ekliptice a jarnímu bodu J2000.0)

	a	M	e	ω	i	Ω	n
	au	°		°	°	°	°
Pluto	39,35834	52,363	0,24678	223,671	17,1726	110,333	0,003992
Ceres	2,76598	197,273	0,07943	153,526	10,5878	80,252	0,214254
Pallas	2,77016	177,347	0,23056	123,807	34,9246	172,894	0,213770
Juno	2,67072	181,484	0,25592	57,692	12,9863	169,829	0,225820
Vesta	2,36145	343,322	0,09012	255,279	7,1440	103,703	0,271604

a ~ velká poloosa dráhy; M ~ střední anomálie; e ~ excentricita; ω ~ délka perihelu; i ~ sklon dráhy;
 Ω ~ délka výstupného uzlu; n ~ střední denní pohyb

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

- Pluto: heliocentrické souřadnice, rovníkové souřadnice
- Ceres: fyzikální charakteristiky
- Eris, Haumea, Makemake: fyzikální charakteristiky, oskulační elementy

Ceres

Na začátku roku 2025 je trpasličí planeta (1) Ceres nepozorovatelná. Pohybuje se přímo souhvězdím Kozoroha. Dne 14. 2. ve 23 h nastává konjunkce se Sluncem. Tehdy se již Ceres nachází v souhvězdí Vodnáře. Z něj pak na začátku května přechází do Velryby (nachází se výrazně jižně od ekliptiky). Severně od ní se v té době nacházejí planety Neptun, Venuše a Saturn, Ceres je ale stále nepozorovatelná. Se stoupající elongací vůči Slunci se v období okolo letního slunovratu viditelnost Cerery výrazně nezlepšuje.

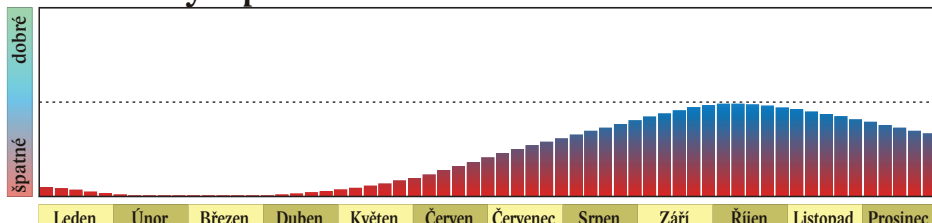
Na začátku srpna však vystoupá na konci astronomické noci (ráno) do výšky 25° nad JV obzorem, s jasností +8,6 mag už je pozorovatelná. Dne 16. 8. ve 2 h je Ceres stacionární a v následujícím období se až do další zastávky 28. 11. v 0 h pohybuje zpětně. Opozice se Sluncem nastává 2. 10. ve 14 h. V té době dosahuje Ceres jasnosti +7,6 mag a vrcholí ve výšce téměř 30°. Stále se pohybuje souhvězdím Velryby, v němž setrvá až do konce roku.

V prosinci začíná deklinace stoupat, ale jasnost naopak výrazně poklesne až k +8,8 mag v závěru roku. Tehdy je Ceres na večerní obloze, zapadá půl hodiny před půlnocí.

Geocentrické úkazy (SEČ)

	<i>m</i>	<i>d</i>	<i>h</i>
Konjunkce	2	14	23
Opozice	10	2	14
Zastávka	8	16	2
Zastávka	11	28	0

Podmínky k pozorování

Ceres

měsíc	den	0 h TČ				SEČ		
		RA	Dec	Δ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° '	au		h min	h min	h min
1.	1	20 53,9	-24 45	3,798	9,2	10 18	14 9	18 0
	11	21 9,8	-23 42	3,860	9,2	9 47	13 46	17 44
	21	21 25,8	-22 35	3,907	9,1	9 17	13 22	17 28
	31	21 41,7	-21 23	3,940	9,1	8 46	12 59	17 12
2.	10	21 57,5	-20 9	3,958	9,0	8 15	12 35	16 56
	20	22 13,1	-18 53	3,960	9,0	7 44	12 11	16 39
3.	2	22 28,6	-17 34	3,948	9,1	7 12	11 47	16 23
	12	22 43,7	-16 16	3,921	9,2	6 41	11 23	16 6
	22	22 58,6	-14 57	3,879	9,2	6 9	10 59	15 48
4.	1	23 13,2	-13 39	3,824	9,3	5 38	10 34	15 30
	11	23 27,4	-12 24	3,756	9,3	5 6	10 9	15 11
	21	23 41,2	-11 11	3,675	9,3	4 34	9 43	14 52
5.	1	23 54,6	-10 2	3,583	9,3	4 3	9 17	14 32
	11	0 7,5	- 8 58	3,480	9,3	3 31	8 50	14 10
	21	0 19,8	- 8 0	3,368	9,3	2 59	8 23	13 48
	31	0 31,5	- 7 8	3,248	9,2	2 27	7 56	13 24
6.	10	0 42,3	- 6 25	3,122	9,2	1 55	7 27	12 59
	20	0 52,3	- 5 50	2,990	9,1	1 23	6 58	12 33
	30	1 1,2	- 5 25	2,856	9,0	0 50	6 27	12 4
7.	10	1 8,9	- 5 12	2,720	8,9	0 18	5 56	11 33
	20	1 15,1	- 5 10	2,586	8,8	23 41	5 22	11 0
	30	1 19,6	- 5 21	2,456	8,6	23 7	4 48	10 25
8.	9	1 22,2	- 5 44	2,334	8,5	22 32	4 11	9 46
	19	1 22,7	- 6 19	2,222	8,3	21 56	3 32	9 4
	29	1 20,8	- 7 5	2,126	8,1	21 18	2 51	8 19
9.	8	1 16,8	- 7 58	2,049	7,9	20 39	2 7	7 31
	18	1 10,7	- 8 53	1,994	7,8	19 58	1 22	6 41
	28	1 3,0	- 9 45	1,965	7,6	19 15	0 35	5 50
10.	8	0 54,6	-10 27	1,964	7,6	18 31	23 43	4 59
	18	0 46,2	-10 53	1,990	7,7	17 45	22 55	4 9
	28	0 38,8	-11 1	2,043	7,9	16 59	22 8	3 22
11.	7	0 33,1	-10 50	2,119	8,1	16 13	21 24	2 38
	17	0 29,4	-10 21	2,214	8,3	15 28	20 41	1 57
	27	0 28,0	- 9 35	2,325	8,4	14 44	20 0	1 21
12.	7	0 28,9	- 8 35	2,447	8,6	14 0	19 22	0 47
	17	0 32,0	- 7 24	2,575	8,7	13 18	18 46	0 17
	27	0 36,9	- 6 4	2,708	8,8	12 38	18 12	23 46

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; Δ ~ vzdálenost od Země

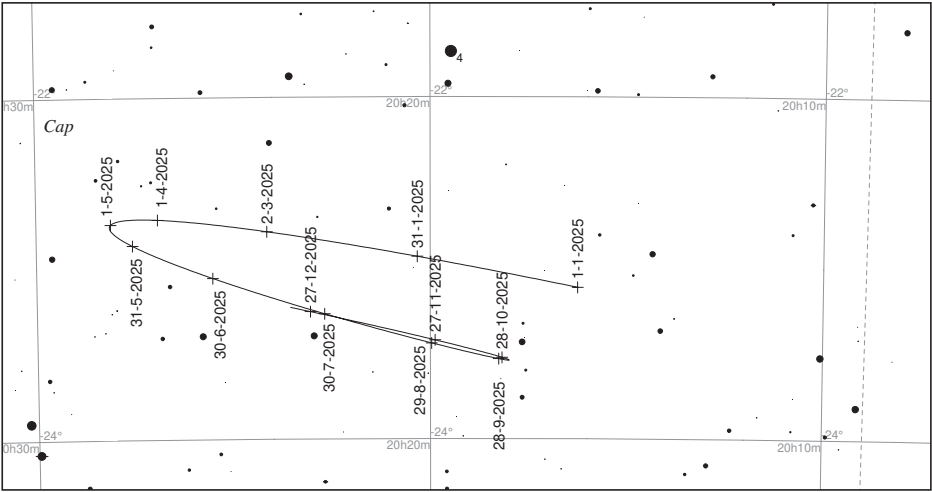
Pluto

Trpasličí planetu Pluto lze spatřit většími amatérskými astronomickými dalekohledy, případně zachytit fotograficky. Po celý rok 2025 se zdržuje 1 až 2 stupně jižně a jihozápadně od hvězdy 4 Cap (+5,85 mag). Stále má velmi nízkou deklinaci, která se pohybuje v rozmezí od $-23^{\circ}6,9'$ na začátku roku do $-22^{\circ}42,5'$ v dubnu zpět k letošnímu minimu $-23^{\circ}32,3'$ v říjnu.

Počátkem roku je trpasličí planeta Pluto nepozorovatelná. Pohybuje se přímo. Dne 21. 1. ve 13 h je v konjunkci se Sluncem a 24. 1. je nejdále od Země (36,169 au). Relativně vhodné podmínky pro pozorování trvají od konce dubna do začátku října. Dne 6. 5. v 7 h se Pluto ocitá v zastávce a poté se pohybuje zpětně až do 14. 10., kdy je v 9 h ve své druhé letošní zastávce. Země se k Plutu nejvíce přiblíží 22. 7. v 15 h na vzdálenost 34,298 au. Opozice se Sluncem nastává 25. 7. v 8 h. Pluto v té době dosahuje jasnosti +14,4 mag, o půlnoci kulminuje necelých 17° nad jižním obzorem.

Geocentrické úkazy (SEČ)

	<i>m</i>	<i>d</i>	<i>h</i>
Stacionární	5	6	7
Stacionární	10	14	9
Konjunkce	1	21	13
Opozice	7	25	8
Největší vzdálenost (36,169 au)	1	24	5
Nejmenší vzdálenost (34,298 au)	7	22	15

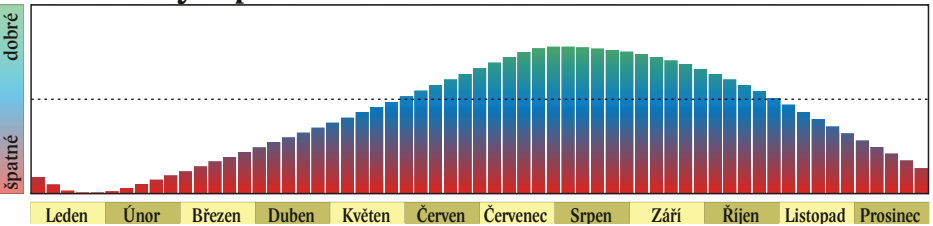

Pluto

měsíc	den	θ h TČ				SEČ		
		RA	Dec	Δ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° '	au		h min	h min	h min
1.	1	20 16,2	-23 7	36,091	14,5	9 29	13 31	17 32
	21	20 19,0	-23 0	36,168	14,5	8 12	12 15	16 17
2.	10	20 21,7	-22 53	36,128	14,5	6 56	10 59	15 2
3.	2	20 24,1	-22 47	35,979	14,5	5 39	9 43	13 46
	22	20 26,2	-22 44	35,740	14,5	4 22	8 26	12 30
4.	11	20 27,5	-22 43	35,440	14,5	3 5	7 9	11 13
5.	1	20 28,1	-22 44	35,116	14,5	1 47	5 51	9 54
	21	20 27,9	-22 49	34,806	14,4	0 28	4 32	8 35
6.	10	20 27,0	-22 55	34,547	14,4	23 6	3 12	7 15
	30	20 25,5	-23 3	34,370	14,4	21 46	1 52	5 54
7.	20	20 23,7	-23 12	34,299	14,4	20 27	0 32	4 33
8.	9	20 21,7	-23 20	34,342	14,4	19 7	23 7	3 11
	29	20 20,0	-23 26	34,497	14,4	17 47	21 47	1 50
9.	18	20 18,7	-23 31	34,749	14,4	16 28	20 27	0 30
10.	8	20 18,1	-23 32	35,069	14,5	15 9	19 8	23 6
	28	20 18,2	-23 31	35,423	14,5	13 50	17 49	21 48
11.	17	20 19,2	-23 28	35,769	14,5	12 32	16 31	20 31
12.	7	20 20,8	-23 22	36,069	14,5	11 15	15 14	19 14
	27	20 23,1	-23 15	36,289	14,5	9 57	13 58	17 59

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; Δ ~ vzdálenost od Země

Podmínky k pozorování

Planetky

Pallas

mésíc	den	Ø h TČ				SEČ		
		RA	Dec	Δ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° '	au		h min	h min	h min
1.	1	18 44,1	+ 2 56	4,174	10,4	5 42	11 59	18 16
	11	18 58,2	+ 3 6	4,183	10,4	5 16	11 34	17 52
	21	19 12,1	+ 3 25	4,177	10,4	4 49	11 9	17 28
	31	19 25,7	+ 3 53	4,156	10,5	4 21	10 43	17 4
2.	10	19 38,9	+ 4 30	4,121	10,5	3 52	10 17	16 41
	20	19 51,6	+ 5 14	4,072	10,5	3 22	9 50	16 18
3.	2	20 3,7	+ 6 5	4,010	10,5	2 50	9 23	15 55
	12	20 15,1	+ 7 3	3,935	10,5	2 18	8 55	15 32
	22	20 25,7	+ 8 5	3,848	10,5	1 44	8 26	15 8
4.	1	20 35,5	+ 9 11	3,750	10,5	1 9	7 56	14 44
	11	20 44,2	+10 20	3,644	10,5	0 33	7 26	14 19
	21	20 51,9	+11 31	3,529	10,5	23 51	6 54	13 53
5.	1	20 58,2	+12 41	3,409	10,4	23 12	6 21	13 26
	11	21 3,1	+13 49	3,285	10,3	22 31	5 46	12 57
	21	21 6,5	+14 52	3,161	10,2	21 50	5 10	12 27
	31	21 8,1	+15 49	3,037	10,1	21 7	4 33	11 54
6.	10	21 7,9	+16 35	2,918	10,0	20 23	3 53	11 19
	20	21 5,8	+17 8	2,808	9,9	19 38	3 12	10 41
	30	21 1,9	+17 23	2,709	9,8	18 54	2 28	9 59
7.	10	20 56,3	+17 17	2,625	9,7	18 9	1 43	9 13
	20	20 49,4	+16 47	2,561	9,6	17 26	0 57	8 24
	30	20 41,7	+15 52	2,519	9,5	16 44	0 10	7 32
8.	9	20 33,9	+14 33	2,502	9,4	16 5	23 19	6 38
	19	20 26,6	+12 54	2,511	9,4	15 27	22 32	5 42
	29	20 20,5	+11 0	2,546	9,5	14 51	21 47	4 47
9.	8	20 16,0	+ 8 58	2,605	9,6	14 18	21 3	3 53
	18	20 13,4	+ 6 54	2,687	9,8	13 46	20 21	3 1
	28	20 12,9	+ 4 55	2,787	9,9	13 16	19 42	2 12
10.	8	20 14,5	+ 3 4	2,902	10,0	12 47	19 4	1 25
	18	20 17,9	+ 1 25	3,028	10,1	12 19	18 28	0 41
	28	20 23,1	- 0 1	3,160	10,2	11 52	17 54	0 0
11.	7	20 29,8	- 1 12	3,295	10,3	11 25	17 22	23 18
	17	20 37,9	- 2 11	3,430	10,4	10 58	16 51	22 43
	27	20 47,1	- 2 55	3,561	10,4	10 32	16 21	22 9
12.	7	20 57,3	- 3 27	3,686	10,5	10 5	15 51	21 38
	17	21 8,3	- 3 46	3,802	10,5	9 38	15 23	21 8
	27	21 20,0	- 3 55	3,907	10,5	9 11	14 55	20 40

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; Δ ~ vzdálenost od Země

Junio

měsíc	den	θ h TČ				SEČ		
		RA	Dec	Δ	mag	východ	průchod	západ
		<i>h min</i>	<i>° '</i>	<i>au</i>		<i>h min</i>	<i>h min</i>	<i>h min</i>
1.	1	15 15,0	- 9 46	3,780	11,4	3 15	8 31	13 46
	11	15 26,1	-10 0	3,667	11,4	2 48	8 2	13 17
	21	15 36,5	-10 6	3,544	11,4	2 19	7 33	12 47
	31	15 45,8	-10 2	3,413	11,3	1 49	7 3	12 17
2.	10	15 53,8	- 9 50	3,277	11,2	1 17	6 32	11 47
	20	16 0,5	- 9 28	3,138	11,1	0 42	5 59	11 16
3.	2	16 5,6	- 8 57	2,999	11,0	0 5	5 25	10 44
	12	16 8,8	- 8 18	2,864	10,9	23 22	4 49	10 11
	22	16 10,0	- 7 31	2,738	10,8	22 40	4 10	9 37
4.	1	16 9,1	- 6 38	2,624	10,7	21 55	3 30	9 1
	11	16 6,0	- 5 40	2,526	10,5	21 8	2 48	8 23
	21	16 1,0	- 4 41	2,450	10,4	20 19	2 3	7 44
5.	1	15 54,3	- 3 45	2,398	10,3	19 28	1 18	7 2
	11	15 46,5	- 2 54	2,373	10,2	18 37	0 31	6 19
	21	15 38,3	- 2 14	2,377	10,2	17 46	23 38	5 35
	31	15 30,4	- 1 46	2,409	10,3	16 57	22 51	4 50
6.	10	15 23,4	- 1 32	2,467	10,4	16 10	22 5	4 5
	20	15 17,8	- 1 33	2,547	10,6	15 25	21 20	3 20
	30	15 14,1	- 1 48	2,647	10,7	14 44	20 37	2 35
7.	10	15 12,2	- 2 15	2,762	10,8	14 5	19 56	1 52
	20	15 12,4	- 2 51	2,887	11,0	13 28	19 17	1 10
	30	15 14,3	- 3 34	3,020	11,1	12 55	18 40	0 29
8.	9	15 18,0	- 4 24	3,156	11,2	12 23	18 5	23 46
	19	15 23,3	- 5 17	3,292	11,3	11 53	17 31	23 8
	29	15 30,0	- 6 12	3,426	11,3	11 25	16 58	22 31
9.	8	15 38,0	- 7 8	3,554	11,4	10 58	16 27	21 55
	18	15 47,1	- 8 3	3,675	11,4	10 33	15 57	21 20
	28	15 57,2	- 8 57	3,787	11,5	10 8	15 27	20 47
10.	8	16 8,2	- 9 48	3,889	11,5	9 44	14 59	20 14
	18	16 20,0	-10 35	3,978	11,5	9 20	14 31	19 43
	28	16 32,4	-11 18	4,053	11,5	8 57	14 5	19 12
11.	7	16 45,5	-11 56	4,113	11,4	8 34	13 38	18 43
	17	16 59,0	-12 29	4,159	11,4	8 11	13 12	18 14
	27	17 12,9	-12 55	4,188	11,3	7 47	12 47	17 47
12.	7	17 27,2	-13 14	4,200	11,3	7 24	12 22	17 20
	17	17 41,6	-13 27	4,195	11,2	7 0	11 57	16 54
	27	17 56,2	-13 32	4,174	11,2	6 36	11 32	16 29

RA ~ rektascenze; Dec ~ deklinace; Δ ~ vzdálenost od Země

měsíc	den	θ h TČ				SEČ		
		RA	Dec	Δ	mag	východ	průchod	západ
		h min	° '	au		h min	h min	h min
1.	1	13 58,2	- 4 54	2,383	7,8	1 34	7 14	12 53
	11	14 13,3	- 5 50	2,255	7,7	1 15	6 50	12 24
	21	14 27,4	- 6 35	2,126	7,6	0 53	6 24	11 56
	31	14 40,4	- 7 9	1,996	7,4	0 29	5 58	11 26
2.	10	14 51,9	- 7 31	1,867	7,3	0 3	5 30	10 57
	20	15 1,6	- 7 40	1,742	7,1	23 31	5 0	10 26
3.	2	15 9,1	- 7 36	1,622	6,9	22 59	4 29	9 55
	12	15 14,1	- 7 20	1,510	6,7	22 23	3 54	9 22
	22	15 16,0	- 6 53	1,409	6,5	21 43	3 17	8 46
4.	1	15 14,8	- 6 18	1,323	6,2	20 59	2 36	8 9
	11	15 10,4	- 5 37	1,255	6,0	20 12	1 52	7 28
	21	15 3,2	- 4 57	1,208	5,8	19 22	1 6	6 45
5.	1	14 54,2	- 4 23	1,184	5,6	18 31	0 18	5 59
	11	14 44,5	- 4 2	1,184	5,7	17 41	23 24	5 12
	21	14 35,7	- 4 0	1,208	5,8	16 53	22 36	4 24
	31	14 28,7	- 4 17	1,254	6,0	16 8	21 50	3 36
6.	10	14 24,5	- 4 53	1,317	6,3	15 28	21 7	2 50
	20	14 23,4	- 5 47	1,396	6,5	14 52	20 26	2 5
	30	14 25,2	- 6 55	1,486	6,6	14 20	19 49	1 22
7.	10	14 30,0	- 8 13	1,585	6,8	13 52	19 15	0 41
	20	14 37,3	- 9 39	1,690	7,0	13 27	18 43	0 2
	30	14 46,8	-11 10	1,798	7,1	13 5	18 13	23 21
8.	9	14 58,3	-12 43	1,909	7,3	12 45	17 45	22 46
	19	15 11,6	-14 16	2,020	7,4	12 27	17 19	22 11
	29	15 26,4	-15 48	2,131	7,5	12 11	16 55	21 39
9.	8	15 42,6	-17 15	2,241	7,6	11 56	16 32	21 8
	18	16 0,0	-18 37	2,348	7,7	11 41	16 10	20 38
	28	16 18,6	-19 52	2,451	7,7	11 28	15 49	20 10
10.	8	16 38,1	-20 59	2,551	7,8	11 15	15 29	19 44
	18	16 58,4	-21 56	2,646	7,8	11 1	15 10	19 19
	28	17 19,6	-22 42	2,735	7,8	10 48	14 52	18 56
11.	7	17 41,3	-23 17	2,819	7,9	10 34	14 35	18 35
	17	18 3,5	-23 39	2,896	7,9	10 19	14 17	18 16
	27	18 26,1	-23 48	2,965	7,9	10 3	14 1	17 58
12.	7	18 48,8	-23 44	3,027	7,9	9 46	13 44	17 42
	17	19 11,7	-23 27	3,080	7,8	9 28	13 27	17 27
	27	19 34,5	-22 58	3,125	7,8	9 8	13 11	17 14

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

- Efemeridy dalších planetek jasnějších 10 mag, u kterých nastává v roce 2025 opozice se Sluncem

Komety

Po loňském roce, bohatém na jasné komety, nás čeká podstatně slabší, ale přesto zajímavý rok. Perihelem by mělo projít celkem 87 komet, z nichž je 44 krátkoperiodických s definitivním označením. Dalších 20 je také krátkoperiodických, ale pozorovaných jen při jednom návratu, a tak je jejich dráha a znovuoobjevení nejisté. Posledních 23 komet jsou komety dlouhoperiodické. Tento počet nemusí být konečný, protože další komety mohou být objeveny v průběhu roku.

Viditelných komet bude v roce 2025 pomálu. Menšími binokuláry budou pozorovatelné pouze 3 komety. Nejjasnější, ale jen krátce viditelná, bude 210P/Christensen, jejíž jasnost by mohl zesílit i efekt dopředného rozptylu. Při extrémně příznivém návratu by mohla dosáhnout až 8,5 mag. Návratem století můžeme označit letošní pozorování komety 24P/Schaumasse. Ta sice projde perihelem až příští rok, ale jasná bude už letos a v maximu by měla dosáhnout 9,1 mag. Poslední jasnější kometou by měla být dlouhoperiodická C/2024 E1 (Wierzchos), která dosáhne jasnosti kolem 9,4 mag.

V roce 2019 prošla perihelem 29P/Schwassmann-Wachmann. Ta obíhá okolo Slunce po téměř kruhové dráze za planetou Jupiter a viditelná je většími dalekohledy vizuálně bez ohledu na její polohu, ovšem jen za předpokladu, že u ní dojde k výbuchu. K těm u ní dochází hned několikrát ročně. Její klidová jasnost je mezi 14-16 mag, ve vzplanutích zjasňuje na 12-13, výjimečně až na 10 mag.

Pro každý měsíční nov, okolo kterého jsou podmínky pozorovatelnosti nejlepší, je sepsán souhrn komet jasnějších 13 mag. Pro den měsíčního novu je k dispozici i diagram výšky nad obzorem v průběhu noci a soumraků, který lze použít k plánování nočního pozorování. Diagramy jsou vytvořeny pro 15° v. d. a 50° s. š. Dále jsou připojeny mapy pro vyhledání komet jasnějších 10 mag. V digitální verzi naleznete navíc dráhové elementy všech komet procházejících letos perihelem. Obsahují oficiální označení, den, měsíc a rok průchodu perihelem, perihelovou vzdálenost (q), excentricitu dráhy (e), argument perihelu (ω), délku výstupního uzlu (Ω) a sklon dráhy (i).

Komety jasnější 13 mag v roce 2025

Kometu **24P/Schaumasse** objevil Alexandre Schaumasse dne 1. prosince 1911. Kometa má poměrně stabilní dráhu, Jupiter mění spíše její orientaci v prostoru, ale perihel je poměrně stabilní, pohybuje se okolo 1,2 au. Tato kometa projde přísluním až v roce 2026, dobře pozorovatelná bude ale už letos. Čeká nás velice příznivý návrat této komety, při kterém se přiblíží k Zemi na vzdálenost 0,594 au a koncem letošního roku dosáhne jasnosti 9,1 mag.

210P/Christensen objevil Eric Christensen dne 10. června 2003 z observatoře Catalina Sky Survey. Jedná se o poměrně slabou kometu s perihelem uvnitř zemské dráhy, která se často přiblížuje k Jupiteru. Přiblížení k obří planetě v letech 1984 a 1996

snížilo vzdálenost v perihelu z 0,66 na 0,55 AU. Kometa se často přibližuje i k Zemi, díky čemuž ji můžeme krátce pozorovat. Její slabá aktivita se výrazněji projevuje jen v blízkosti Slunce. Kometa se přiblíží k Zemi na vzdálenost 0,430 au, ale tehdy ještě nebude pozorovatelná. Maximální jasnost by mohl příznivě ovlivnit efekt dopředného rozptylu a kometa by mohla dosáhnout jasnosti až 8,5 mag.

Kometu **240P/NEAT** objevil tým projektu NEAT dne 7. března 2002 pomocí teleskopu NEAT (Near-Earth Asteroid Tracking). Jedná se o poměrně slabou, navíc vzdálenou, kometu na dráze s nízkou výstředností. Její objev umožnilo přiblížení k Jupiteru v roce 2007, které snížilo vzdálenost v perihelu z 2,53 na 2,12 au, čímž se stala snadněji pozorovatelnou. Podobně pozorovatelná bude až do konce století, kdy se perihel opět vzdálí. Letos se přiblíží k Zemi na 1,161 au a dosáhne jasnosti 12,2 mag.

Další kometou Jupiterovy rodiny je **333P/LINEAR**, kterou objevil tým projektu LINEAR dne 25. července 2000 pomocí teleskopu LINEAR (Lincoln Near-Earth Asteroid Research). Je to velmi málo aktivní kometa, která má ale perihel poblíž Země a díky tomu se k ní často i přibližuje. Ač se kometa k Jupiteru často přibližuje, tato přiblížení dráhu nijak výrazně nemění. V loňském roce se přiblížila k Zemi na 0,541 au, letos už bude od Země dále a její jasnost dosáhne jen 12,8 mag.

C/2022 E2 (ATLAS) objevil tým projektu ATLAS dne 13. března 2022 pomocí teleskopu ATLAS. Jedná se o poměrně aktivní, ale dost vzdálenou, dynamicky novou kometu z Oortova oblaku. Kometa se přiblíží k Zemi na minimální vzdálenost 3,208 au. Maximální jasnost dosáhne okolo 11,6 mag.

O kometě **C/2023 A3 (Tsuchinshan-ATLAS)** se psalo v loňské ročence, letos již bude dohasínat a bude velice slabá, ale přesto by mohla být začátkem roku ještě v dosahu větších dalekohledů (vizuálně okolo 12,1 mag).

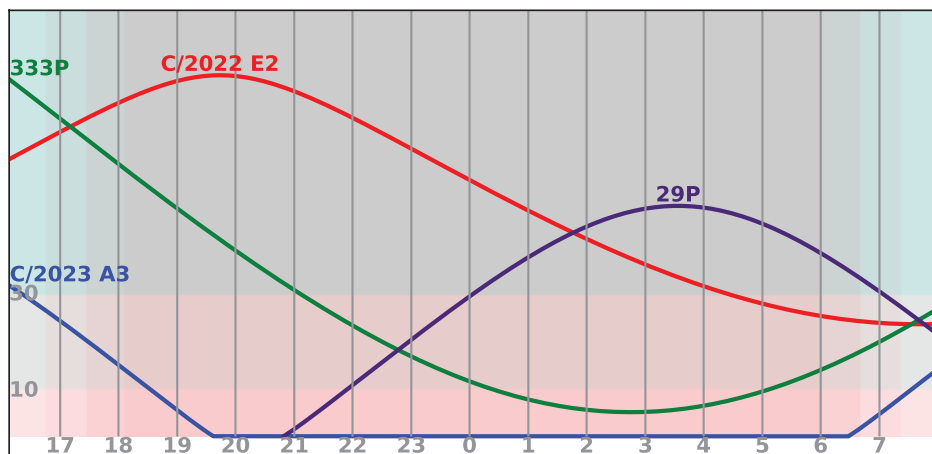
C/2022 N2 (PANSTARRS) objevil tým projektu PANSTARRS dne 6. července 2022 pomocí teleskopu PANSTARRS. Původní dráha komety je dokonce mírně hyperbolická, to ovšem neznamená, že by se jednalo o mezihvězdnou kometu, nejspíše se jedná pouze o dynamicky novou kometu. Má velmi vzdálený perihel, Zemi se nepřiblíží víc než na 2,951 au a mohla by dosáhnout jasnosti 12,0 mag.

Kometu **C/2024 E1 (Wierzchos)** objevil Kacper Wierzchos dne 17. ledna 2024 pomocí teleskopu Catalina Sky Survey. Jedná o dynamicky novou kometu (stejně jako předešlá), která přilétá z Oortova oblaku poprvé, i když v tomto případě přichází z vnitřnější části a není vyloučené, že už u Slunce někdy mohla být. Je to poměrně aktivní kometa, ale její letošní návrat je nepříznivý. Od Země si bude udržovat odstup 1,010 au a větší. V období maximální jasnosti u nás nebude pozorovatelná. Letos dosáhne jasnosti 9,4 mag, ale v nepříznivé poloze jen nízko nad obzorem, jasnější bude až následující rok, kdy také prochází přísluním.

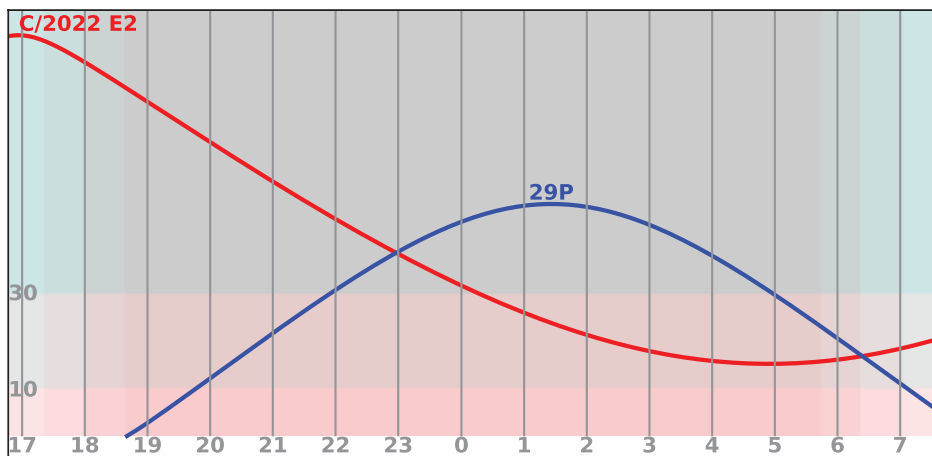
Pro pozorování komet jsou nejvhodnější noci, kdy jejich pozorování neruší Měsíc, proto jsou přehledy komet jasnějších 13 mag zpracované pro období okolo novu.

Období okolo novu 30. prosince 2024

Vzhledem k tomu, že nov nastává těsně před koncem roku, zařazujeme do této ročenky i poslední lunaci z roku loňského. Téměř všechny komety budou pozorovatelné na večerní obloze, budou slabší, vizuálně v dosahu středních a větších dalekohledů. Nejjasnější kometou by měla být vzdálená **C/2022 E2 (ATLAS)**, s jasností kolem 12 mag ji najdeme v Kasiopeji. Podobně jasná, ale v podstatně horší poloze nízko nad obzorem v souhvězdí Orla, bude již zesláblá velká kometa loňského roku - **C/2023 A3 (Tsuchinshan-ATLAS)**. Nejslabší, ale v dobré poloze v Labuti, nalezneme již slábnoucí (12,5 mag) **333P/LINEAR**. Jedinou kometou na ranní obloze bude vzdálená kometa **29P/Schwassmann-Wachmann** v souhvězdí Lva.

Období okolo novu 29. ledna

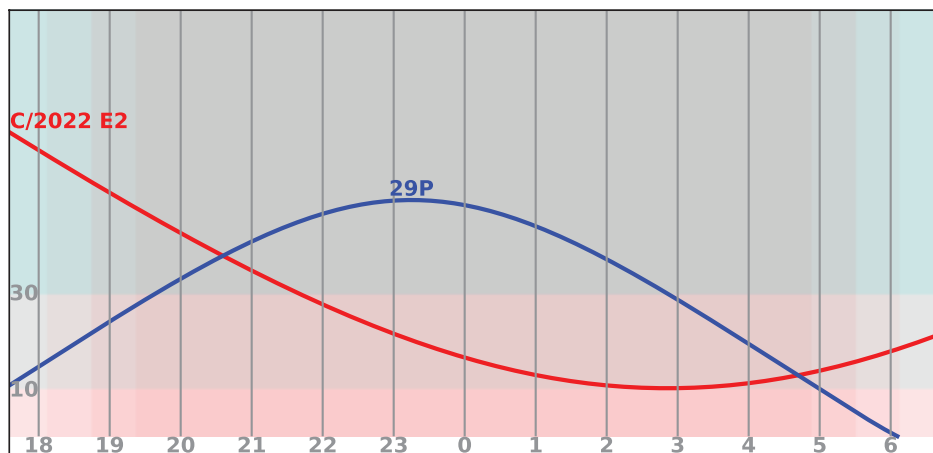

Komety na obloze značně prořídnou. Na večerní obloze nalezneme na pomezí Kasiopeji a Persea jedinou kometou, a to **C/2022 E2 (ATLAS)** s jasností kolem 12 mag. Okolo půlnoci bude ve Lvu dobře pozorovatelná **29P/Schwassmann-Wachmann**.

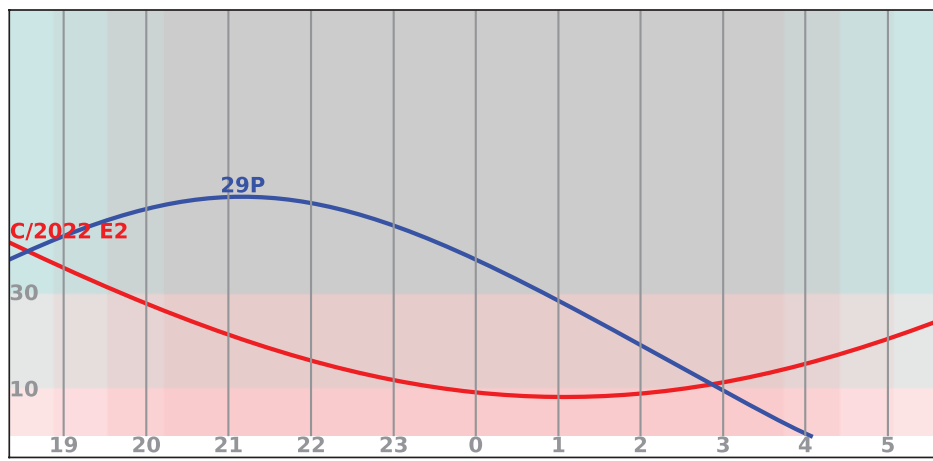
Období okolo novu 28. února

Slábnoucí (12,5 mag) **C/2022 E2 (ATLAS)** se na večerní obloze posune z Kasiopeji do Andromedy. Na večerní oblohu se pomalu přesouvá **29P/Schwassmann-Wachmann**, kterou stále najdeme v souhvězdí Lva.

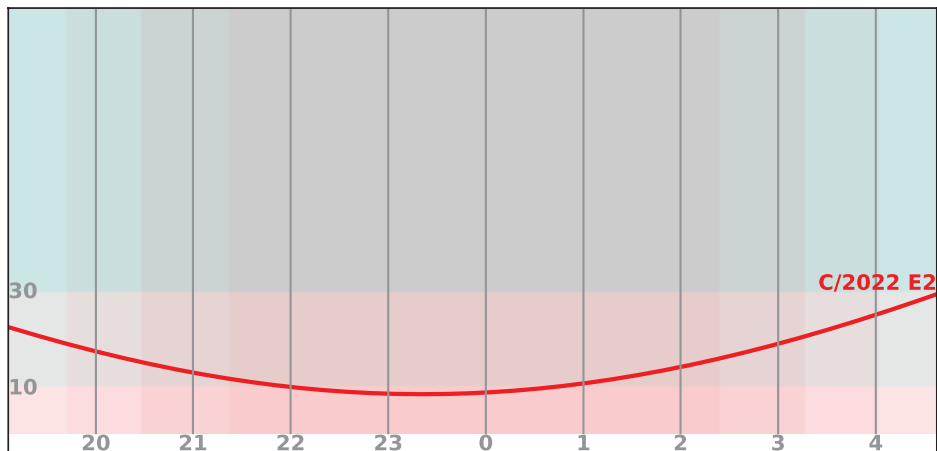
Období okolo novu 29. března

Pozorovací podmínky **C/2022 E2 (ATLAS)** se budou výrazně horšit. Nalezneme ji v Andromedě jen nízko nad obzorem večer s jasností téměř 13 mag. Výše nad obzorem, taktéž večer, nalezneme ve Lvu **29P/Schwassmann-Wachmann**.

Období okolo novu 27. dubna

Již jen teoreticky bude na večerní obloze pozorovatelná **C/2022 E2 (ATLAS)**, kterou nalezneme jen nízko nad obzorem v souhvězdí Andromedy s jasností 13 mag.

Období okolo novu 27. května

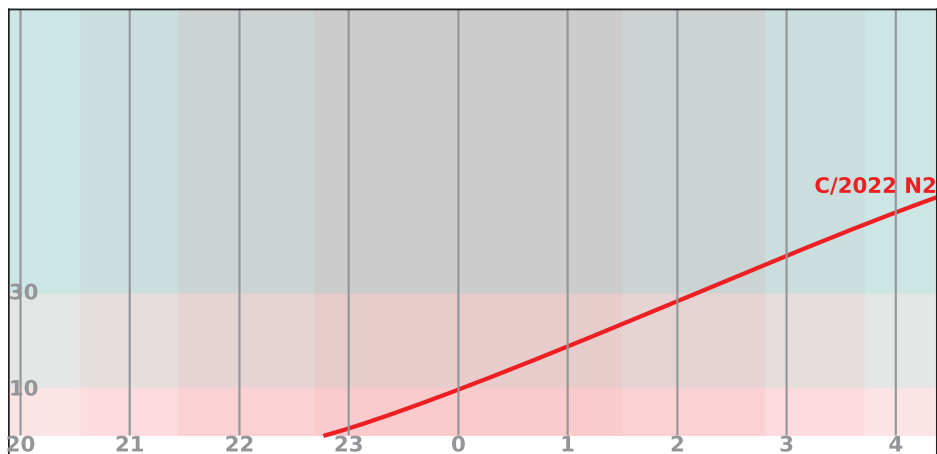
V tomto období zatím neočekáváme žádnou kometu 13 mag a jasnější.

Období okolo novu 25. června

V tomto období zatím neočekáváme žádnou kometu 13 mag a jasnější.

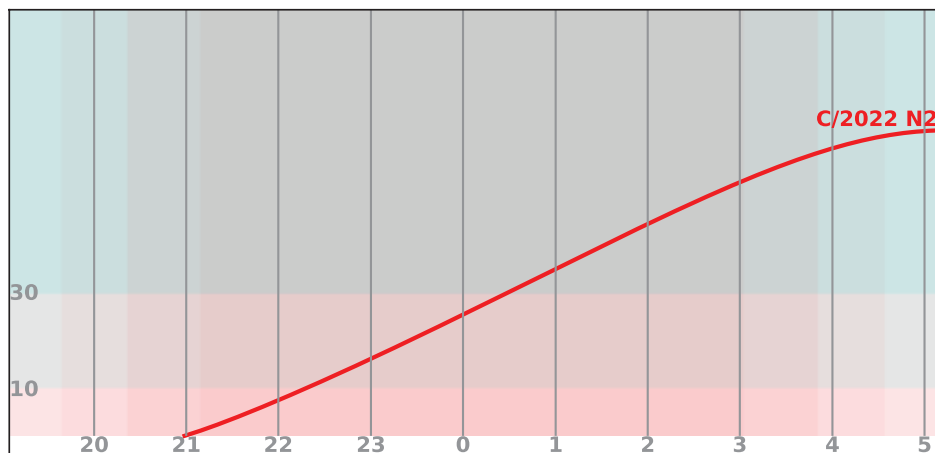
Období okolo novu 24. července

Ve druhé polovině noci se jen nízko nad obzorem v souhvězdí Berana objeví **C/2022 N2 (PANSTARRS)** s jasností okolo 13 mag.

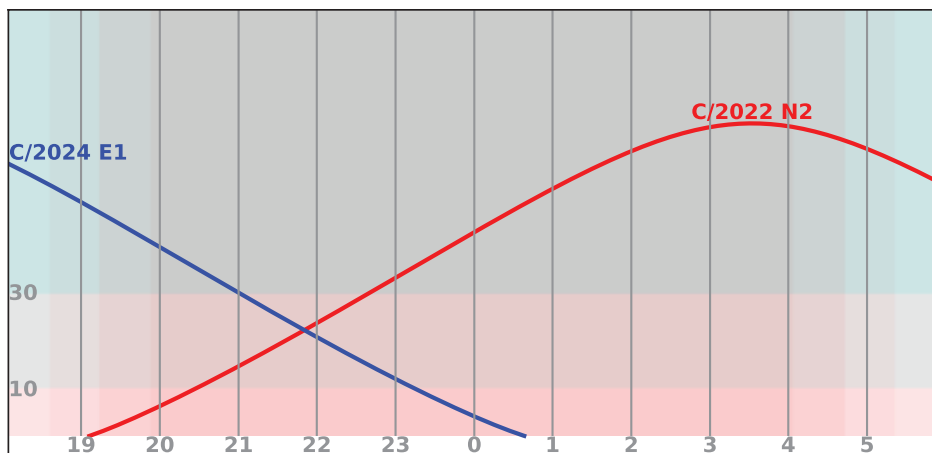
Období okolo novu 23. srpna

Na ranní obloze budeme moci pozorovat **C/2022 N2 (PANSTARRS)** mírně jasnější 13 mag stále v souhvězdí Berana.

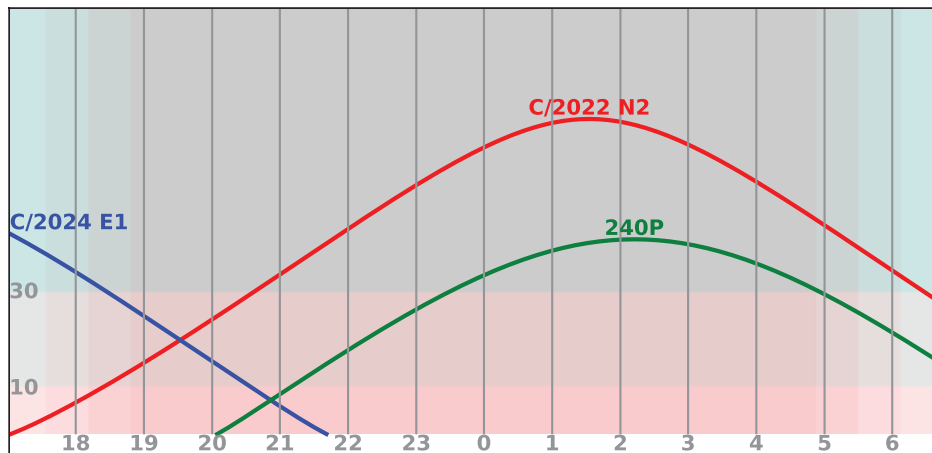
Období okolo novu 21. září

Na večerní obloze se objeví kometa **C/2024 E1 (Wierzechos)**, bude na pomezí Severní koruny a Herkula a její jasnost dosáhne 12,5 mag. Na ranní obloze bude mít zhruba stejnou jasnost **C/2022 N2 (PANSTARRS)** v souhvězdí Býka.

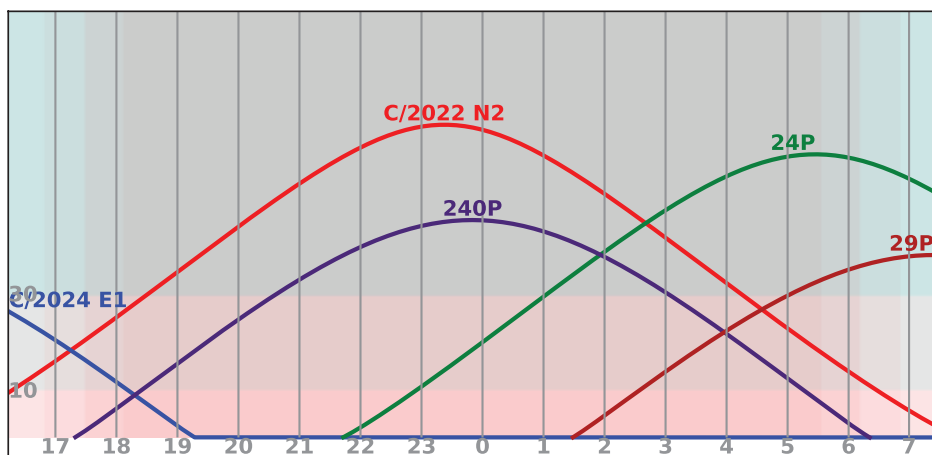
Období okolo novu 21. října

Nejasnější kometou (jasnost 11,5 mag) bude **C/2024 E1 (Wierzchos)**, nalezneme ji ale již jen nízko nad obzorem v souhvězdí Herkula. Ve druhé polovině noci bude v souhvězdí Býka pozorovatelná kometa **C/2022 N2 (PANSTARRS)** o jasnosti 12,5 mag a mírně jasnější 13 mag bude i **240P/NEAT** v téže souhvězdí, ale níže nad obzorem.

Období okolo novu 20. listopadu

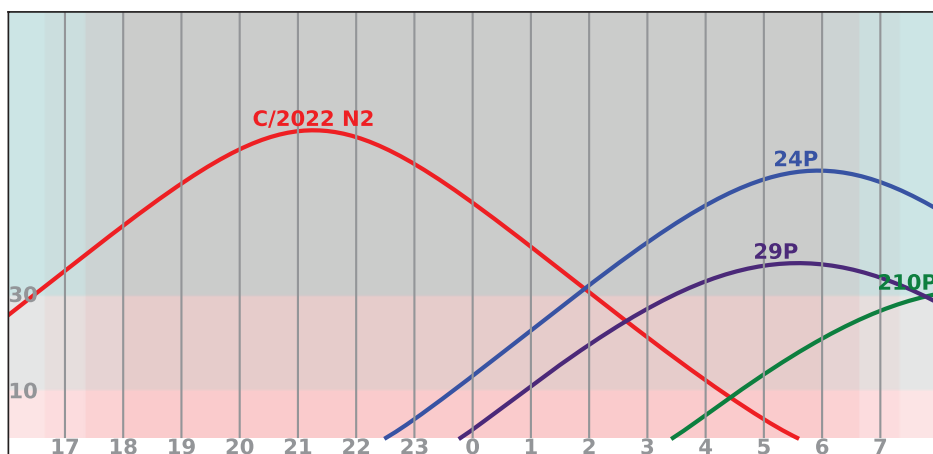
Brzyvečer jen nízko nad obzorem v Hadonoši již z oblohy mizí **C/2024 E1 (Wierzchos)** s jasností dosahující 10 mag. Okolo půlnoci bude vysoko na obloze v Beranovi nejlépe vidět **C/2022 N2 (PANSTARRS)** s jasností 12,5 mag. O trochu níže, v souhvězdí Býka, spatříme stejně jasnou **240P/NEAT**. Na ranní obloze se objeví prudce

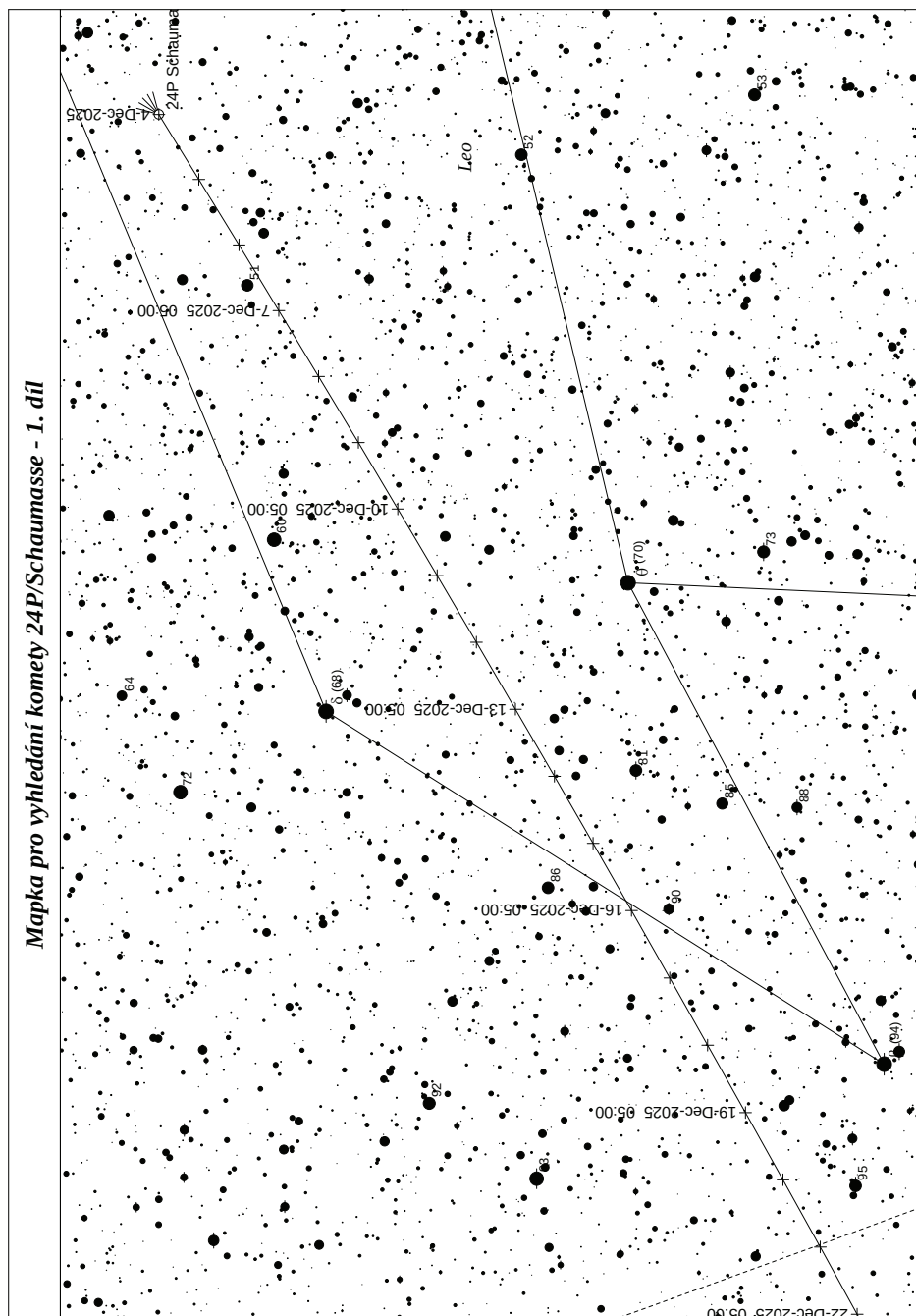
zjasňující **24P/Schaumasse**, která bude přecházet z Raka do Lva a bude v tomto období zjasňovat z 12,0 na 10,5 mag. Kromě ní můžeme ve Lvu opět spatřit kometu **29P/Schwassmann-Wachmann**.

Období okolo novu 20. prosince

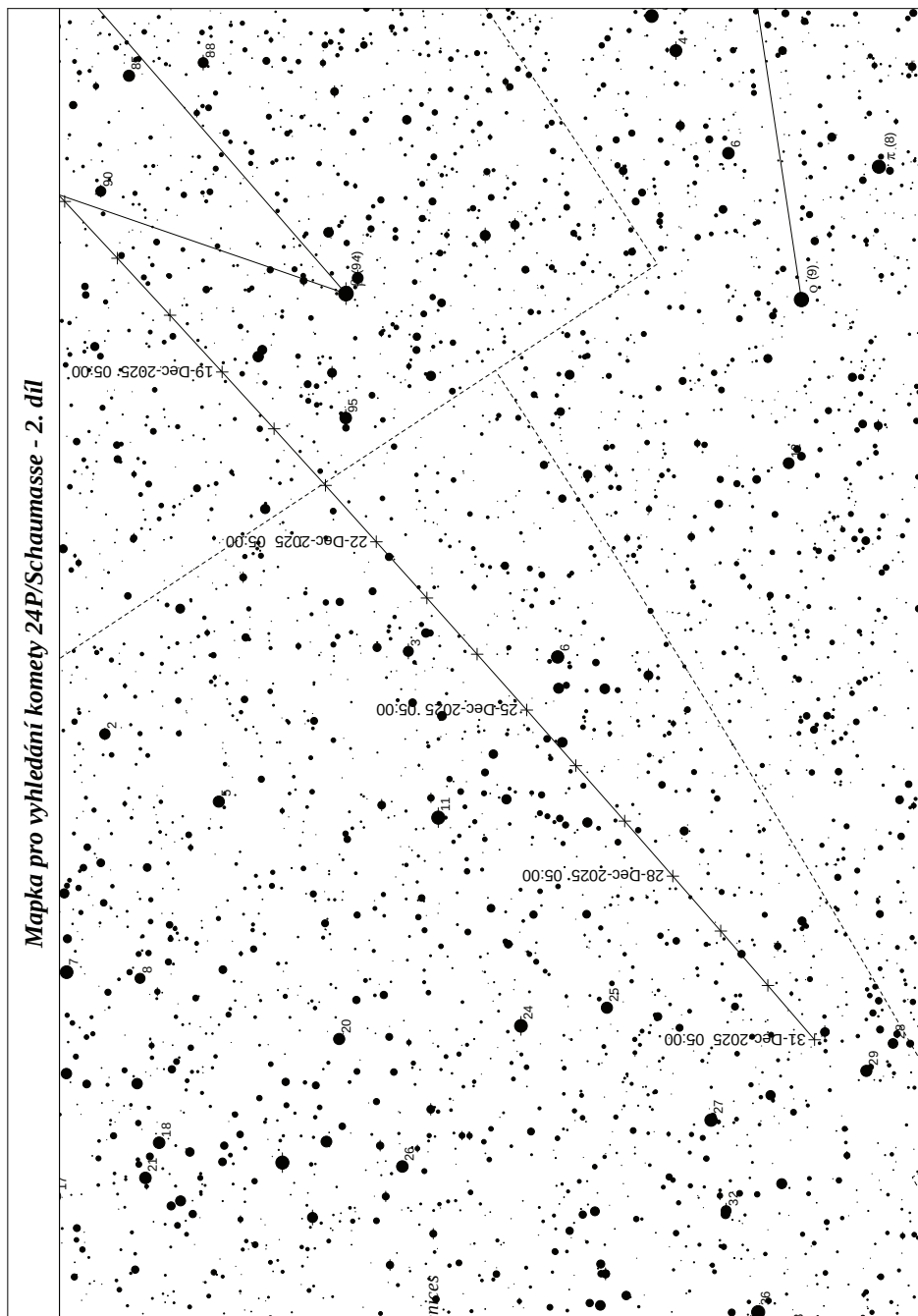
Na večerní obloze bude ke 13 mag pomalu slábnout kometa **C/2022 N2 (PANSTARRS)**, nalezneme ji stále v souhvězdí Berana. Všechny ostatní komety zdobí oblohu ranní. Nejjasnější kometou dosahující v maximu 9 mag bude **24P/Schaumasse**, která poletí ze Lva do Severní koruny. Na ranní obloze se též objeví **210P/Christensen**, jejíž maximum jasnosti bude rušené Měsícem okolo úplňku. Nyní ji s jasností kolem 12 mag nalezneme v souhvězdí Váhy. Třetí kometou bude vzdálená **29P/Schwassmann-Wachmann**, nacházející se stále ve Lvu.

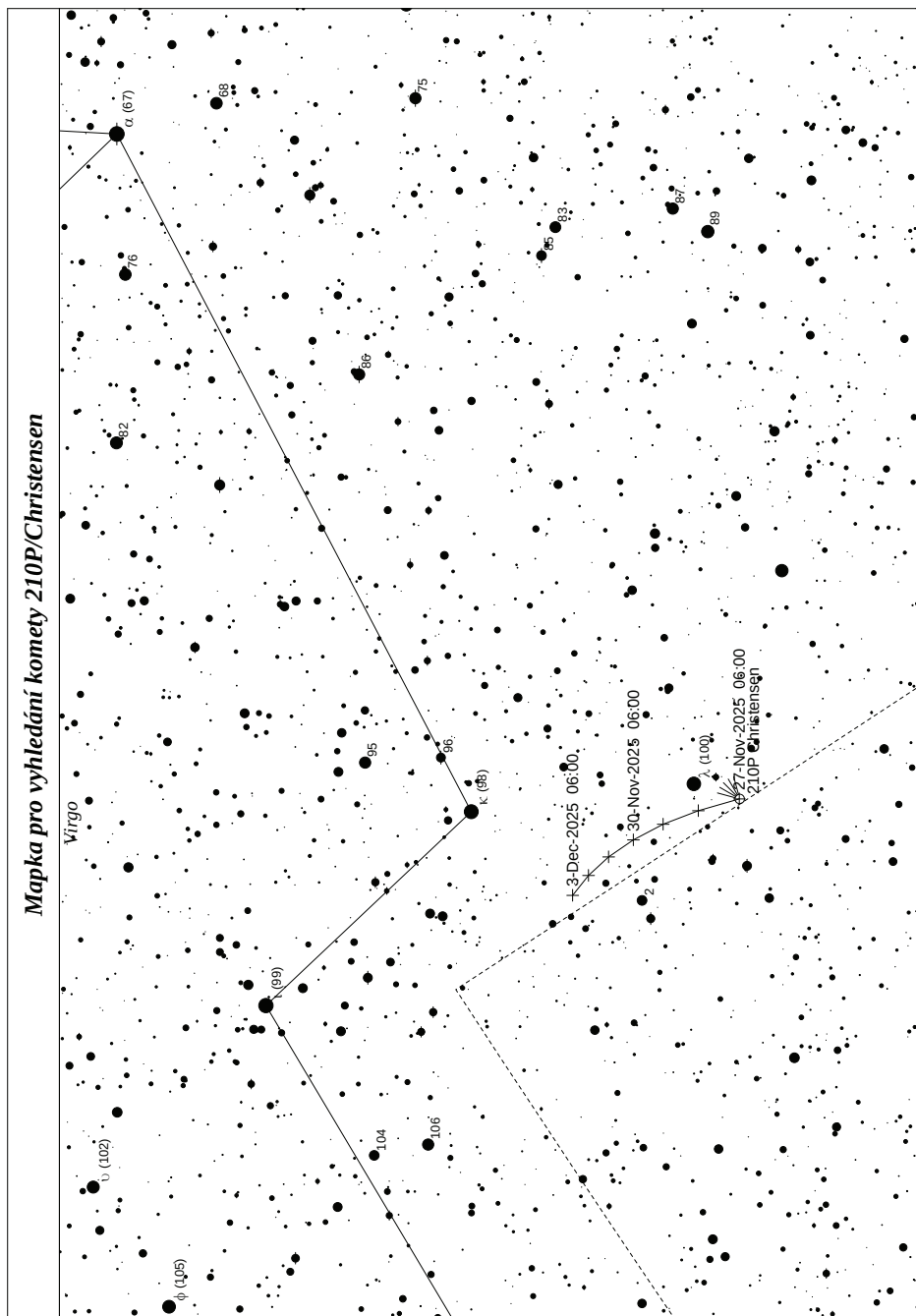

Uvedené jasnosti je třeba brát s rezervou. Jasnost komet se mnohdy vyvíjí nepředvídatelně. Protože je komet značný počet a profesionální astronomové je nemohou všechny pravidelně monitorovat, uplatní se v tomto oboru amatérští pozorovatelé. Jako u jednoho z mála oborů astronomie mají u komet stále vědeckou hodnotu i vizuální pozorování, v rozvoji je i fotometrie pomocí DSLR. Pokud se na komety nechcete jen dívat a chcete také přispět svým pozorováním k výzkumu, přihlaste se do Společnosti pro meziplanetární hmotu (SMPH) – <https://www.kommet.cz>, která se kometami a jejich pozorováním zabývá a pozorování svých členů odesílá do mezinárodních databází COBS a ICQ. Pro pozorovatele komet vyvíjí nový software, kde lze plánovat pozorování, zpracovávat vizuální, CCD i fotografická pozorování komet ve výstupech pro vědecké databáze. Naleznete jej na speciální stránce hostované Českou astronomickou společností na <https://kopr.astro.cz>.

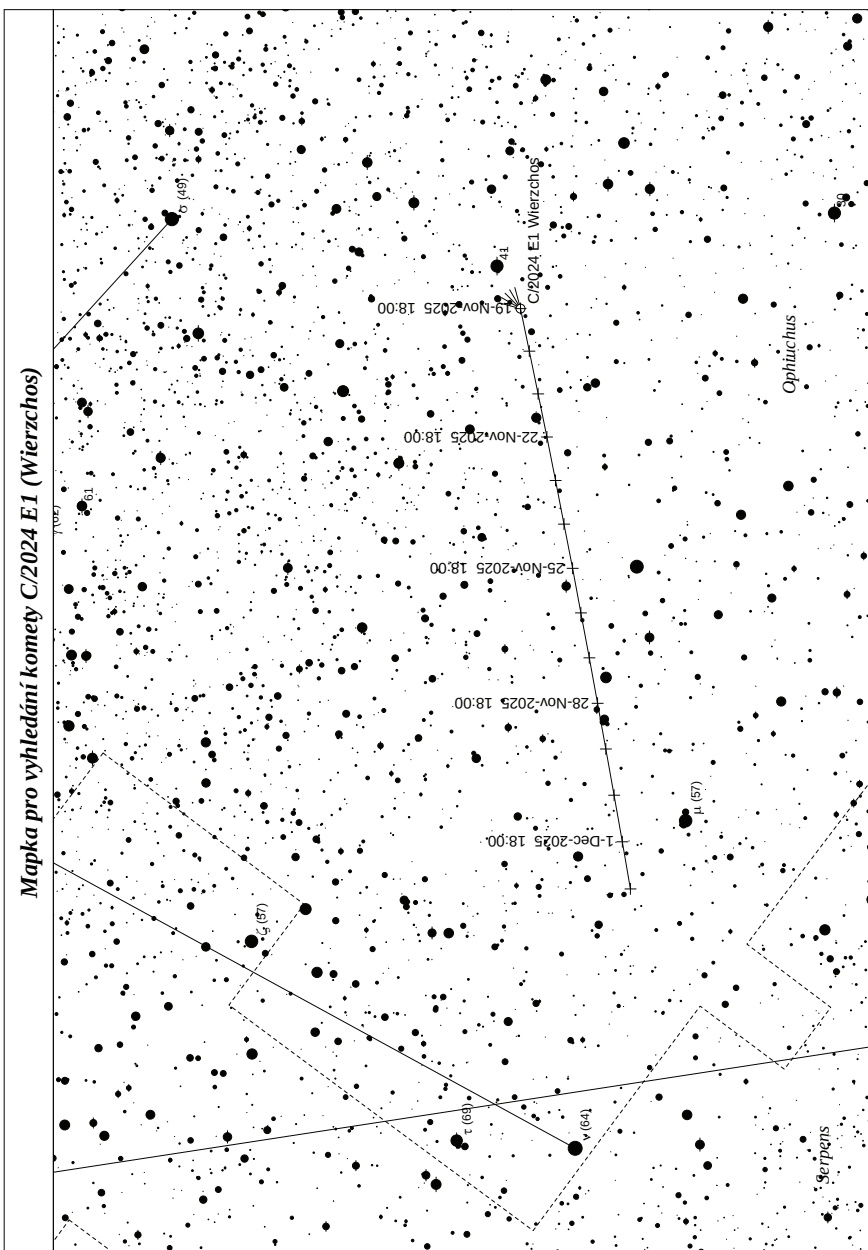

Mapka pro vyhledání komety 24P/Schaumasse - 2. díl

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

- Tabulka komet
- Podrobné mapky

Meteory

V přehledu rojů uvádíme pouze nejsilnější roje s charakteristikou pozorovacích podmínek maxima v roce 2025. Jména rojů jsou uvedeny jak jménem, tak IMO kódem. Ten je důležitý, jestliže posíláte svá pozorování do centrály IMO. Ve sloupci zač. a kon. je uvedeno datum začátku a konce aktivity roje. U maxima je uvedeno datum, dále hodina h maxima (v SEČ) a interval 1/2 (ve dnech), ve kterém je aktivita alespoň poloviční vůči maximu. Datum je uvedeno ve tvaru měsíc:den. V další skupině údajů je obsažena poloha radiantu roje v rektascenzi a v deklinaci, za oběma souřadnicemi jsou uvedeny jejich denní změny. Souřadnice se vztahují k okamžiku maxima roje. ZHR určuje počet meteorů, které lze spatřit za hodinu za ideálních podmínek v maximu. Posledním sloupcem je rychlost roje.

Z hlediska pozorovacích podmínek hlavních meteorických rojů patří rok 2025 mezi příznivé roky. η Akvaridy, Perseidy a Tauridy mají maximum během úplňku. Nov připadl na Lyridy, Leonidy a Ursidy. Dobré pozorovací podmínky mají Aurigidy, Orionidy a Geminidy. Kvadrantidy mají maximum odpoledne, Měsíc zapadá večer.

Sledování meteorů patří dosud k těm málo oborům astronomie, ve kterých se mohou uplatnit i amatéři. Důvodem je jak jednoduchost pozorování, tak široká a dobře podchycená mezinárodní spolupráce. Jevy jako spršky a bolidy nelze dopředu předpovědět a nelze se tedy na ně připravit. Jejich pozorování jsou stále velice cenná.

Údaje o velmi jasných bolidech (meteor jasnější než -6 mag) shromažďuje:

<http://www.asu.cas.cz/hlaseni-bolidu>

Mezinárodní organizace IMO uveřejňuje každoročně na svých stránkách <http://www.imo.net/calendar/> podrobný kalendář meteorických rojů. V ČR se systematicky průběžným pozorováním meteorů a kometami zabývá Společnost pro meziplanetární hmotu (další informace jsou v oddíle Komety). Rovněž internet je zdrojem cenných informací. Na obou těchto místech můžete získat rady, informace a navázat potřebné kontakty. Vaše pozorování meteorů a žádosti o radu posílejte na adresu:

Pavol Habuda

bzucino@yahoo.com; +420 725 536 590

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

- Podrobná tabulka meteorických rojů
- Detailní informace k jednotlivým rojům
- Rozšířená textová část

Přehled nejjasnějších meteorických rojů roku 2025

roj	označení	období aktivity				poloha a pohyb radiantu			ZHR	rychlost
		zač.	max.	h	$I_{1/2}$	kon.	RA	Dec		
Kvadrantidy	QUA	12:28	1: 3	16	0,3	1:12	230	+0,8 49	-0,2 80	rychlé
Lyridy	LYR	4:14	4:22	15	0,7	4:30	271	+1,3 34	+0,9 18	rychlé
η Akvaridy	ETA	4:19	5: 6		5	5:28	338	+0,9 -1	+0,4 50	velmi rychlé
Jižní δ Akvaridy	SDA	7:12	7:31		5	8:23	340	+0,8 -16	+0,2 25	střední
Perseidy	PER	7:17	8:12	21	2	8:24	48	+1,4 58	+0,2 100	velmi rychlé
α Aurigidy	AUR	8:28	9: 1		2	9: 5	91	+1,1 39	0,0 10	velmi rychlé
Drakonidy	DRA	10: 6	10: 8	16	0,1	10:10	262		54 1	pomalé
Orionidy	ORI	10: 2	10:21		3	11: 7	95	+0,8 16	+0,1 20	velmi rychlé
Jižní Tauridy	STA	9:20	11: 5		5	11:20	32	+0,8 9	+0,2 5	střední
Severní Tauridy	NTA	10:20	11:12		6	12:10	58	+0,8 22	+0,2 7	střední
Leonidy	LEO	11: 6	11:17	19	2	11:30	152	+0,7 22	+0,4 15	velmi rychlé
Geminidy	GEM	12: 4	12:14	9	1	12:17	112	+1,0 33	+0,1 150	střední
Ursidy	URS	12:17	12:22	11	0,5	12:26	217		76 10	střední

Proměnné hvězdy

Rozšířená definice proměnné hvězdy říká, že jde o hvězdu, která mění svou jasnost. Důvodů změn jasnosti je mnoho. V principu bychom dokonce mohli říci, že každá hvězda je proměnná, záleží jen na přesnosti měření a časové škále, na níž změny sledujeme. Přestože dnes mohou observatoře v kosmu měřit s přesností na miliontiny magnitudy, běžně se za proměnnou hvězdu považuje hvězdný objekt se změnami většími než tisíciny magnitudy na časových škálách maximálně stovky let. Takových proměnných hvězd známe milióny a jejich počet stále rychle roste. Dosud nejrozsáhlejší katalog (Variable Star Index – VSX) spravuje americká společnost pozorovatelů proměnných hvězd AAVSO na webu <https://www.aavso.org/vsx> obsahuje přes 2 milióny proměnných hvězd. Nicméně v datovém balíčku DR3 bylo identifikováno přes 12 miliónů proměnných objektů (více například na <https://www.cosmos.esa.int/web/gaia/dr3>). Je zřejmé, že ve Hvězdářské ročence můžeme uvést jen špetku ne příliš slabých objektů pro pozorovatele na severní polokouli a omezíme se jen na popis několika málo prototypů či chcete-li vzorků s odkazem na další zdroje informací.

Čtenář nebo spíše uživatel ročenky a zájemce o astronomii si bude nejspíše klást řadu otázek. Proč jsou proměnné hvězdy pro nás tak zajímavé? Co je na nich tak zvláštního? Jednoduše řečeno na sebe proměnné hvězdy prozradí mnohem více než ty hvězdy, které považujeme podle výše zmíněných měřítek za neproměnné. Změny jasnosti, hvězdné velikosti, nám pomáhají při studiu dějů probíhajících v nitru hvězd, na jejich povrchu, v jejich blízkém okolí nebo ve hvězdných párech či násobných soustavách. Přesná měření a analýza astroseismických změn vedou ke zpřesnění fyziky hvězd. Pokud máme k dispozici i další pozorování, například spektroskopii, interferometrii můžeme přímo určovat základní parametry těchto hvězd. Pokud tak činíme s přesností lepší než přibližně jedno procento, můžeme tyto údaje používat i pro testování našich představ o vývoji a stavbě hvězd. Některé typy proměnných hvězd navíc můžeme použít k měření vzdáleností ve vesmíru. Je tedy zřejmé, že sledování proměnných hvězd a jejich výzkum je zdrojem cenných a jedinečných informací o světě hvězd. A protože základní parametry hvězd jsou potřebné i při studiu extrasolárních soustav na straně jedné či galaktických a extragalaktických soustav na straně druhé, je studium proměnných hvězd zcela zásadním oborem ovlivňujícím celou astrofyziku.

Velmi rychlý vývoj detektorů používaných při studiu proměnných hvězd, zejména CCD a CMOS techniky, způsobil v tomto odvětví doslova revoluci. Profesionální astronomové dnes budují a provozují rozsáhlé přehlídky hvězdné oblohy. Nicméně i v době doslova záplavy dat se ukazuje, že i v takové situaci má pozorování proměnných hvězd na našich hvězdárnách a pozorovatelnách smysl. Svědčí o tom řada případů. Robotické dalekohledy a přehlídkové projekty mají výrazný handicap. Měření často nejsou prováděna ve fotometrických filtrech, nemají požadované časové rozlišení, a navíc někdy nemají potřebné úhlové rozlišení. Automatické procedury na zpracování si pak nedokážou vždy poradit s přítomností blízké hvězdy u sledované proměnné.

CCD/CMOS kamery jsou dnes dostupné i amatérským astronomům, kteří jsou schopni provádět velmi přesná měření a cílené amatérské sledování proměnných hvězd ve fotometrických filtrech má tedy zcela jednoznačně i dnes svůj smysl.

Hvězdářská ročenka není specializovanou publikací v oboru proměnných hvězd, přesto má svoji významnou roli v tomto oboru. Poskytuje sice čtenářům jen zlomek z předvídatelných úkazů ze světa proměnných hvězd, které v daném roce nastanou, ale doufáme, že případné zájemce zaujme a přivede je k soustavnému pozorování.

Malou ukázkou hvězd (tabulky, popisy a komentáře), které je možné a vhodné pozorovat zejména z ČR, nalezne čtenář v elektronické části ročenky.

V České republice se sledování proměnných hvězd věnuje příslušná sekce České astronomické společnosti. A protože princip pozorování je stejný i pro transituující exoplanety (viz například HR 2008), věnuje se i těmto úkazům. Sekce proměnných hvězd a exoplanet ČAS zastává pro tuto oblast amatérské astronomie řídící a metodickou roli už desítky let a její význam daleko přesahuje hranice České republiky. Všem zájemcům o proměnné hvězdy proto doporučujeme navštívit webové stránky Sekce <http://var.astro.cz>. Najdete tam vše potřebné.

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

- Úplný text
- Tabulky proměnných hvězd
  - Zákrytové proměnné
  - Málo hmotné dvojhvězdy
  - Nové proměnné hvězdy
  - Hvězdy typu RR Lyr
  - Cefeidy
  - Miridy
  - Polopravidelné proměnné
  - Fyzické proměnné

Tranzitující exoplanety

V roce 2019 získali Nobelovu cenu za fyziku objevitelé první exoplanety, slavné 51 Pegasi, obíhající kolem Slunci podobné hvězdy. Od roku 1995, kdy byla objevena, počet známých exoplanet vzrostl na téměř 6 tisícovek.

Zmíněná 51 Pegasi b, byla objevena metodou využívající změn křivky radiálních rychlostí mateřské hvězdy. Pouze v několika speciálních případech, kde sklon roviny oběžné dráhy exoplanety vůči pozorovateli je blízký 90° a velká poloosa dráhy planety je malá, máme možnost pozorovat vlastní přechod exoplanety přes hvězdu - tzv. tranzit i malým dalekohledem ze Země. Z tvaru a délky tranzitu lze určit poloměr exoplanety, její hmotnost, složení atmosféry a v kombinaci s předchozími pozorováními jdou dokonce i odhalit případné další planety v systému.

K pozorování tranzitu není potřeba velký dalekohled. Mnozí CCD pozorovatelé dnes se svými přístroji dosahují přesnosti v řádu jednotek milimagnitud, a taková přesnost je dostačující pro získání kvalitních měření (typický pokles jasnosti při tranzitu se pohybuje okolo 15 milimagnitud). Z těchto důvodů se pozorování tranzitujících exoplanet stalo velmi populární zejména pak mezi pozorovateli amatéry.

V elektronické verzi ročenky naleznete 32 vybraných tranzitujících exoplanet včetně předpovědi jejich tranzitů. Vybrány byly ty, které jsou během roku 2025 pozorovatelné z ČR (tranzit nastává minimálně 20° nad obzorem pro 15° v. d. a 50° s. š.). Hloubka tranzitu je minimálně 10 milimagnitud a mateřská hvězda je jasnější než 13 mag ve filtru V.

Výsledná pozorování je možné a vhodné vkládat do databáze ETD* (Exoplanet Transit Database), kde se provede jejich automatické zpracování, a budou k dispozici astronomické obci.

Zdroj dat:

Sekce proměnných hvězd a exoplanet v projektu TRESKA, <http://var.astro.cz>

*<http://var.astro.cz/etd>

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

- Přehled tranzitujících exoplanet
- Předpovědi zákrytů

Zákryty hvězd a planet Měsícem

Předpovědi zákrytů hvězd a planet Měsícem jsou počítány pro dvě hvězdárny na území ČR (Praha, Valašské Meziříčí). Hvězdárny byly vybrány s ohledem na jejich aktivitu v pozorování zákrytů a vhodné geografické rozmístění na území České republiky. Pro výpočet byly použity hvězdy katalogu SAO do osmé* magnitudy s dalším výběrem hvězd v závislosti na elongaci Měsíce od Slunce, na tom, jde-li o vstup nebo výstup ze zákrytu, a zda jde o úkaz na osvětleném nebo temném okraji Měsíce. Výběr zákrytů byl dále proveden s ohledem na postavení Slunce a zakrývané hvězdy vůči obzoru dané observatoře tak, aby hvězda byla dostatečně vysoko a Slunce dostatečně nízko. Podrobný popis výpočetního postupu i všech použitých kritérií pro výběr zákrytů nalezne čtenář v Astronomické příručce (M. Wolf a kol., Academia Praha 1992), příp. v HR na r. 1987.

Zákryty jsou zařazeny po jednotlivých lunacích, hvězdy jsou identifikovány jednak čísly v katalogu SAO, jednak čísly v katalogu BD nebo (v případě hvězd jižně od deklinační zóny –22) čísly v katalogu CD. Písmeno D za číslem BD/CD označuje dvojhvězdu, písmenem V za magnitudou je označena proměnná hvězda. Další údaje informují o fázi zákrytu f (D značí vstup hvězdy do zákrytu, R její výstup) a o elongaci Měsíce od Slunce v okamžiku zákrytu E (0° odpovídá novu, 180° úplňku). Pro obě stanice je tabelován okamžik úkazu ve středoevropském čase a koeficienty a , b pro přepočet okamžiku úkazu pro jiné stanoviště v blízkém okolí dané hvězdárny pomocí vzorce

$$t = t_0 + a(\lambda - \lambda_0) + b(\varphi - \varphi_0),$$

kde λ a φ značí východní délku a severní šířku stanoviště ve stupních, pro které okamžik zákrytu t počítáme z tabelovaného okamžiku t_0 ; tytéž symboly s indexem 0 jsou souřadnice tabelované hvězdárny. Vzorec je jen přibližný, a proto chyba výpočtu se vzrůstající vzdáleností od základní hvězdárny stoupá. Velice nespolehlivý je přepočet pro zákryty tečné nebo jim blízké; v takových případech jsou koeficienty a , b značně velké. Pro každou stanici je uveden poziční úhel zakrývané hvězdy PA, měřený od severní větve deklinační kružnice kladně na východ. Na přání pozorovatelů u každého zákrytu uvádíme též rohový úhel CA, který je dle vžitě konvence měřen vždy od bližšího rohu měsíčního srpku (severního – N, či jižního – S), a to kladně ve směru neosvětleného a záporně ve směru osvětleného okraje Měsíce. Pokud nejsou ve sloupcích SEČ, a , b , PA a CA uvedeny žádné údaje, jsou nahrazeny vysvětlujícím kódem 1, 2 nebo 3 (1 – Slunce je příliš vysoko nad obzorem, 2 – hvězda je příliš nízko nad obzorem, 3 – zákryt pro dané místo nenastává). V posledním případě jde zpravidla o tečný zákryt, jehož rozhraní probíhá kdesi mezi oběma uvedenými hvězdárnami. Zdánlivá deklinace zakrývané hvězdy slouží k jejímu snazšímu vyhledání pomocí deklinačního kruhu dalekohledu na paralaktické montáži.

* tištěná verze ročenky uvádí tabulku hvězd do 4,5 mag. Kompletní přehled (8 mag) naleznete v elektronickém vydání.

Datum se vztahuje zásadně vždy k první hvězdárně na téže straně, v naprosté většině případů je však pro obě hvězdárny stejné. V ojedinělých případech (nastává-li úkaz blízko půlnoci) může však dojít k rozdílu – tyto případy jsou označeny hvězdičkou u příslušného data. Zákryty jsou řazeny podle ekliptikální délky zakrývaných hvězd; občas tedy může být chronologie řazení porušena.

V roce 2025 dojde k jedinému zákrytu hvězdy první velikosti – 10. prosince ráno uvidíme zákryt hvězdy α Leo – Regulus (SAO 98967). Pokud jde o hvězdy čtvrté a jasnější velikosti, budeme svědky zákrytů hvězdy π Sco (SAO 183987) 20. března po půlnoci a 9. června večer, a hvězdy τ Sco (SAO 184481) 17. dubna k ránu a 7. července pozdě večer. Dále bude vidět celá řada opakovaných zákrytů hvězd 17 Tau – Electra (SAO 76131) 1. dubna večer, 12. září večer a 4. prosince ráno, η Tau – Alcyone (SAO 76199) 1. dubna večer, 23. června ráno, 12. září večer a 4. prosince ráno, 20 Tau – Maia (SAO 76155) 12. září večer a 4. prosince ráno či 27 Tau – Atlas (SAO 76228) 23. června ráno a 6. listopadu k večeru. Všechny posledně jmenované zákryty jsou součástí mnoha zákrytů Plejád, které se budou opakovat 10. ledna, 1. dubna, 23. června, 12. září a 4. prosince. Z větších těles Sluneční soustavy uvidíme pouze zákryt Saturnu 4. ledna k večeru, Neptunu 5. ledna odpoledne a Venuše 19. září odpoledne.

Pozorování zákrytů patří k těm astronomickým disciplínám, v nichž nacházejí výborné uplatnění amatérští pozorovatelé. Výsledky pozorování, nenáročných na přístrojové vybavení, mají značný význam pro studium dynamiky systému Země-Měsíc, ale i pro studium měsíční topografie. U nás tato pozorování koordinuje Hvězdárna v Rokycanech a Plzni ve spolupráci se Zákrytovou a astrometrickou sekci ČAS, která všem zájemcům poskytne odborné rady a pokyny. V poslední době nabývají na popularitě též pozorování tečných zákrytů a zákrytů hvězd planetkami. Jejich předpovědi jsou značně nejisté (zejména v případě zákrytů hvězd planetkami) a často se provádějí až na poslední chvíli; proto je zde neuvádíme. Expedice za těmito zákryty koordinuje rovněž Hvězdárna v Rokycanech a Plzni ve spolupráci se Zákrytovou a astrometrickou sekci ČAS, která pro své členy vydává Zákrytový zpravodaj. Tam najde případný zájemce mnoho praktických rad a informací.

Elektronické vydání

→ rocenka.observatory.cz

- Zákryty hvězd do 8 mag
- Korespondenční katalog hvězd zakrývaných Měsícem

lunace, měsíc, den		hvězda			Praha					Valašské Meziříčí							
		SAO	BD/CD	mag	f	E	SEČ	a	b	PA	CA	SEČ	a	b	PA	CA	Dec
						°	h m	min°	min°	°	°	h m	min°	min°	°	°	°
1262	1. 4	SATURN		1,1	D	61	18 37,4	1,1	-0,7	76	+82S	18 42,1	1,2	-1,0	82	+76S	- 7 48
	1. 4	SATURN		1,1	R	61	19 38,8	0,3	0,3	213	-55S	19 39,6	0,2	0,6	207	-49S	- 7 48
1264	3. 20	183987	-25 11228	3,0	D	244	2 41,4	2,1	1,3	70	-56N	2 48,5	2,3	1,2	65	-51N	-26 11
	3. 20	183987	-25 11228	3,0	R	244	3 42,2	0,9	-0,6	334	+40N	3 46,0	0,9	-0,9	338	+36N	-26 11
1265	4. 1	76131	+23 507	3,8	D	47	21 53,7	0,1	-0,6	58	+75N	21 54,2	0,0	-0,6	55	+72N	+24 12
	4. 1	76131	+23 507	3,8	R	47	22 40,1	-0,5	-1,4	286	-57N	2*****	*****	*****	***	****	+24 12
	4. 1	76199	+23 541	3,0	D	48	22 45,9	-0,3	-0,9	78	+86S	2*****	*****	*****	***	****	+24 11
	4. 17	184481	-27 11015	2,9	D	224	2 48,8	0,8	-1,1	167	-27S	2 52,9	1,1	-1,2	164	-30S	-28 16
	4. 17	184481	-27 11015	2,9	R	224	3 26,4	2,2	0,6	219	+25S	3 33,7	2,0	0,4	221	+27S	-28 16
1267	6. 9	183987	-25 11228	3,0	D	164	21 12,3	1,4	0,6	104	+69S	21 17,2	1,5	0,5	100	+73S	-26 11
	6. 9	183987	-25 11228	3,0	R	164	22 33,0	1,5	-0,2	298	-55N	22 38,7	1,6	-0,4	301	-52N	-26 11
	6. 23	76199	+23 541	3,0	D	328	3 32,3	-0,8	2,1	14	-20N	3 28,5	-0,6	2,1	20	-26N	+24 11
	6. 23	76228	+23 557	3,8	D	329	3 53,3	-0,2	1,6	60	-66N	1*****	*****	*****	***	****	+24 8
1268	7. 7	184481	-27 11015	2,9	D	146	22 26,0	1,3	-2,3	174	+6S	22 32,7	1,6	-2,8	175	+5S	-28 16
	7. 7	184481	-27 11015	2,9	R	146	22 47,9	1,7	1,0	204	-24S	22 52,4	1,2	1,3	202	-22S	-28 16
1269	8. 5	186237	-29 14447	4,3V	D	138	20 18,7	1,4	-0,1	137	+36S	20 24,3	1,6	-0,3	136	+37S	-29 35
	8. 5	186237	-29 14447	4,3V	R	138	21 14,2	1,6	0,5	221	-48S	21 19,5	1,5	0,4	219	-46S	-29 35
1270	9. 12	76131	+23 507	3,8	D	249	21 7,6	-0,5	1,4	58	-72N	21 5,1	-0,4	1,4	61	-75N	+24 12
	9. 12	76131	+23 507	3,8	R	249	21 56,3	-0,2	1,4	263	+83N	21 54,9	-0,1	1,4	260	+86N	+24 12
	9. 12	76199	+23 541	3,0	D	250	22 2,4	0,0	1,2	103	-63S	22 1,9	0,1	1,1	108	-58S	+24 11
	9. 12	76199	+23 541	3,0	R	250	22 46,3	-0,4	2,0	216	+50S	22 43,7	-0,4	2,1	211	+45S	+24 11
	9. 19	VENUŠE		-3,9	D	333	13 11,6	0,9	-2,0	117	-85S	13 16,1	0,9	-2,0	113	-89S	+12 21
	9. 19	VENUŠE		-3,9	R	333	14 24,3	0,3	-2,2	314	+68N	14 26,6	0,2	-2,2	317	+65N	+12 21
1272	11. 6	76228	+23 557	3,8	R	196	17 15,5	-0,5	1,2	252	+83N	17 13,1	-0,5	1,3	249	+86N	+24 8
1273	12. 4	76131	+23 507	3,8	D	168	4 19,3	0,0	-1,9	111	-75S	4 20,4	-0,1	-1,8	109	+77S	+24 12
	12. 4	76131	+23 507	3,8	R	168	5 7,0	0,3	-0,5	233	-47S	5 8,1	0,2	-0,6	236	-50S	+24 12
	12. 4	76199	+23 541	3,0	D	168	5 23,3	-0,6	-2,5	135	+51S	5 22,5	-0,6	-2,3	132	+54S	+24 11
	12. 4	76199	+23 541	3,0	R	168	5 54,6	0,4	0,2	210	-24S	5 55,6	0,2	0,0	214	-28S	+24 11
	12. 10	98967	+12 2149	1,3	D	252	8 44,5	1,0	-1,4	81	-61N	8 48,9	0,9	-1,4	77	-57N	+11 50
	12. 10	98967	+12 2149	1,3	R	252	9 31,5	-0,1	-2,2	343	+37N	9 32,2	-0,2	-2,3	347	+33N	+11 50

SAO, BD, CD ~ katalogová čísla; mag ~ jasnost; f ~ fáze zákrytu; E ~ elongace; a, b ~ koeficienty pro přepočít; PA ~ poziční úhel; CA ~ rohový úhel; Dec ~ deklinace

Planetárium v LEDu

NOVINKA

NEJMODERNĚJŠÍ PROMÍTACÍ ZAŘÍZENÍ NA SVĚTĚ

Novou kopuli planetária budou tvořit desítky milionů LED diod, které samy vytvoří obraz a dokonalý kontrast. Díky velikosti kopule a nové LED Dome technologii se pražské planetárium stane nejmodernějším v Evropě.

Planetárium Praha

ve Stromovce

Sledujte nás!

planetum

www.planetum.cz

Kalendář úkazů

Následující kapitola uvádí informace důležité zejména pro pozorovatele. Pro každý měsíc zde čtenář najde údaje o viditelnosti planet, fázích, přízemích a odzemích Měsíce, zatměních Slunce a Měsíce (i nepozorovatelných), maximálních elongací planet, konjunkcí planet (vzájemných, s Měsícem, se Sluncem a s jasnými hvězdami) a opozicích planet se Sluncem. V případě Marsu, Jupiteru, Saturnu, Uranu a Neptunu jsou uvedeny také nejmenší vzdálenosti od Země v milionech kilometrů a v astronomických jednotkách. Dále uvádíme opozice se Sluncem pro trpasličí planety Ceres, Pluto a Eris a planety Pallas, Juno a Vesta (pokud nastanou). U opozic je uvedena také jasnost těles, která je v tomto období maximální. Konjunkce těles Sluneční soustavy jsou popsány větami o jednotné struktuře: [rychlejší těleso] v konjunkci s [pomalejším tělesem] ([rychlejší těleso] X,X° severně/jižně). U hvězd se naopak uvádí úhlová vzdálenost hvězdy od Měsíce či planety. Kalendář rovněž obsahuje blízká seskupení dvou a více planet či planet s hvězdami. Jsou sem zařazeny i údaje týkající se Země (přísluní, odsuní, začátky astronomických ročních dob a vstupy Slunce do znamení) a maxima vydatnějších meteorických rojů (očekávaná ZHR alespoň 15).

Všechny konjunkce těles Sluneční soustavy (vzájemné či s hvězdami) jsou počítány v ekliptikálních souřadnicích, a to zejména proto, že údaj, který pozorovatel hledá nejčastěji, je nejtěsnější úhlové přiblížení dvou daných objektů – tomu je nejbližší zpravidla právě konjunkce v délce, protože k úkazům dochází vždy v blízkosti ekliptiky. Výjimkou jsou konjunkce Měsíce s jasnými hvězdami, které jsou počítány v rektascenzi. Veškeré časové údaje jsou uváděny ve středoevropském čase (SEČ) a jsou zaokrouhleny na celé hodiny. Úhlové vzdálenosti objektů při konjunkcích jsou uváděny na setině stupně.

Z konjunkcí a vzájemných přiblížení těles jsou vybrány úkazy, které lze pozorovat na naší obloze. Zvýrazněny jsou úkazy, které jsou nápadné, zajímavé či méně časté. Například od nás pozorovatelná zatmění, zákryty, vzájemné konjunkce planet nebo skupiny tří a více těles. Pokud některý úkaz, například konjunkce, nastává pod naším obzorem, ale je vidět obě tělesa následující či předchozí noc a současně lze předpokládat, že to bude nápadné na obloze, je daný jev zařazen do kalendáře úkazů s upřesněním, kdy jsou tělesa na obloze viditelná.

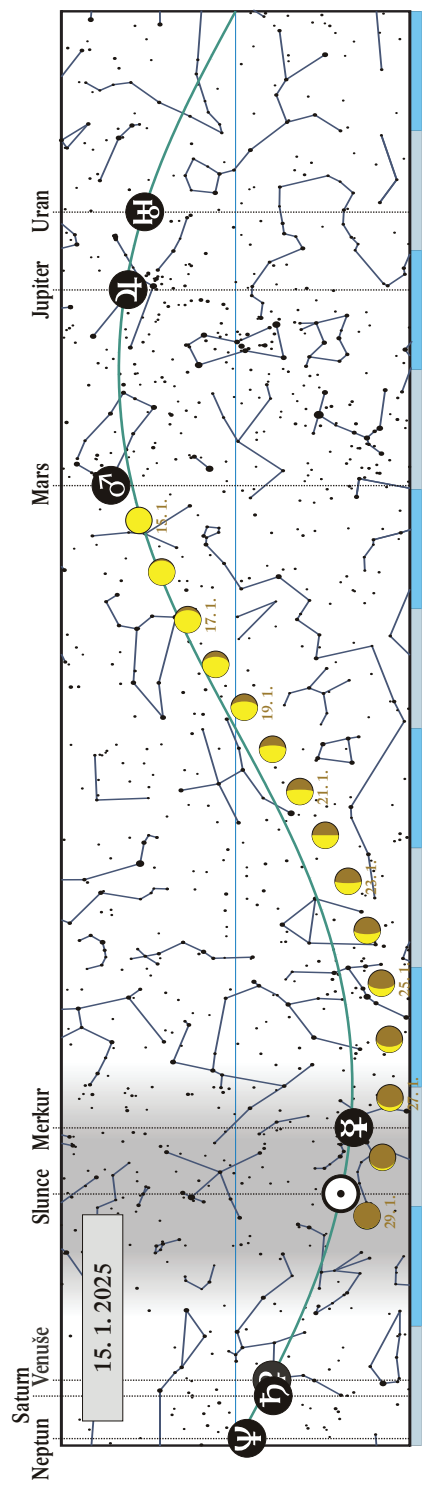
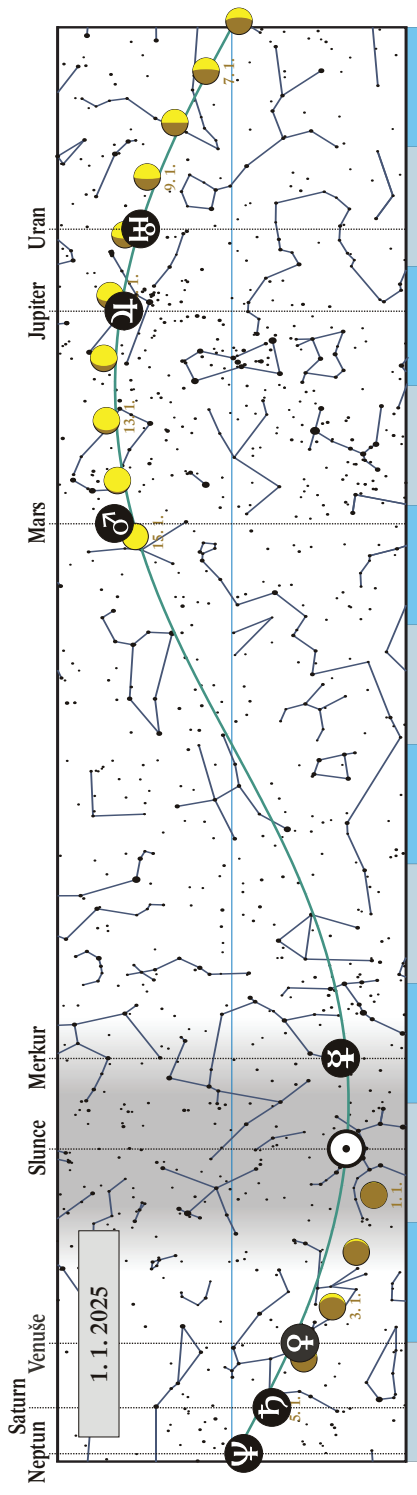
Do přehledu úkazů jsou výjimečně zařazovány úkazy nebo objekty pozorovatelné pouze dalekohledem, například konjunkce Uranu a Neptunu či trpasličích planet s jinými planetami či Měsícem.

Leden

3. 1. 2025	16 h	maximum meteorického roje Kvadrantid (ZHR 80)
3. 1. 2025	9 h	planetka (2) Pallas v konjunkci se Sluncem
3. 1. 2025	19 h	Měsíc v konjunkci s Venuší (Venuše 1,84° severně)
4. 1. 2025	14 h	Země nejbliže Slunci (147,1 milionu km)
4. 1. 2025	19 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Saturn 0,11° jižně, zákryt Saturnu pozorovatelný v celém průběhu)
5. 1. 2025	16 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 0,25° jižně)
7. 1. 2025	1 h	Měsíc v první čtvrti (0:56)
8. 1. 2025	1 h	Měsíc v přízemí (370 207 km)
9. 1. 2025	14 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 3,44° jižně)
10. 1. 2025	6 h	Venuše v největší východní elongaci (47° od Slunce)
10. 1. 2025	22 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran 9,97° jižně, nad naším obzorem v noci)
10. 1. 2025	24 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Jupiter 4,99° jižně)
12. 1. 2025	15 h	Mars nejbliže Zemi (0,642 au, 96,0 milionu kilometrů)
13. 1. 2025	23 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 2,49° severně, nad naším obzorem v noci)
13. 1. 2025	23 h	Měsíc v úplňku (23:26)
14. 1. 2025	6 h	Měsíc v konjunkci s Marsem (Mars 0,52° severně)
16. 1. 2025	4 h	Mars v opozici se Sluncem (-1,4 mag)
16. 1. 2025	16 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 1,50° jižně)
19. 1. 2025	2 h	Venuše v konjunkci se Saturnem (Saturn 2,19° jižně, planety večer nad JZ obzorem)
19. 1. 2025	21 h	Slunce vstupuje do znamení Vodnáře
21. 1. 2025	6 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 0,94° severně, nad naším obzorem v noci)
21. 1. 2025	6 h	Měsíc v odzemí (404 258 km)
21. 1. 2025	13 h	trpasličí planeta (134 340) Pluto v konjunkci se Sluncem
21. 1. 2025	21 h	Měsíc v poslední čtvrti (21:30)
22. 1. 2025	23 h	Mars v konjunkci s β Gem (Pollux 2,36° severně)
25. 1. 2025	0 h	Měsíc v konjunkci s α Sco (Antares 0,67° severně)
28. 1. 2025	23 h	Měsíc v konjunkci s Merkurem (Merkur 2,82° severně)
29. 1. 2025	14 h	Měsíc v novu (13:36)

Viditelnost planet

Merkur	počátkem měsíce ráno velmi nízko nad JV obzorem
Venuše	večer vysoko nad JZ obzorem
Mars	po celou noc
Jupiter	po většinu noci kromě rána
Saturn	večer vysoko nad JZ obzorem
Uran	v první polovině noci
Neptun	večer vysoko nad JZ obzorem

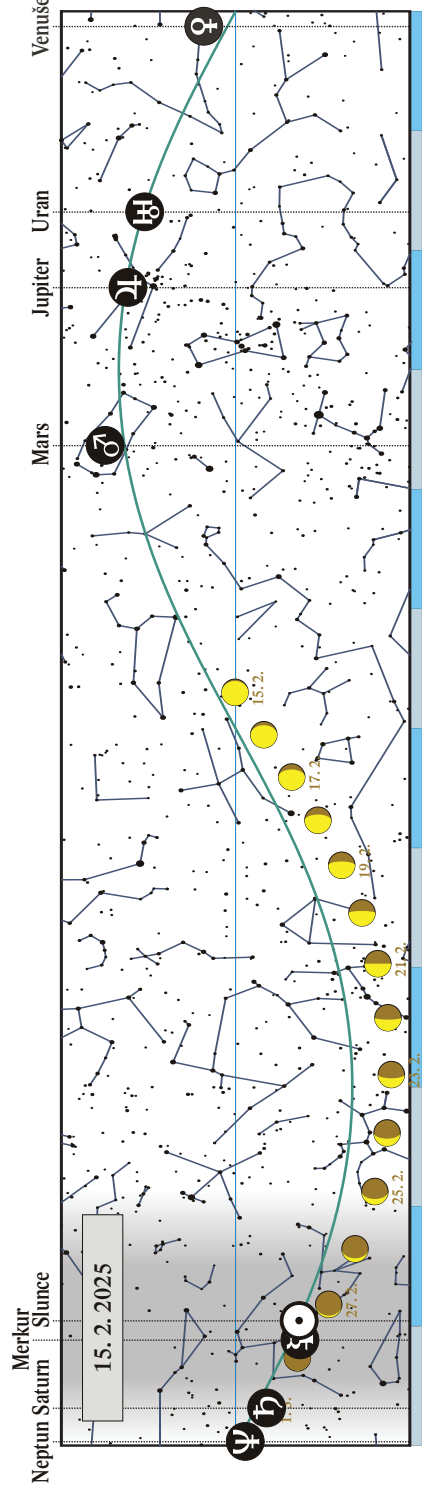
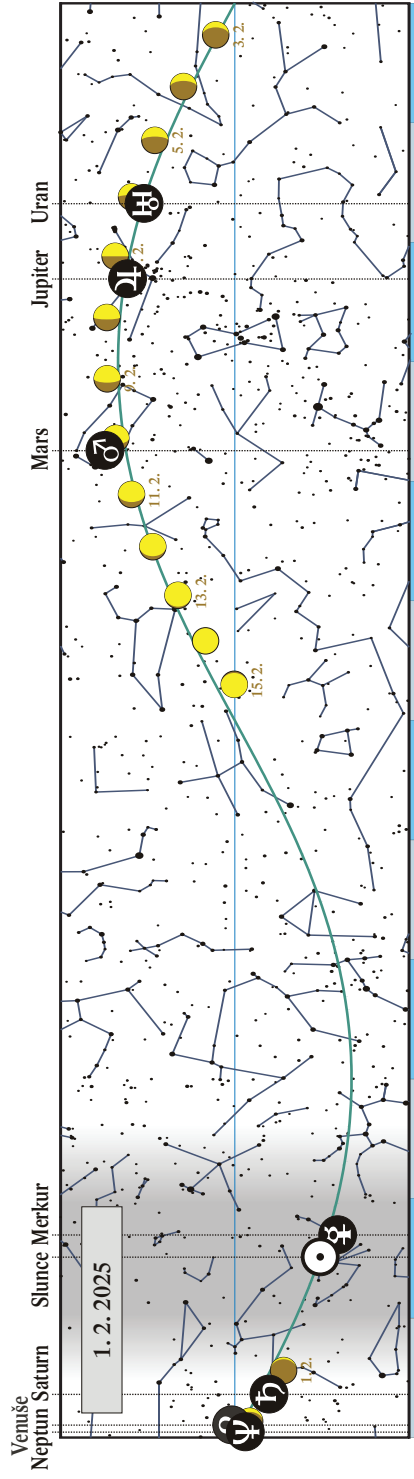

Únor

1. 2. 2025	5 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Saturn 0,16° jižně, seskupení Měsíce a planet večer nad Z obzorem)
1. 2. 2025	18 h	Venuše v konjunkci s Neptunem (Neptun 3,31° jižně)
1. 2. 2025	24 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 0,82° jižně)
1. 2. 2025	24 h	Měsíc v konjunkci s Venuší (Venuše 2,53° severně)
2. 2. 2025	4 h	Měsíc v přízemí (367 484 km)
5. 2. 2025	9 h	Měsíc v první čtvrti (9:01)
5. 2. 2025	21 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 4,13° jižně)
7. 2. 2025	4 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Jupiter 4,66° jižně)
7. 2. 2025	5 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran 9,73° jižně)
9. 2. 2025	13 h	Merkur v horní konjunkci se Sluncem
9. 2. 2025	20 h	Měsíc v konjunkci s Marsem (Mars 0,42° jižně)
10. 2. 2025	8 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 3,02° severně)
12. 2. 2025	15 h	Měsíc v úplňku (14:53)
13. 2. 2025	1 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 1,54° jižně, nad naším obzorem v noci)
14. 2. 2025	23 h	trpasličí planeta (1) Ceres v konjunkci se Sluncem
15. 2. 2025	0 h	Venuše dosahuje maximální jasnosti (-4,6 mag)
17. 2. 2025	14 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 0,99° severně)
18. 2. 2025	2 h	Měsíc v odzemí (404 258 km)
18. 2. 2025	11 h	Slunce vstupuje do znamení Ryb
20. 2. 2025	19 h	Měsíc v poslední čtvrti (18:32)
21. 2. 2025	11 h	Měsíc v konjunkci s α Sco (Antares 1,25° severně)
25. 2. 2025	13 h	Merkur v konjunkci se Saturnem (Saturn 1,45° jižně, prakticky nepozorovatelný)
28. 2. 2025	2 h	Měsíc v novu (1:44)

Viditelnost planet

Merkur	na konci měsíce nízko nad Z obzorem
Venuše	večer nad ZJZ obzorem
Mars	po celou noc
Jupiter	po většinu noci kromě rána
Saturn	v první polovině měsíce večer nízko nad Z obzorem
Uran	v první polovině noci
Neptun	večer nad ZJZ obzorem

Březen

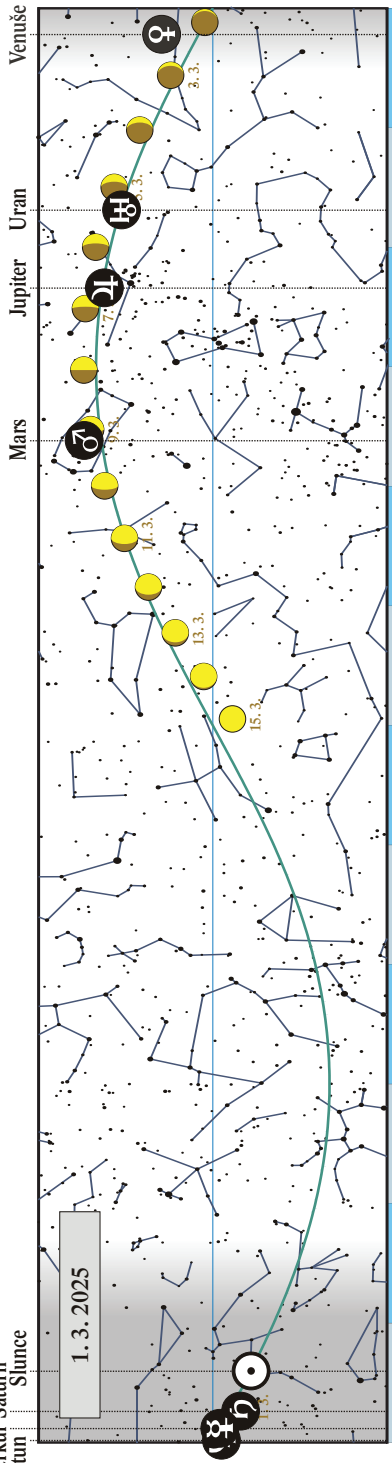
1. 3. 2025	5 h	Měsíc v konjunkci s Merkurem (Merkur 1,26° severně, seskupení Měsíce, Venuše a Merkuru večer nad Z obzorem)
1. 3. 2025	9 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 0,43° jižně)
1. 3. 2025	22 h	Měsíc v přízemí (361 980 km)
2. 3. 2025	4 h	Měsíc v konjunkci s Venuší (Venuše 6,56° severně)
5. 3. 2025	4 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 3,78° jižně)
6. 3. 2025	9 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran 9,71° jižně)
6. 3. 2025	10 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Jupiter 4,64° jižně)
6. 3. 2025	18 h	Měsíc v první čtvrti (17:31)
8. 3. 2025	7 h	Merkur v největší východní elongaci (18° od Slunce)
9. 3. 2025	3 h	Měsíc v konjunkci s Marsem (Mars 0,87° jižně)
9. 3. 2025	12 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 2,71° severně)
11. 3. 2025	24 h	Merkur v konjunkci s Venuší (Venuše 5,57° severně, planety večer nad Z obzorem)
12. 3. 2025	9 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 1,20° jižně)
12. 3. 2025	12 h	Saturn v konjunkci se Sluncem
14. 3. 2025	8 h	Měsíc v úplňku (7:54), úplné zatmění Měsíce, začátek částečné fáze nízko nad Z obzorem
16. 3. 2025	20 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 0,76° severně)
17. 3. 2025	18 h	Měsíc v odzemí (405 729 km)
20. 3. 2025	0 h	Neptun v konjunkci se Sluncem
20. 3. 2025	10 h	jarní rovnodennost (10:01), začátek astronomického jara, Slunce vstupuje do znamení Berana
20. 3. 2025	17 h	Měsíc v konjunkci s α Sco (Antares 0,82° severně)
22. 3. 2025	12 h	Měsíc v poslední čtvrti (12:29)
23. 3. 2025	2 h	Venuše v dolní konjunkci se Sluncem
24. 3. 2025	21 h	Merkur v dolní konjunkci se Sluncem
29. 3. 2025	12 h	Měsíc v novu (11:57), částečné zatmění Slunce u nás pozorovatelné v celém průběhu (max 20 %)
30. 3. 2025	6 h	Měsíc v přízemí (358 135 km)
31. 3. 2025	22 h	Mars v konjunkci s β Gem (Pollux 4,02° severně)

Viditelnost planet

Merkur	v první polovině měsíce večer nad Z obzorem
Venuše	v první polovině měsíce večer nad Z obzorem
Mars	po většinu noci kromě rána
Jupiter	v první polovině noci
Saturn	nepozorovatelný
Uran	večer vysoko nad Z obzorem
Neptun	nepozorovatelný

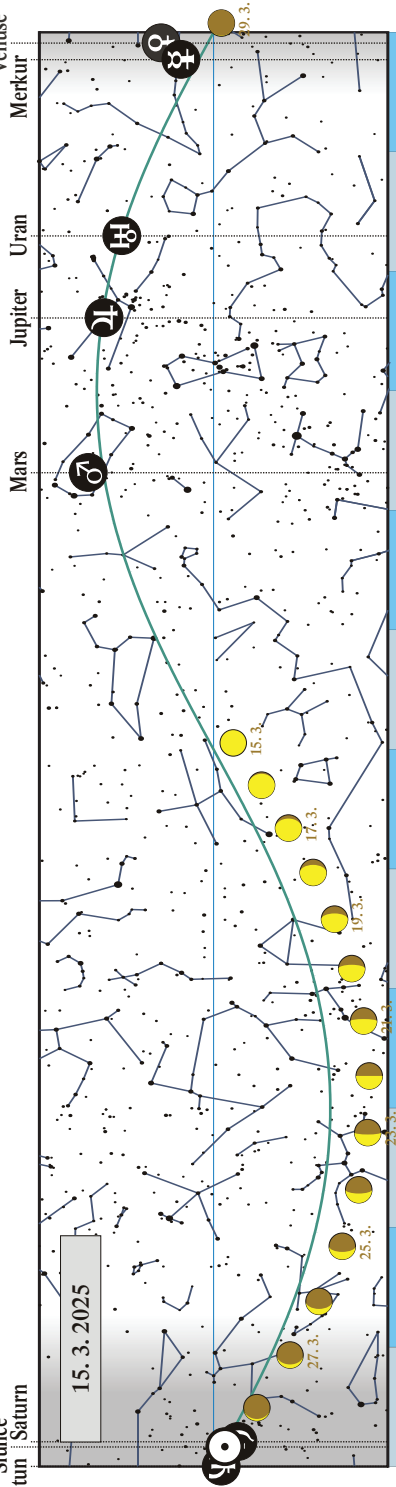

Merkur Saturn
Neptun Slunce

Slunce
Neptun Saturn

Venuse
Merkur

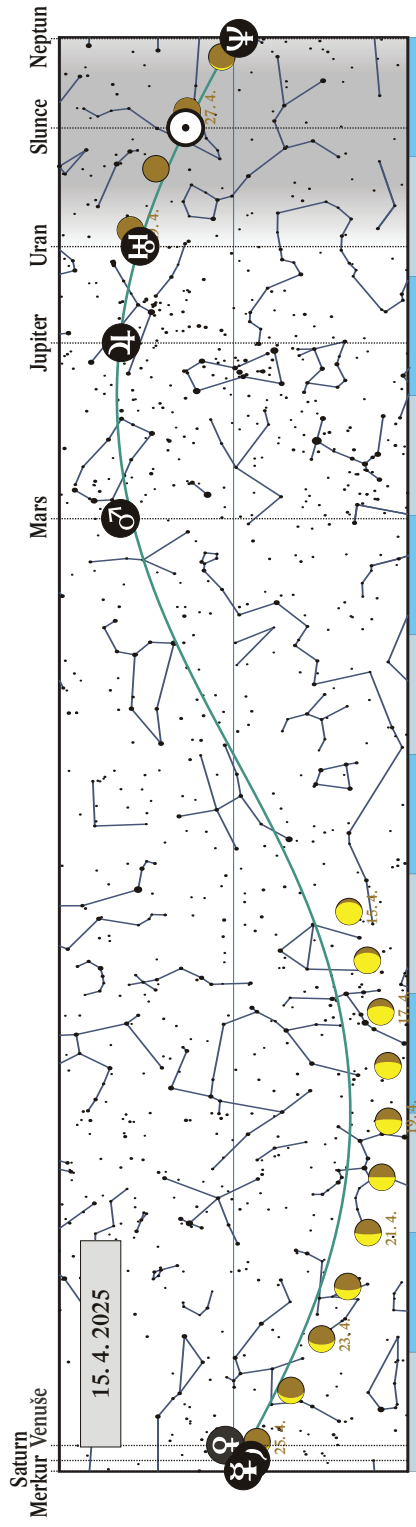
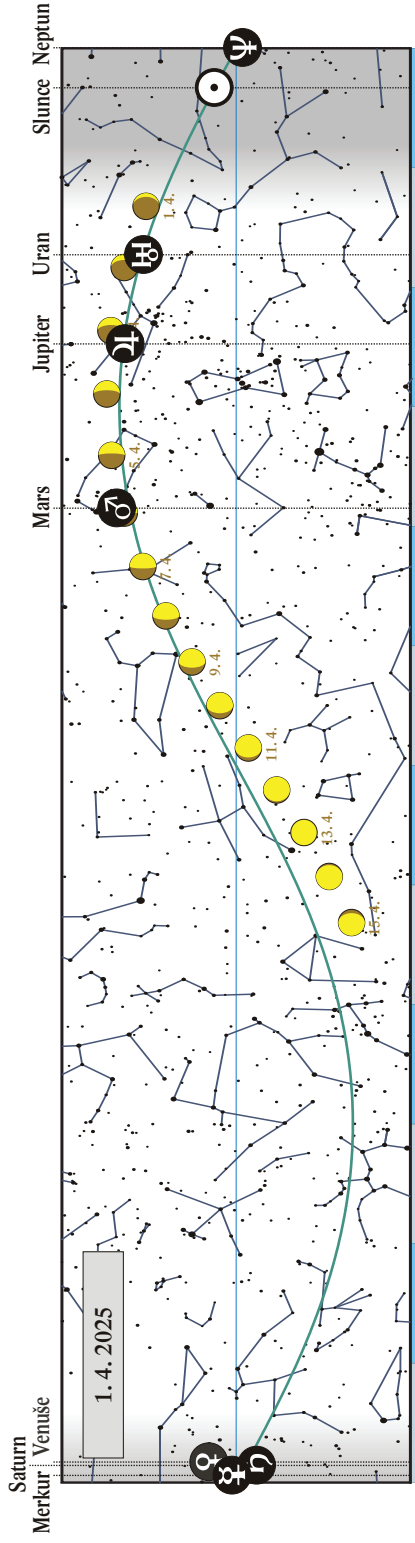

Duben

1. 4. 2025	13 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 4,09° jižně)
2. 4. 2025	17 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran 10,27° jižně)
3. 4. 2025	1 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Jupiter 4,65° jižně)
5. 4. 2025	3 h	Měsíc v první čtvrti (3:14)
5. 4. 2025	18 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 2,38° severně)
5. 4. 2025	21 h	Měsíc v konjunkci s Marsem (Mars 1,60° jižně)
8. 4. 2025	13 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 1,60° jižně)
13. 4. 2025	1 h	Měsíc v úplňku (1:22)
13. 4. 2025	5 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 1,33° severně, nad naším obzorem v noci)
14. 4. 2025	0 h	Měsíc v odzemí (406 287 km)
14. 4. 2025	19 h	trpasličí planeta (136 199) Eris v konjunkci se Sluncem
16. 4. 2025	23 h	Měsíc v konjunkci s α Sco (Antares 1,09° severně)
19. 4. 2025	21 h	Slunce vstupuje do znamení Býka
21. 4. 2025	3 h	Měsíc v poslední čtvrti (2:35)
21. 4. 2025	20 h	Merkur v největší západní elongaci (27° od Slunce)
22. 4. 2025	15 h	maximum meteorického roje Lyrid (ZHR 18)
27. 4. 2025	12 h	Venuše dosahuje maximální jasnosti (-4,5 mag)
27. 4. 2025	17 h	Měsíc v přízemí (357 118 km)
27. 4. 2025	20 h	Měsíc v novu (20:30)
29. 4. 2025	2 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 3,70° jižně)
30. 4. 2025	2 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran 9,56° jižně)
30. 4. 2025	19 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Jupiter 4,87° jižně)

Viditelnost planet

Merkur	nepozorovatelný
Venuše	ráno nízko nad V obzorem
Mars	po většinu noci kromě rána
Jupiter	večer vysoko nad Z obzorem
Saturn	nepozorovatelný
Uran	večer nízko nad Z obzorem
Neptun	nepozorovatelný

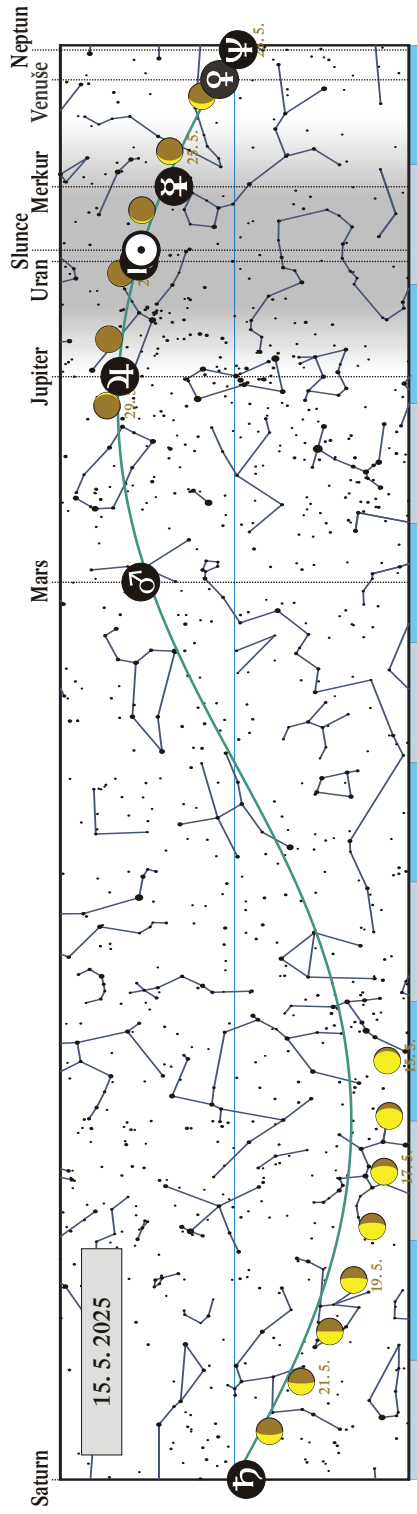
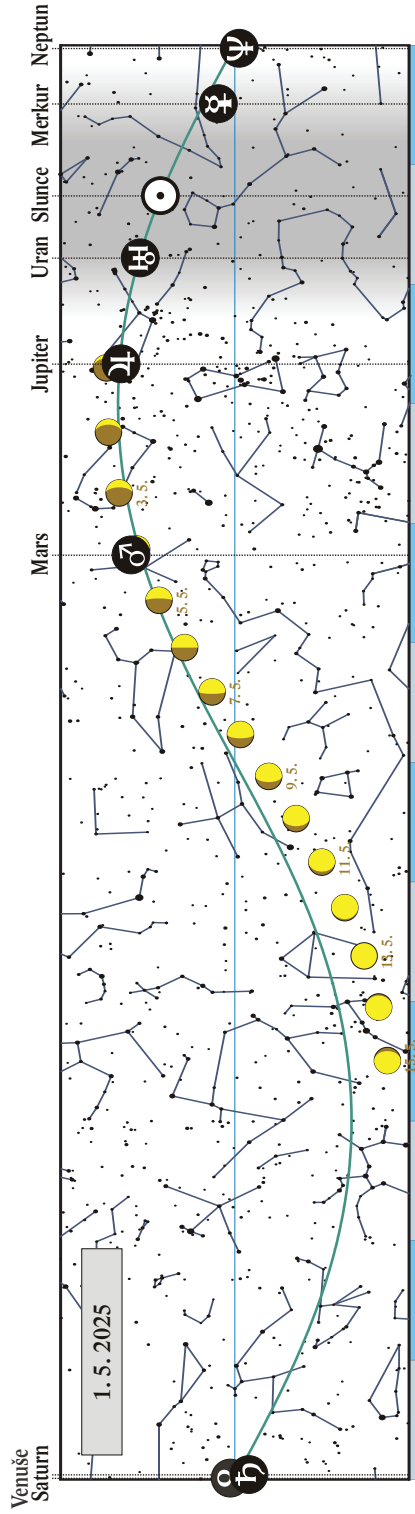

Květen

2. 5. 2025	8 h	planetka (4) Vesta v opozici se Sluncem (+5,6 mag!)
3. 5. 2025	2 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 3,12° severně)
4. 5. 2025	2 h	Měsíc v konjunkci s Marsem (Mars 1,07° jižně)
4. 5. 2025	15 h	Měsíc v první čtvrti (14:51)
5. 5. 2025	20 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 1,38° jižně, nad naším obzorem v noci)
6. 5. 2025	-	maximum meteorického roje eta Akvarid (ZHR 50)
10. 5. 2025	10 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 0,98° severně)
11. 5. 2025	2 h	Měsíc v odzemí (406 256 km)
12. 5. 2025	18 h	Měsíc v úplňku (17:55)
14. 5. 2025	7 h	Měsíc v konjunkci s α Sco (Antares 1,03° severně)
14. 5. 2025	19 h	planetka (3) Juno v opozici se Sluncem (+10,2 mag)
18. 5. 2025	1 h	Uran v konjunkci se Sluncem
20. 5. 2025	13 h	Měsíc v poslední čtvrti (12:58)
20. 5. 2025	20 h	Slunce vstupuje do znamení Bliženců
22. 5. 2025	18 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Saturn 1,97° jižně)
22. 5. 2025	21 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 1,16° jižně)
23. 5. 2025	22 h	Měsíc v konjunkci s Venuší (Venuše 2,69° jižně, seskupení Měsíce, Venuše a Saturnu ráno nad V obzorem)
26. 5. 2025	3 h	Měsíc v přízemí (359 013 km)
27. 5. 2025	4 h	Měsíc v novu (4:01)
28. 5. 2025	14 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Jupiter 4,83° jižně)
30. 5. 2025	5 h	Merkur v horní konjunkci se Sluncem
30. 5. 2025	10 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 2,86° severně)

Viditelnost planet

Merkur	nepozorovatelný
Venuše	ráno nízko nad V obzorem
Mars	v první polovině noci
Jupiter	večer nízko nad Z obzorem
Saturn	ve druhé polovině měsíce ráno nízko nad V obzorem
Uran	nepozorovatelný
Neptun	nepozorovatelný

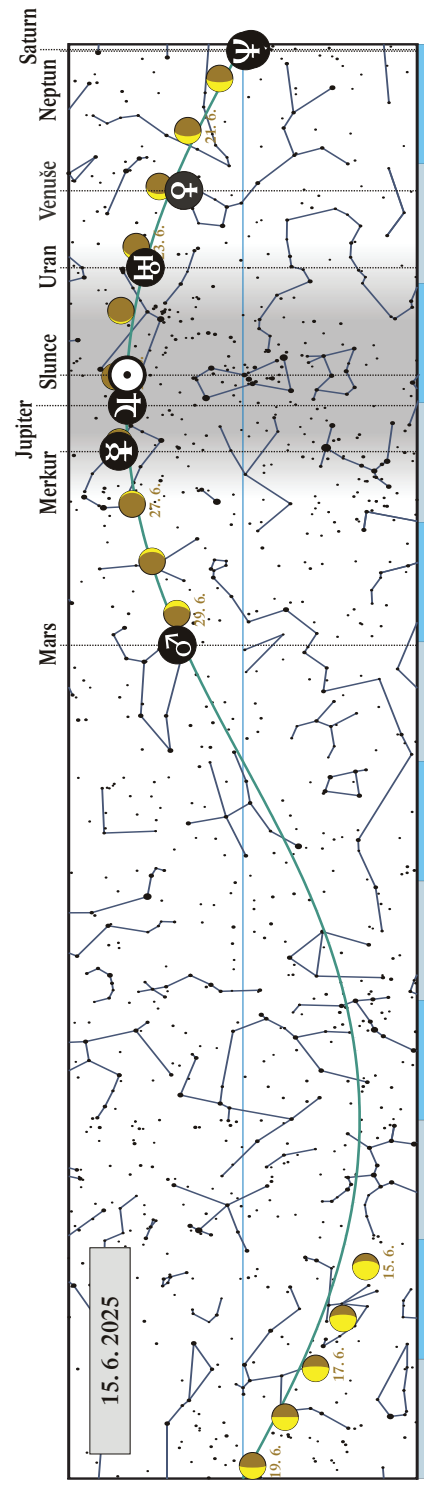
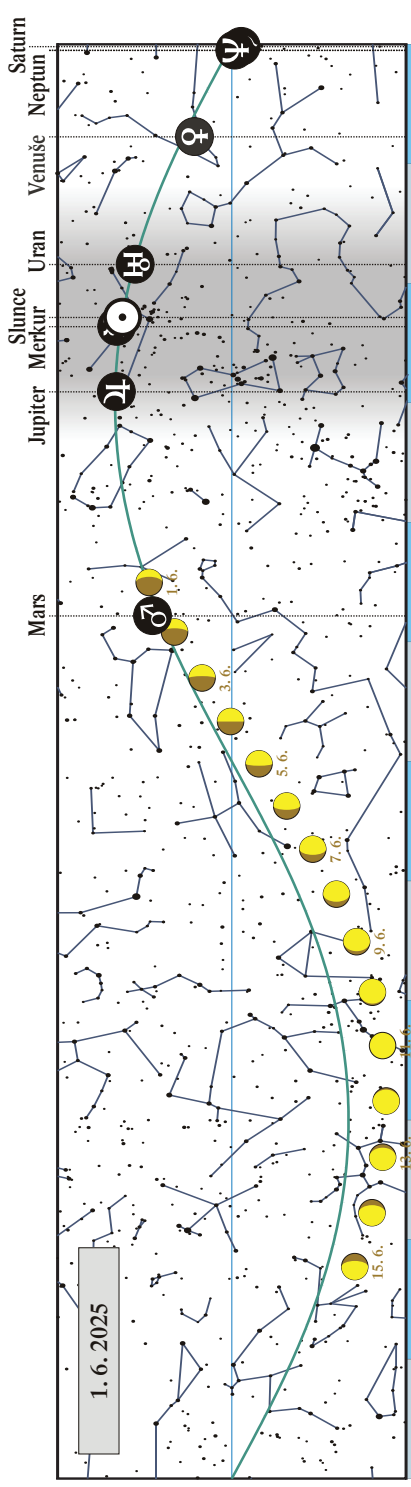

Červen

1. 6. 2025	4 h	Venuše v největší západní elongaci (46° od Slunce)
1. 6. 2025	10 h	Měsíc v konjunkci s Marsem (Mars 0,85° jižně)
2. 6. 2025	4 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 0,79° jižně)
3. 6. 2025	5 h	Měsíc v první čtvrti (4:41)
6. 6. 2025	15 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 0,95° severně)
7. 6. 2025	12 h	Měsíc v odzemí (405 580 km)
10. 6. 2025	12 h	Měsíc v konjunkci s α Sco (Antares 0,64° severně)
11. 6. 2025	9 h	Měsíc v úplňku (8:43)
17. 6. 2025	17 h	Mars v konjunkci s α Leo (Regulus 0,73° jižně)
18. 6. 2025	20 h	Měsíc v poslední čtvrti (20:19)
19. 6. 2025	2 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Saturn 2,07° jižně)
19. 6. 2025	4 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 1,33° jižně)
21. 6. 2025	4 h	letní slunovrat (3:43), začátek astronomického léta, Slunce vstupuje do znamení Raka
22. 6. 2025	5 h	Měsíc v konjunkci s Venuší (Venuše 6,07° jižně)
23. 6. 2025	6 h	Měsíc v přízemí (363 160 km)
24. 6. 2025	16 h	Jupiter v konjunkci se Sluncem
25. 6. 2025	12 h	Měsíc v novu (11:31)
26. 6. 2025	22 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 3,44° severně)
27. 6. 2025	7 h	Měsíc v konjunkci s Merkurem (Merkur 2,19° jižně)
29. 6. 2025	9 h	Saturn v konjunkci s Neptunem (Neptun 0,99° severně, konjunkce v rektascenzi)
29. 6. 2025	11 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 1,09° jižně)
30. 6. 2025	2 h	Měsíc v konjunkci s Marsem (Mars 0,65° severně)

Viditelnost planet

Merkur	ve druhé polovině měsíce večer velmi nízko nad SZ obzorem
Venuše	ráno nízko nad V obzorem
Mars	večer vysoko nad Z obzorem
Jupiter	nepozorovatelný
Saturn	ráno nad VJV obzorem
Uran	nepozorovatelný
Neptun	ráno nad VJV obzorem

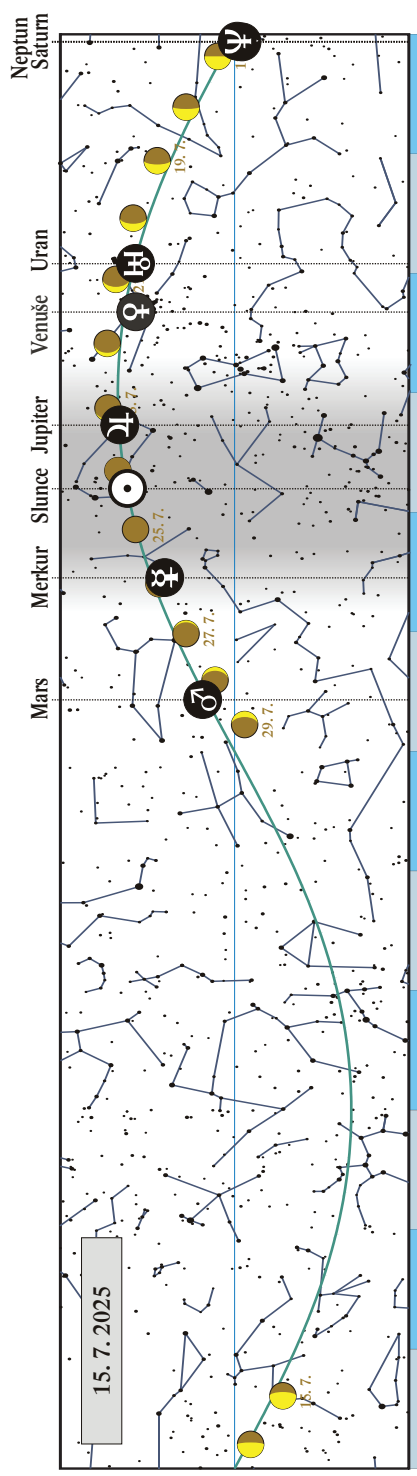
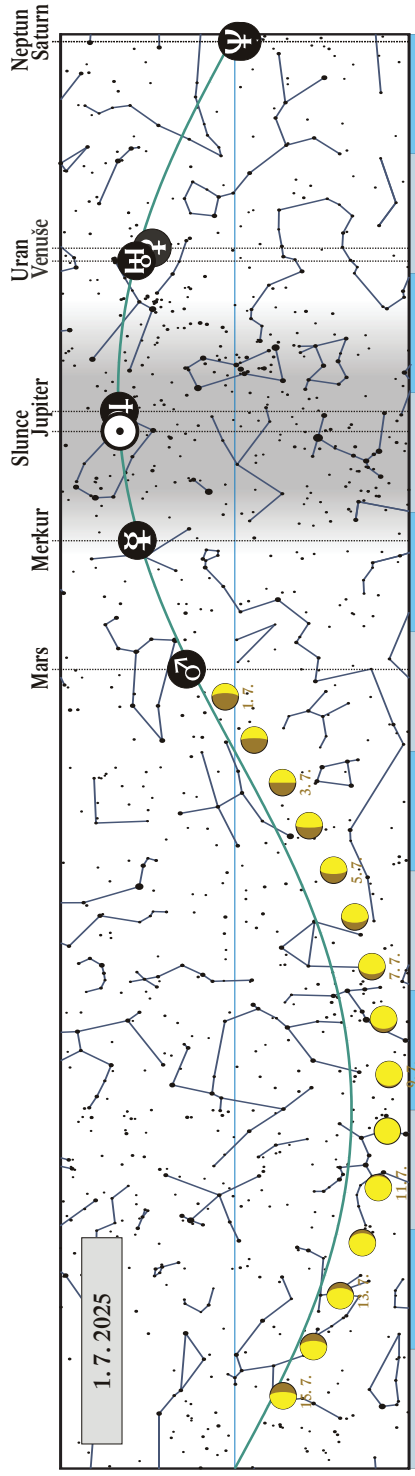
Červenec

2. 7. 2025	20 h	Měsíc v první čtvrti (20:30)
3. 7. 2025	21 h	Země nejdále od Slunce (152,1 milionu km)
4. 7. 2025	1 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 1,75° severně)
4. 7. 2025	5 h	Merkur v největší východní elongaci (26° od Slunce)
4. 7. 2025	14 h	Venuše v konjunkci s Uranem (Uran 2,35° severně, planety ráno nad V obzorem)
5. 7. 2025	3 h	Měsíc v odzemí (404 662 km)
7. 7. 2025	19 h	Měsíc v konjunkci s α Sco (Antares 1,15° severně)
10. 7. 2025	22 h	Měsíc v úplňku (21:36)
13. 7. 2025	19 h	Venuše v konjunkci s α Tau (Aldebaran 3,16° jižně)
16. 7. 2025	10 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Saturn 3,03° jižně)
16. 7. 2025	11 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 2,08° jižně)
18. 7. 2025	2 h	Měsíc v poslední čtvrti (1:37)
20. 7. 2025	14 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 4,55° jižně)
20. 7. 2025	15 h	Měsíc v přízemí (368 012 km)
21. 7. 2025	6 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran 10,12° jižně, seskupení Měsíce, Aldebaranu, Plejád a Venuše ráno nad V obzorem)
21. 7. 2025	20 h	Měsíc v konjunkci s Venuší (Venuše 6,18° jižně)
22. 7. 2025	14 h	Slunce vstupuje do znamení Lva
23. 7. 2025	5 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Jupiter 4,30° jižně)
24. 7. 2025	20 h	Měsíc v novu (20:11)
25. 7. 2025	8 h	trpasličí planeta (134 340) Pluto v opozici se Sluncem (+14,4 mag)
26. 7. 2025	22 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 0,31° jižně)
28. 7. 2025	20 h	Měsíc v konjunkci s Marsem (Mars 2,03° severně)
31. 7. 2025	7 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 1,46° severně)

Viditelnost planet

Merkur	nepozorovatelný
Venuše	ráno nad V obzorem
Mars	večer nízko nad Z obzorem
Jupiter	koncem měsíce ráno nad VSV obzorem
Saturn	ve druhé polovině noci
Uran	ráno nad V obzorem
Neptun	ve druhé polovině noci

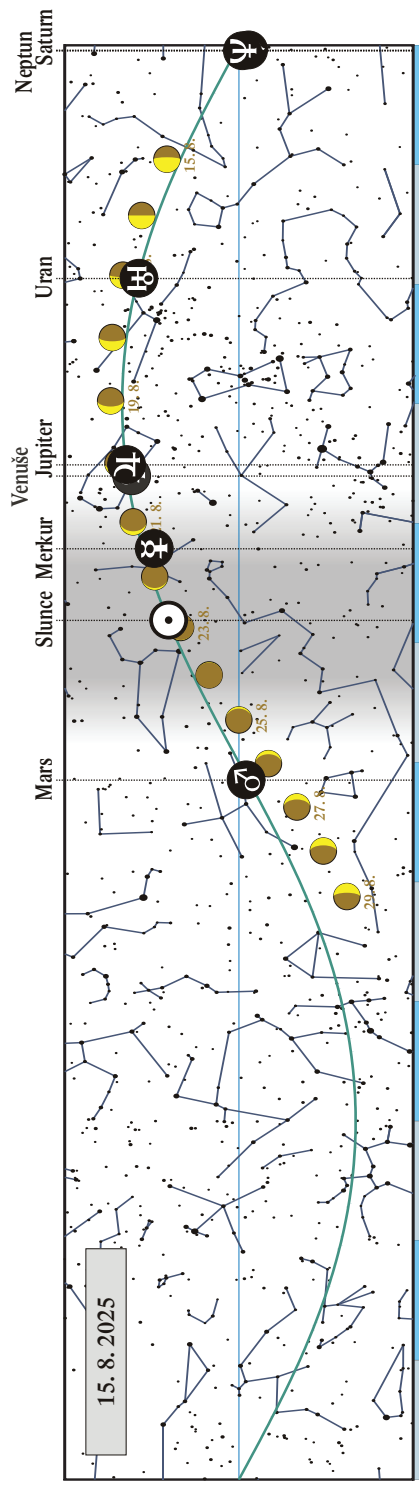
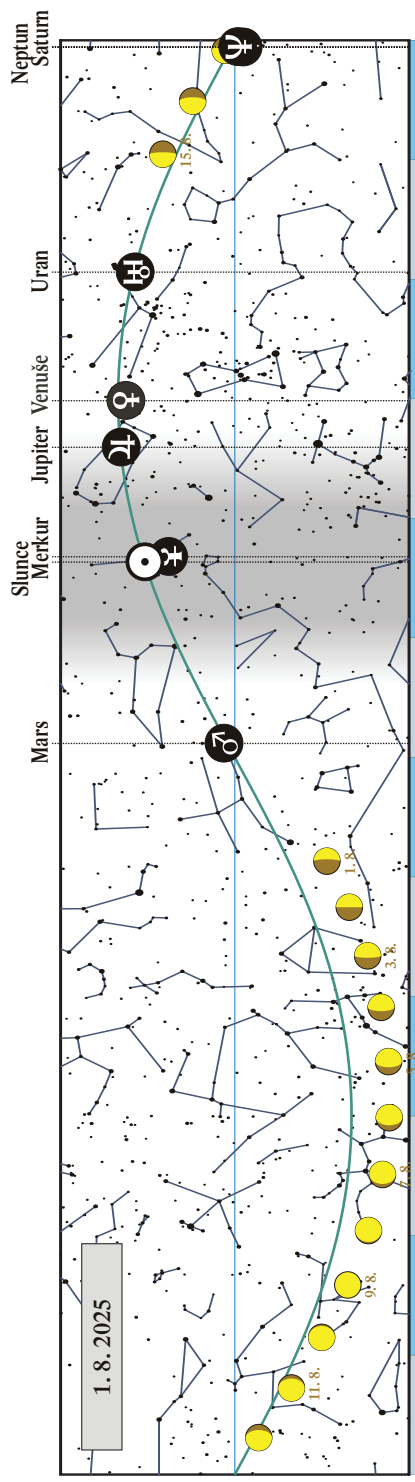

Srpen

1. 8. 2025	1 h	Merkur v dolní konjunkci se Sluncem
1. 8. 2025	14 h	Měsíc v první čtvrti (13:41)
1. 8. 2025	22 h	Měsíc v odzemí (404 201 km)
4. 8. 2025	4 h	Měsíc v konjunkci s α Sco (Antares 1,07° severně)
6. 8. 2025	11 h	Saturn v konjunkci s Neptunem (Neptun 1,14° severně, konjunkce v rektascenzi)
7. 8. 2025	22 h	planetka (2) Pallas v opozici se Sluncem (+9,4 mag)
9. 8. 2025	9 h	Měsíc v úplňku (8:55)
12. 8. 2025	6 h	Venuše v těsné konjunkci s Jupiterem (Jupiter 0,86° severně, planety ráno nad V obzorem)
12. 8. 2025	14 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Saturn 2,93° jižně)
12. 8. 2025	15 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 1,86° jižně)
12. 8. 2025	21 h	maximum meteorického roje Perseid (ZHR 100)
14. 8. 2025	19 h	Měsíc v přízemí (369 254 km)
16. 8. 2025	6 h	Měsíc v poslední čtvrti (6:12)
16. 8. 2025	19 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 4,26° jižně)
17. 8. 2025	14 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran 10,12° jižně)
19. 8. 2025	11 h	Merkur v největší západní elongaci (19° od Slunce)
19. 8. 2025	22 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Jupiter 3,83° jižně)
20. 8. 2025	8 h	Venuše v konjunkci s β Gem (Pollux 7,18° severně)
20. 8. 2025	14 h	Měsíc v konjunkci s Venuší (Venuše 4,06° jižně, seskupení Měsíce, Venuše a Jupiteru v Blížencích ráno nad V obzorem)
20. 8. 2025	15 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 3,21° severně)
21. 8. 2025	20 h	Měsíc v konjunkci s Merkurem (Merkur 2,53° jižně)
22. 8. 2025	22 h	Slunce vstupuje do znamení Panny
23. 8. 2025	7 h	Měsíc v novu (7:06)
27. 8. 2025	16 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 2,02° severně)
29. 8. 2025	17 h	Měsíc v odzemí (404 585 km)
31. 8. 2025	7 h	Měsíc v první čtvrti (7:25)
31. 8. 2025	11 h	Měsíc v konjunkci s α Sco (Antares 1,09° severně)

Viditelnost planet

Merkur	ve druhé polovině měsíce ráno nad VSV obzorem
Venuše	ráno nad V obzorem
Mars	nepozorovatelný
Jupiter	ráno nad V obzorem
Saturn	po většinu noci kromě večera
Uran	ráno vysoko nad V obzorem
Neptun	po většinu noci kromě večera

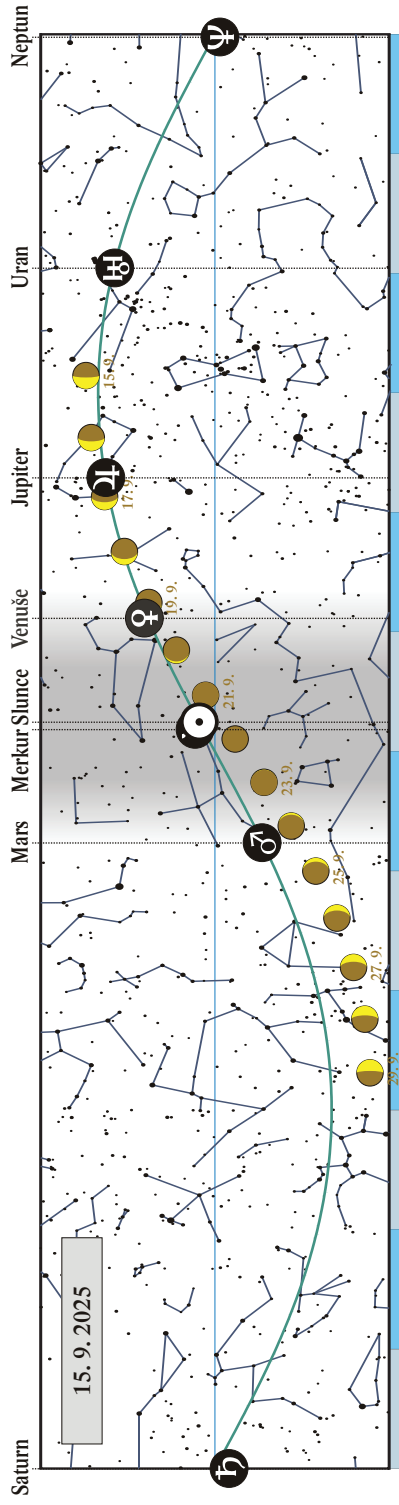
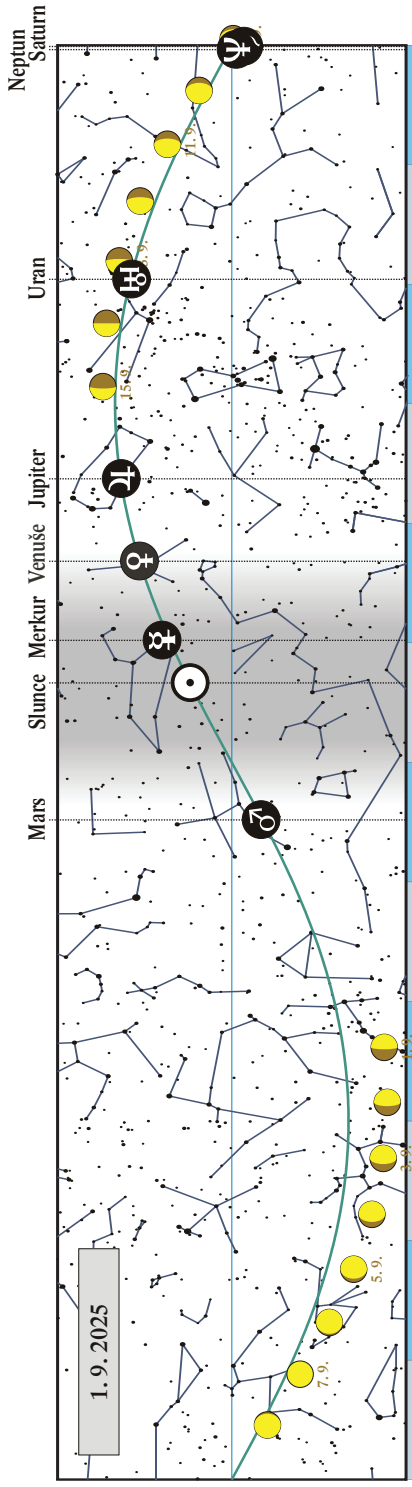

Září

7. 9. 2025	19 h	Měsíc v úplňku (19:09), úplné zatmění Měsíce, u nás úplná fáze a výstup Měsíce ze zemského stínu
8. 9. 2025	18 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Saturn 2,54° jižně)
8. 9. 2025	21 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 1,63° jižně)
10. 9. 2025	13 h	Měsíc v přízemí (364 756 km)
12. 9. 2025	24 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 4,59° jižně)
13. 9. 2025	12 h	Merkur v horní konjunkci se Sluncem
13. 9. 2025	18 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran 9,84° jižně)
14. 9. 2025	12 h	Měsíc v poslední čtvrti (11:32)
16. 9. 2025	14 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Jupiter 3,68° jižně)
16. 9. 2025	20 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 3,37° severně)
19. 9. 2025	14 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 0,45° jižně, seskupení Měsíce, Regulu a Venuše ráno nad V obzorem)
19. 9. 2025	14 h	Měsíc v konjunkci s Venuší (Venuše 0,05° severně, zákryt nad naším obzorem ve dne)
19. 9. 2025	17 h	Venuše v konjunkci s α Leo (Regulus 0,48° jižně)
21. 9. 2025	7 h	Saturn v opozici se Sluncem (+0,6 mag)
21. 9. 2025	9 h	Saturn nejbliže Zemi (8,547 au, 1278,6 milionu kilometrů)
21. 9. 2025	21 h	Měsíc v novu (20:54), částečné zatmění Slunce u nás nepozorovatelné
22. 9. 2025	17 h	Neptun nejbliže Zemi (28,884 au, 4321,0 milionu kilometrů)
22. 9. 2025	19 h	podzimní rovnodennost (19:19), začátek astronomického podzimu, Slunce vstupuje do znamení Vah
23. 9. 2025	14 h	Neptun v opozici se Sluncem (+7,8 mag)
26. 9. 2025	11 h	Měsíc v odzemí (405 578 km)
27. 9. 2025	20 h	Měsíc v konjunkci s α Sco (Antares 1,45° severně)
30. 9. 2025	1 h	Měsíc v první čtvrti (0:53)

Viditelnost planet

Merkur	nepozorovatelný
Venuše	ráno nad V obzorem
Mars	nepozorovatelný
Jupiter	ve druhé polovině noci
Saturn	po celou noc
Uran	po většinu noci kromě večera
Neptun	po celou noc

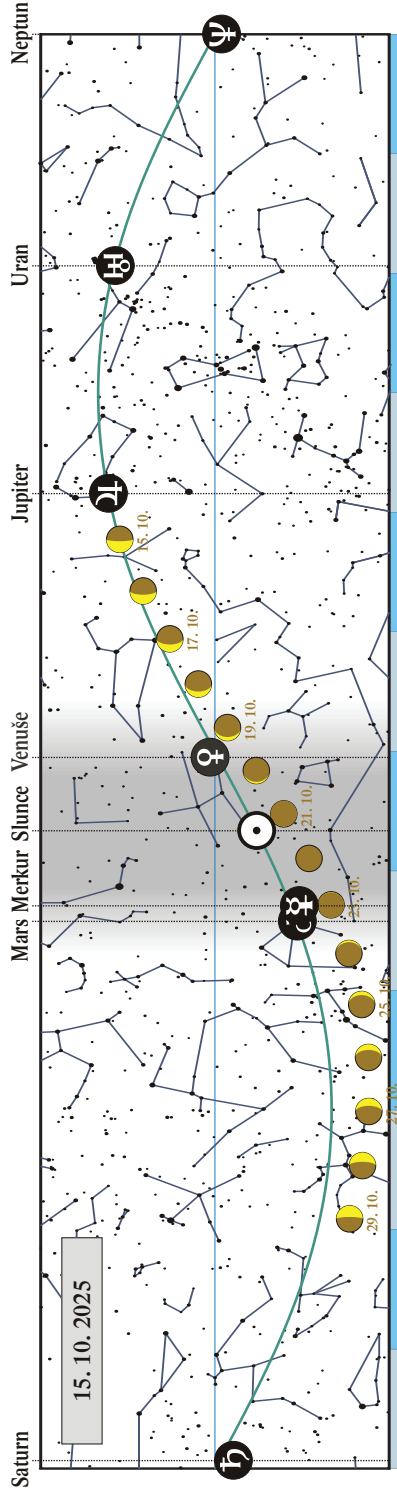
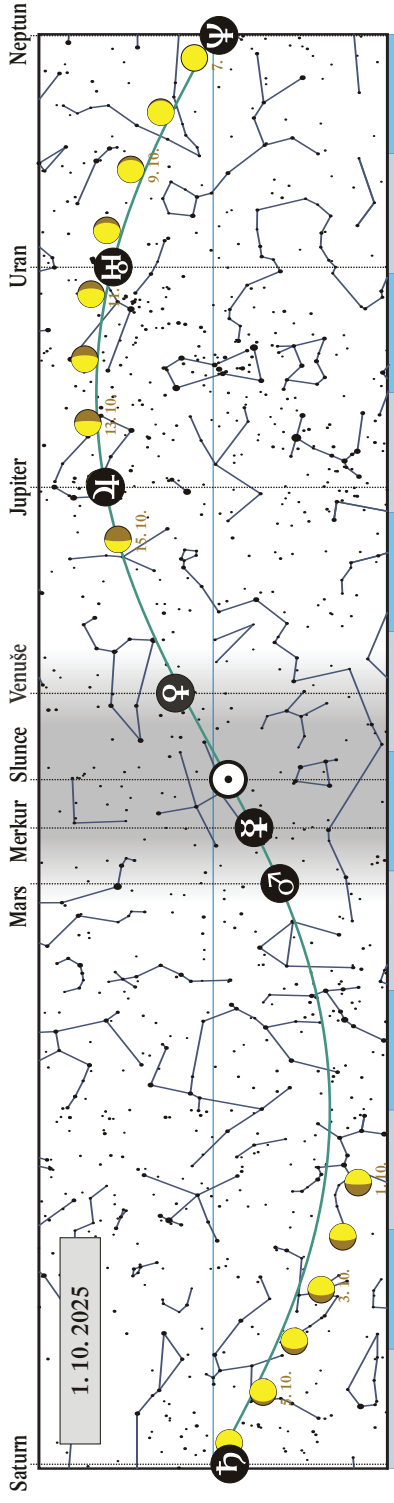

Říjen

2. 10. 2025	14 h	trpasličí planeta (1) Ceres v opozici se Sluncem (+7,6 mag)
6. 10. 2025	3 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Saturn 2,93° jižně)
6. 10. 2025	8 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 2,03° jižně)
7. 10. 2025	5 h	Měsíc v úplňku (4:47)
8. 10. 2025	14 h	Měsíc v přízemí (359 808 km)
10. 10. 2025	9 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 4,63° jižně)
11. 10. 2025	0 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran 10,21° jižně, nad naším obzorem v noci)
11. 10. 2025	1 h	Jupiter v konjunkci s β Gem (Pollux 6,64° severně)
13. 10. 2025	19 h	Měsíc v poslední čtvrti (19:12)
13. 10. 2025	24 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Jupiter 3,62° jižně)
14. 10. 2025	0 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 3,06° severně, nad naším obzorem v noci)
16. 10. 2025	19 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 0,33° jižně)
18. 10. 2025	8 h	trpasličí planeta (136 199) Eris v opozici se Sluncem (+18,6 mag)
19. 10. 2025	20 h	Měsíc v konjunkci s Venuší (Venuše 4,02° severně)
21. 10. 2025		maximum meteorického roje Orionid (ZHR 20)
21. 10. 2025	13 h	Měsíc v novu (13:25)
23. 10. 2025	5 h	Slunce vstupuje do znamení Štíra
24. 10. 2025	0 h	Měsíc v odzemí (406 462 km)
29. 10. 2025	17 h	Měsíc v první čtvrti (17:20)
29. 10. 2025	22 h	Merkur v největší východní elongaci (24° od Slunce)

Viditelnost planet

Merkur	nepozorovatelný
Venuše	ráno nízko nad V obzorem
Mars	nepozorovatelný
Jupiter	ve druhé polovině noci
Saturn	po většinu noci kromě rána
Uran	po celou noc
Neptun	po většinu noci kromě rána

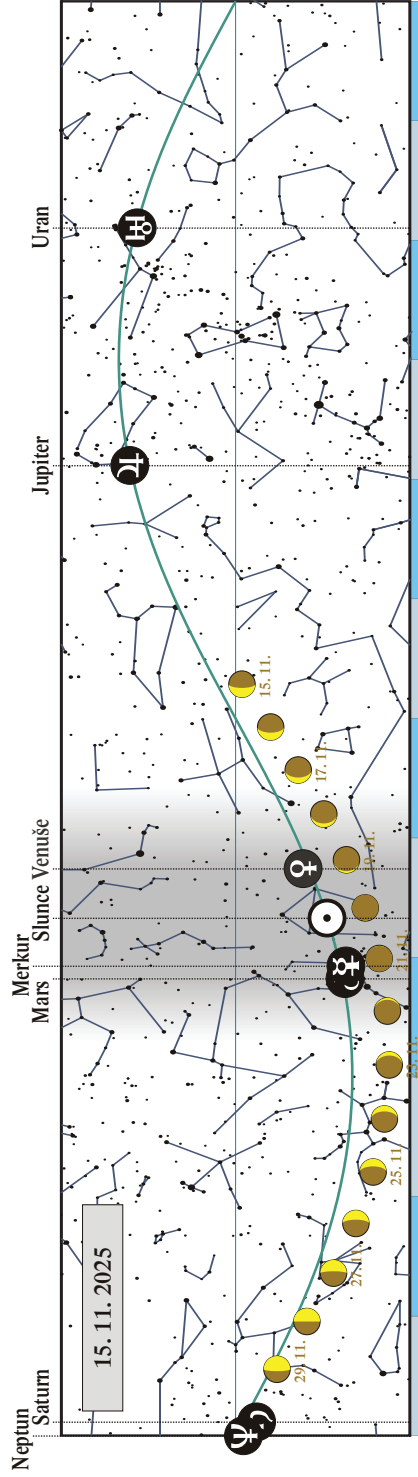
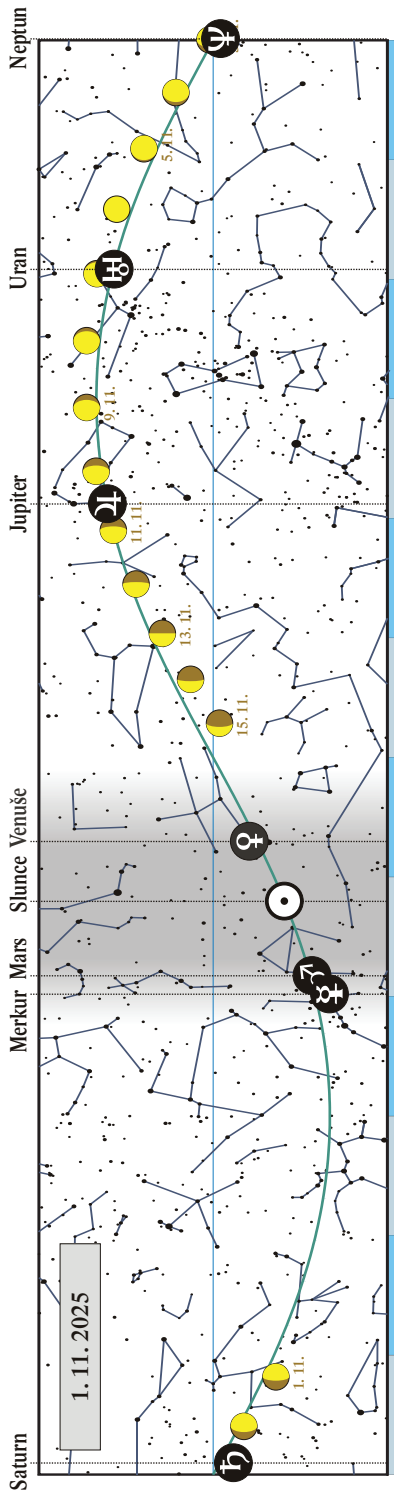
Listopad

2. 11. 2025	8 h	Venuše v konjunkci s α Vir (Spica 3,51° jižně)
2. 11. 2025	10 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Saturn 2,52° jižně)
2. 11. 2025	16 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 1,52° jižně)
5. 11. 2025	14 h	Měsíc v úplňku (14:19)
5. 11. 2025	23 h	Měsíc v přízemí (356 830 km)
6. 11. 2025	16 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 4,09° jižně)
7. 11. 2025	11 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran 9,73° jižně)
10. 11. 2025	9 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 3,47° severně)
10. 11. 2025	11 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Jupiter 3,00° jižně)
12. 11. 2025	6 h	Měsíc v poslední čtvrti (6:28)
12. 11. 2025	23 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 0,55° jižně)
17. 11. 2025	19 h	maximum meteorického roje Leonid (ZHR 15)
17. 11. 2025	13 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 2,15° severně)
20. 11. 2025	4 h	Měsíc v odzemí (406 690 km)
20. 11. 2025	8 h	Měsíc v novu (7:47)
20. 11. 2025	10 h	Merkur v dolní konjunkci se Sluncem
21. 11. 2025	11 h	Uran nejbližší Zemi (18,509 au, 2768,9 milionu kilometrů)
21. 11. 2025	13 h	Uran v opozici se Sluncem (+5,6 mag)
22. 11. 2025	3 h	Slunce vstupuje do znamení Střelce
28. 11. 2025	8 h	Měsíc v první čtvrti (7:58)
29. 11. 2025	18 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Saturn 2,56° jižně)
30. 11. 2025	3 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 2,29° jižně)

Viditelnost planet

Merkur	na konci měsíce ráno nízko nad JV obzorem
Venuše	v první polovině měsíce ráno nízko nad V obzorem
Mars	nepozorovatelný
Jupiter	po většinu noci kromě večera
Saturn	v první polovině noci
Uran	po celou noc
Neptun	v první polovině noci

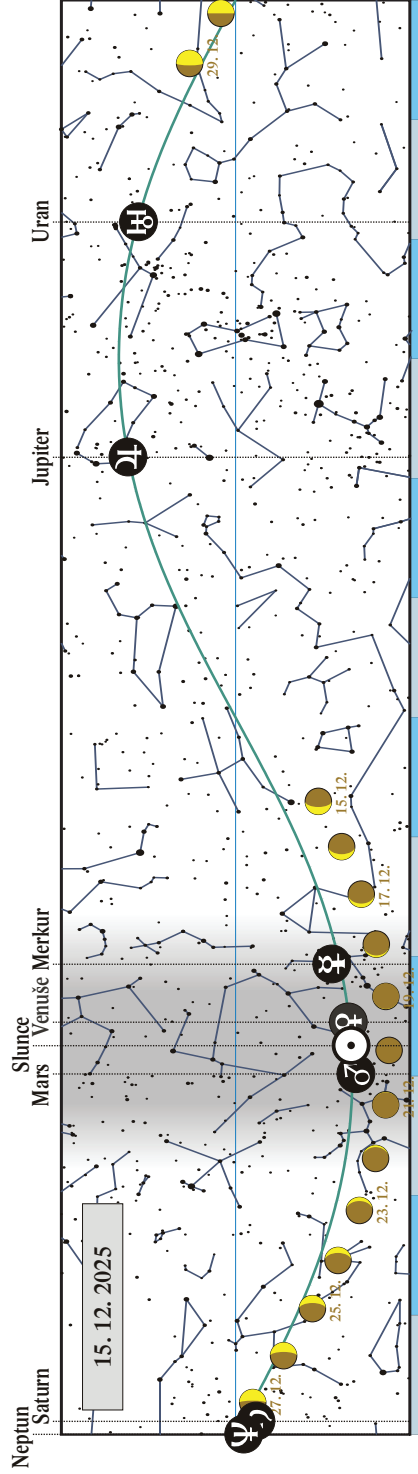
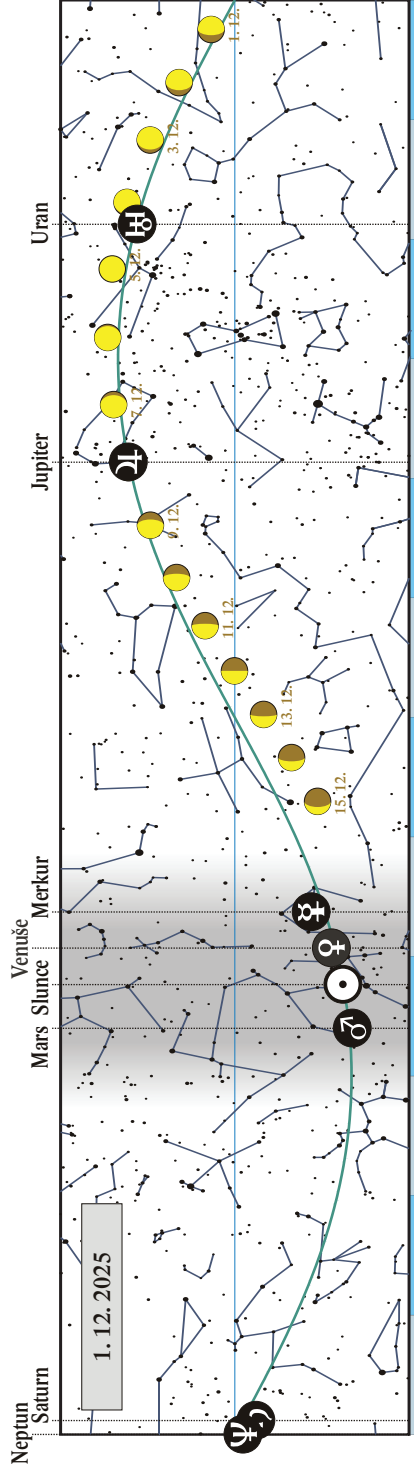

Prosinec

4. 12. 2025	3 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 4,60° jižně)
4. 12. 2025	12 h	Měsíc v přízemí (356 967 km)
4. 12. 2025	21 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran 10,05° jižně, nad naším obzorem v noci)
5. 12. 2025	0 h	Měsíc v úplňku (0:13)
7. 12. 2025	17 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (2,82° jižně)
7. 12. 2025	17 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux 3,74° severně)
7. 12. 2025	22 h	Merkur v největší západní elongaci (21° od Slunce)
10. 12. 2025	9 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus 0,20° severně, zákryt nad naším obzorem ve dne)
11. 12. 2025	22 h	Měsíc v poslední čtvrti (21:51)
13. 12. 2025	3 h	Jupiter v konjunkci s β Gem (Pollux 6,49° severně)
14. 12. 2025	9 h	maximum meteorického roje Geminid (ZHR 150)
14. 12. 2025	19 h	Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica 2,03° severně)
17. 12. 2025	7 h	planetka (3) Juno v konjunkci se Sluncem
17. 12. 2025	7 h	Měsíc v odzemí (406 301 km)
18. 12. 2025	11 h	Měsíc v konjunkci s Merkurem (Merkur 6,96° severně)
20. 12. 2025	3 h	Měsíc v novu (2:43)
21. 12. 2025	16 h	zimní slunovrat (16:03), začátek astronomické zimy, Slunce vstupuje do znamení Kozoroha
27. 12. 2025	3 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem (3,10° jižně)
27. 12. 2025	8 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem (Neptun 2,09° jižně)
27. 12. 2025	20 h	Měsíc v první čtvrti (20:09)
31. 12. 2025	11 h	Měsíc v konjunkci s Uranem (Uran 4,15° jižně)

Viditelnost planet

Merkur	v první polovině měsíce ráno nad JV obzorem
Venuše	nepozorovatelná
Mars	nepozorovatelný
Jupiter	téměř po celou noc kromě večera
Saturn	v první polovině noci
Uran	po většinu noci kromě rána
Neptun	v první polovině noci

Slovníček

Deklinace – souřadnice udávající úhlovou vzdálenost tělesa od nebeského rovníku.

Elongace – úhlová vzdálenost tělesa od Slunce. Planety jsou vždy nejlépe pozorovatelné v maximální elongaci. U vnějších planet je okamžik maximální elongace shodný s opozicí v délce.

Ekliptikální délka – souřadnice udávající úhel mezi nebeským tělesem a jarním bodem, počítaný po ekliptice.

Ekliptikální šířka – souřadnice udávající úhlovou vzdálenost tělesa od ekliptiky.

Epakta – stáří cyklického měsíce (měsíc používaný v církevních počtech pro výpočet data Velikonočních svátků) k 1. lednu daného roku. Uvádí se římskými číslicemi a má periodu 19 roků. Za počátek byl stanoven 1. leden roku 1 př. n. l.

Indikce – patnáctiletá perioda využívaná pro datování historických listin v době, kdy ještě nebylo běžné užívání letopočtu. Indikce uvádí kolikátý je rok v dané 15 leté periodě. U nás nejrozšířenější tzv. římská indikce. Za počátek byl stanoven rok 3 př. n. l. Číslo indikce zjistíme, když k letopočtu přičteme číslo 3 a výsledek dělíme 15. Indikce je pak zbytek po dělení. Původ indikce není zcela jasný, bývá dáván do souvislosti s vybíráním daní či služební dobou římských legionářů.

Konjunkce – okamžik, kdy mají dvě tělesa stejnou rektascenzi (konjunkce v rektascenzi) nebo ekliptikální délku (konjunkce v délce). V ročence jsou v případě vzájemných konjunkcí těles Sluneční soustavy uváděny konjunkce v délce, neboť nastávají blízko okamžiku minimálního úhlového přiblížení obou těles. Konjunkce Měsíce s jasnými hvězdami jsou uváděny v rektascenzi.

Kvazikonjunkce - minimální úhlové přiblížení dvou těles, při němž nenastává konjunkce ani v rektascenzi, ani v ekliptikální délce. Typicky se stává v případě, že jedna z planet se během přiblížování k jiné ocitne v zastávce a poté se vrací zpětným pohybem, aniž by dosáhla stejné délkové souřadnice. V ročence jsou uváděny kvazikonjunkce, při nichž dojde k úhlovému přiblížení na méně než 5°.

Magnituda – fotometrická veličina, která udává zdánlivou jasnost objektu na obloze. Jedná se o logaritmickou škálu, ve které rozdíl 1 mag odpovídá poměru jasností 1:2,512.

Mocnina – pro popis světelné křivky komety je obvykle používán vztah:

$$m = m_0 + 5 \cdot \log R + 2,5 \cdot n \cdot \log r,$$

kde m_0 označuje absolutní jasnost, R vzdálenost komety od Země a r její vzdálenost od Slunce v au (logaritmy jsou dekadické). Veličina n ve druhém členu znamená, že jasnost komety závisí na n -té mocnině vzdálenosti od Slunce. Hodnoty n jsou u různých komet

různé, u krátkoperiodických komet jsou nejčastěji v rozmezí 5 – 8 (4 – 10), u „mladých“ komet bývají kolem 3 a teprve postupnou ztrátou těkavých materiálů z jádra se hodnota n zvyšuje.

Nedělní písmeno (litera) – uvádí, na který den v daném roce připadá neděle. Dny v týdnu jsou označeny prvními sedmi písmeny abecedy (A – G) a písmeno připadající na neděli je tedy písmenem nedělním. To platí pro celý rok pokud je nepřestupný. V přestupných letech jsou uváděna nedělní písmena dvě, první platí do konce února, druhé pak od začátku března. Po 28 letech slunečního kruhu se nedělní písmena opakují ve stejném pořadí. Za počátek byl zvolen přestupný rok začínající pondělím, daný rok měl tudíž nedělní písmena GF.

Opozice – okamžik, kdy se rektascenze (nebo ekliptikální délka) těles liší o 180° . V ročence jsou uváděny výhradně opozice v ekliptikálních souřadnicích.

Paralaxa – v ročence míněna tzv. horizontální rovníková paralaxa. Jedná se o úhel, pod kterým by byl z daného tělesa pozorovatelný rovníkový poloměr Země.

Rektascenze – souřadnice udávající úhel mezi nebeským tělesem a jarním bodem, počítaný po nebeském rovníku.

Sluneční kruh – 28letá perioda, po níž připadají opět stejné dny v týdnu na stejná data. Běžný rok má 52 týdnů a 1 den, a proto se posouvají vždy následujícího roku dny o jeden den v kalendáři kupředu. Protože ale každý 4. rok je přestupný, dojde k posunu o další den. Po uplynutí 4×7 let se vrací perioda na svůj počátek. Za výchozí bod periody bylo vzato pondělí 1. ledna roku 9 př. n. l. Výpočet provedeme tak, že k letopočtu přičteme 9 a podělíme 28. Zbytek je sluneční kruh daného roku, pokud vyjde podíl beze zbytku, je sluneční kruh 28.

Soumrak – časový úsek, ve kterém se Slunce nachází v definovaných hloubkách pod obzorem. Večerní občanský soumrak začíná ve chvíli západu Slunce a končí ve chvíli, kdy Slunce klesne 6° pod obzor. Večerní nautický soumrak začíná s koncem občanského a končí ve chvíli, kdy je Slunce 12° pod obzorem. Večerní astronomický soumrak nastává s koncem nautického a končí v okamžiku, kdy Slunce klesne 18° pod obzor. Ranní soumraky jsou definovány symetricky k večerním.

Zlaté číslo – uvádí, kolikátý rok z právě probíhající 19leté periody epakty připadá na daný letopočet. Vypočte se tak, že letopočet se zvýší o 1 a podělí 19. Zbytek po dělení je zlaté číslo.

Návrat krále

POZOROVÁNÍ

VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁBAVA

ZEISSŮV DVOJITÝ ASTROGRAF
SE PO DVOU LETECH
VRACÍ DOMŮ

Dopřejte si jedinečný zážitek
z pozorování planet a Měsíce
optikou našeho největšího dalekohledu.

planetum

📍 Štefánikova
hvězdárna
na Petříně

Sledujte nás!

www.planetum.cz

Obsah

Předmluva	5
Kalendářní data roku 2025	7
Soumrak.....	9
Slunce.....	11
Měsíc	24
Zatmění Slunce a Měsíce.....	38
Planety.....	44
Merkur	46
Venuše	51
Mars.....	54
Jupiter	56
Saturn	64
Uran.....	68
Neptun.....	70
Trpasličí planety a planety	72
Ceres	73
Pluto	75
Planety	77
Komety	80
Meteory	92
Proměnné hvězdy	94
Tranzitující exoplanety	96
Zákryty hvězd a planet Měsícem.....	97
Kalendář úkazů.....	101
Slovníček.....	126
Obsah	129

Hvězdářská ročenka 2025

vydala Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy
v koedici s Astronomickým ústavem AV ČR
Praha 2024

Zlom a grafická úprava Martin Fuchs
K sazbě použito písmo Lido STF (Storm Type Foundry)

1. vydání
Vytiskla tiskárna Decibel production s.r.o.
Náklad 1200 výtisků

ISBN 978-80-86017-71-6 (Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy, p.o.)

ISBN 978-80-907269-9-4 (Astronomický ústav AV ČR, v.v.i.)

ISSN 0373-8280